



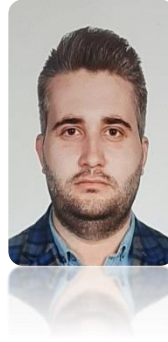
سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران



مقدمه ای بر روش های تعمیر، تقویت و مقاوم سازی سافتمان ها

ویژه صلاحیت اجرا و نظارت

۶ و ۹ اسفند ماه ۱۴۰۰



بنیامین رزازیان

عضو کارگروه های گروه تخصصی نظام مهندسی استان تهران
(بهسازی و طراحی ، نظارت ، اجرا و خدمات آزمایشگاهی)



@ benyaminrazaziyan



0936-913 34 34



فرصت های شغلی



سایت های مفید در زمینه ساختمان بلاخص مقاومسازی

The screenshot shows the homepage of the National Institute of Standards and Standards Research Center (NIR) website. The browser address bar shows 'bhrc.ac.ir'. The page features a navigation menu with categories like 'خانه', 'درباره ما', 'تحقیقات', 'آموزش و ترویج', 'گواهینامه و نظریه فنی', 'مقررات ملی ساختمان', 'شبکه شتابنگاری', 'اخبار', 'کتابخانه', 'خدمات', 'قوانین و مقررات', 'نقشه', and 'تماس'. A central banner advertises 'اطلاعیه شناسایی شرکت های دانش بنیان و نو آفرین (استارتاپ) در حوزه راه، مسکن و شهرسازی' (Information for identifying knowledge-based and innovative companies in the field of roads, housing, and urbanization). The banner includes the website URL 'www.Bhrc.ac.ir/knowledge-basedcompany' and a 'اطلاعات بیشتر و فیت نام از طریق آدرس زیر' (More information and fit name through the address below) link. Below the banner, there are sections for 'دوره و سمینارها' (Courses and Seminars) and 'اخبار' (News). The 'دوره و سمینارها' section lists 'آموزش کاربردی نرم افزار Matlab', 'اجرای ساختمانهای بتنی کد (۸۱۲) - بصورت آنلاین ویژه مهندسين استان هرمزگان', and 'اصول و مبانی طراحی بناهای بلندمرتبه (کد ۱۱۴)'. The 'اخبار' section features a news item about a meeting of the National Center for Research, Housing, and Urbanization, dated 04 Tir 1399.

مقدمه



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

Not secure | isiri.gov.ir/portal/home/

YouTube Maps مدیریت محصولات دیجیتال



پنجشنبه ۲۶ تیر ۱۳۹۹



سازمان ملی استاندارد ایران
Iranian National Standards Organization



صفحه اصلی | ادارات کل استانی | خدمات الکترونیکی | همکاران سازمان | ارتباط با ما | درباره سازمان | نقشه سایت





سازمان ملی استاندارد ایران

فهرست مدارک سیستم کیفیت

انتخاب...	دستورالعمل/آیین نامه/روش اجرایی
	شماره دستورالعمل/آیین نامه/روش اجرایی
	موضوع

- درباره سازمان
- ادارات کل استانی
- تدوین و ترویج استاندارد
- استانداردهای ملی
- مشارکت در تدوین استانداردهای بین المللی
- واحدهای تولیدی تحت پوشش
- معیارهای مصرف انرژی
- صادرات و واردات
- همکاران سازمان
- گزارشهای سالانه
- سازمان از نگاه آمار
- نقاهم نامه ها
- تازه های کتاب و مقالات خارجی
- نمودار گردش کار فعالیتهای سازمان
- تعرفه ها



سامانه ها

- ورود به سامانه مدیریت دانش استاد فنی و اجرایی کشور (سما)
- سامانه ارزیابی توسعه و رصد آمایش (ساترا)
- تحلیل احتمالی خطر لیزه ای ایران IranHazard.ir
- پایگاه اطلاعات قراردادهای کشور
- سامانه ملی فهرست بها، برآورد اجراء و تعدیل SafaI
- تشخیص صلاحیت عوامل نظام فنی و اجرایی SazAR
- سامانه اطلاعات عوامل نظام فنی و اجرایی SazAR
- پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات اets

دسترسی سریع

- پرتال ملی مشارکت عمومی-خصوصی PPP

قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات

شرایط جدید در ارجاع کار با استفاده حداکثری از توان داخلی **لذا مه مطلب...**

○○○○○○

ضوابط (بخشنامه، نشریه...)

- پرسش و پاسخ متداول
- برنامه تدوین ضوابط
- آموزش و ترویج
- مرکز اسناد، مدارک و انتشارات

اطلاعیه ها

- موارد زیر بازدید تازه ها
- ۱۳۹۹/۰۴/۲۶ **اطلاعیه مهم**
روش اطلاع رسانی نظام فنی و اجرایی مشاهده
- ۱۳۹۹/۰۱/۲۷ **کتاب «تاب آوری در برابر بلایا برای دستیابی به توسعه پایدار»**
کتاب «تاب آوری در برابر بلایا برای دستیابی به توسعه پایدار» - گزارش شماره ۱۱۶ مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده نگری مشاهده
- ۱۳۹۸/۱۲/۲۶ **تجدید گواهینامه‌های تشخیص صلاحیت**
تجدید گواهینامه‌های تشخیص صلاحیت در سال ۱۳۹۸

آمار بازدید

- بازدید کل: ۴۴۱۹۶۰۷
- بازدید ماه: ۱۵۹۲۴۴
- بازدید امروز: ۲۳۵۰

نظر سنجی

<https://sama.mporg.ir/>



نشریه ۵۲۴ : راهنمای روشها و شیوههای بهسازی لرزه ای ساختمانهای موجود و جزئیات اجرایی

نشریه ۳۴۵ : راهنمای طراحی و ضوابط اجرایی بهسازی ساختمانهای بتنی موجود با استفاده از مصالح تقویتی Frp

نشریه ۳۶۰ : دستورالعمل بهسازی لرزه‌های ساختمانهای موجود

نشریه ۳۶۱ : تفسیر دستورالعمل بهسازی لرزه‌های ساختمانهای موجود

نشریه ۱-۳۶۳ : راهنمای دستورالعمل بهسازی لرزه‌های ساختمانهای موجود (فولادی)

نشریه ۲-۳۶۳ : راهنمای دستورالعمل بهسازی لرزه‌های ساختمانهای موجود (بتنی)

نشریه ۳-۳۶۳ : راهنمای دستورالعمل بهسازی لرزه‌های ساختمانهای موجود (بنایی)

نشریه ۷۴۲ : دستورالعمل ارزیابی و بهسازی ساختمانهای متداول فولادی

نشریه ۸۱۶ : دستورالعمل طراحی لرزه ای بیمارستان ها براساس عملکرد

نشریه ۷۶۶ : دستورالعمل استفاده از میراگرها در مقاوم سازی ساختمان ها

نشریه ۵۲۳ : راهنمای طراحی و اجرای سیستم های جداساز لرزه ای در ساختمان ها

آیین نامه ها و دستورالعمل ها



تهران

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری
معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی

راهنمای کاربردی دستورالعمل بهسازی لرزه‌ای ساختمان‌های موجود

ساختمان‌های فولادی

نشریه شماره ۱-۳۶۳

معاونت نظارت راهبردی
دفتر نظام فنی اجرایی
<http://tec.mpeorg.ir>

.....

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری
معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی

راهنمای کاربردی دستورالعمل بهسازی لرزه‌ای ساختمان‌های موجود

ساختمان‌های بنایی

نشریه شماره ۳-۳۶۳

معاونت نظارت راهبردی
دفتر نظام فنی اجرایی
<https://tec.mpeorg.ir>

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری
معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی

راهنمای کاربردی دستورالعمل بهسازی لرزه‌ای ساختمان‌های موجود

ساختمان‌های بتنی

نشریه شماره ۲-۳۶۳

معاونت نظارت راهبردی
دفتر نظام فنی اجرایی
<http://tec.mpeorg.ir>

.....

جمهوری اسلامی ایران

تفسیر دستورالعمل بهسازی لرزه‌ای
ساختمان‌های موجود (ویرایش اول)
نشریه شماره ۳۶۱

معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور
معاونت نظارت راهبردی
دفتر نظام فنی اجرایی
<http://tec.mpeorg.ir>

جمهوری اسلامی ایران
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

راهنمای طراحی و ضوابط اجرایی بهسازی

ساختمان‌های بتنی موجود با استفاده از

مصالح تقویتی FRP

نشریه شماره ۲۴۵

معاونت امور فنی
دفتر امور فنی، تدوین معیارها و
کاهش خطرپذیری ناشی از زلزله

۱۳۸۵

جمهوری اسلامی ایران
معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور

دستورالعمل بهسازی لرزه‌ای ساختمانهای موجود

نشریه شماره ۳۶۰

(تجدید نظر اول)

معاونت نظارت راهبردی
امور نظام فنی
nezamfanni.ir

۱۳۶۲

آیین نامه ها و دستورالعمل ها



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

جمهوری اسلامی ایران
سازمان برنامه و بودجه کشور

راهنمای طراحی و اجرای سیستم‌های جداساز لرزه‌ای در ساختمان‌ها

ضابطه شماره ۵۲۳
(تجدید نظر اول)

معاونت فنی، امور زیربنایی و تولیدی
امور نظام فنی اجرایی، مشاورین و پیمانکاران
Nezafnani.ir

۱۳۹۸

جمهوری اسلامی ایران
معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور

راهنمای روش‌ها و شیوه‌های بهسازی لرزه‌ای ساختمان‌های موجود و جزئیات اجرایی

نشریه شماره ۵۲۴

معاونت نظارت راهبردی
دفتر نظام فنی اجرایی
nezafnani.ir

۱۳۸۹

جمهوری اسلامی ایران
سازمان برنامه و بودجه کشور

دستورالعمل ارزیابی و بهسازی لرزه‌ای ساختمان‌های فولادی متداول موجود

ضابطه شماره ۷۴۲

معاونت فنی و توسعه امور زیربنایی
مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی
معاونت تحقیقات
www.hbr.ac.ir

معاونت فنی و امور زیربنایی
امور نظام فنی و اجرایی
Nezafnani.ir

دستورالعمل استفاده از میراگرها در طراحی و مقاوم‌سازی ساختمان‌ها

ضابطه شماره ۷۶۶

معاونت فنی، امور زیربنایی و تولیدی
وزارت راه و شهرسازی
مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی
معاونت تحقیقات
www.hbr.ac.ir

سازمان مجری ساختمان‌ها و تاسیسات دولتی و عمومی
معاونت برنامه‌ریزی و مهندسی
www.cobi.gov.ir

۱۳۹۷

جمهوری اسلامی ایران
سازمان برنامه و بودجه کشور

دستورالعمل طراحی لرزه‌ای سازه و اجزای غیرسازه‌ای بیمارستان‌ها بر اساس عملکرد

ضابطه شماره ۸۱۶

معاونت فنی، امور زیربنایی و تولیدی
وزارت راه و شهرسازی
مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی
http://hbr.ac.ir

سازمان مجری ساختمان‌ها و تاسیسات دولتی و عمومی
معاونت برنامه‌ریزی و مهندسی
www.cobi.gov.ir

۱۳۹۹



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

FEMA 351, Recommended Seismic Evaluation and Upgrade Criteria for Existing Welded Steel Moment-Frame Buildings

| FEMA 353, Recommended Specifications and Quality Assurance Guidelines for Steel Moment-Frame Construction for Seismic Applications.

FEMA 306, Evaluation of Earthquake Damaged Concrete and Masonry Wall Buildings: Basic Procedures Manual. Applied Technology Council. Redwood City, CA, 1999.

| [ATC, 1996] – Seismic Evaluation and Retrofit of Concrete Buildings, completed by Applied Technology Council under project ATC 40, California Seismic Safety Commission, Report No. SSC 06-01 November 1996 (also available from ATC)

FEMA274; “GLOBAL TOPICS REPORT ON THE PRESTANDARD AND COMMENTARY FOR THE SEISMIC REHABILITATION OF BUILDINGS”

| FEMA356, PRESTANDARD AND COMMENTARY FOR THE SEISMIC REHABILITATION OF BUILDINGS.



Fema 440 :Improvement of Nonlinear Static Seismic Analysis Procedures

Asce 41-13 : **Seismic Evaluation and Retrofit of Existing Buildings**

ASCE41-17

Asce7-16

Fema 547

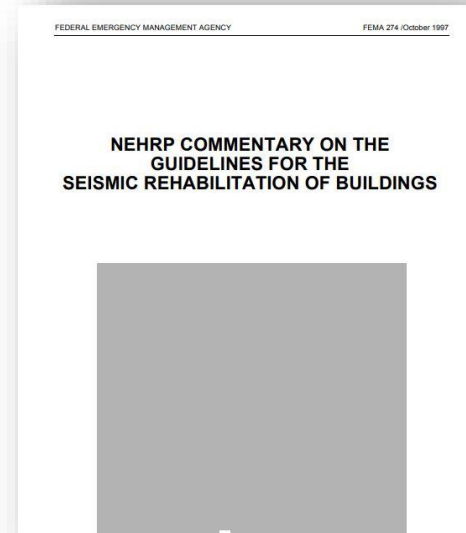
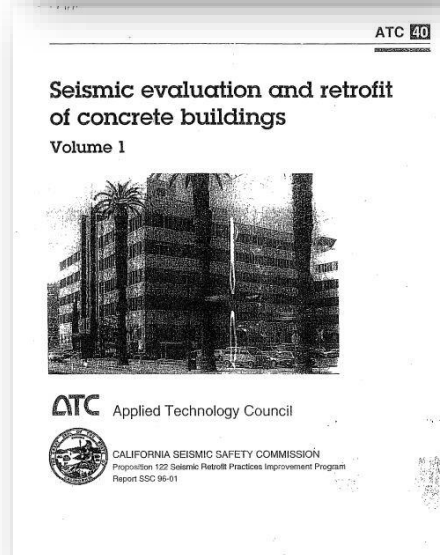
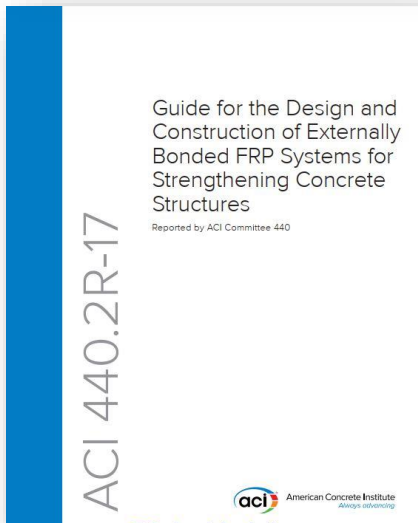
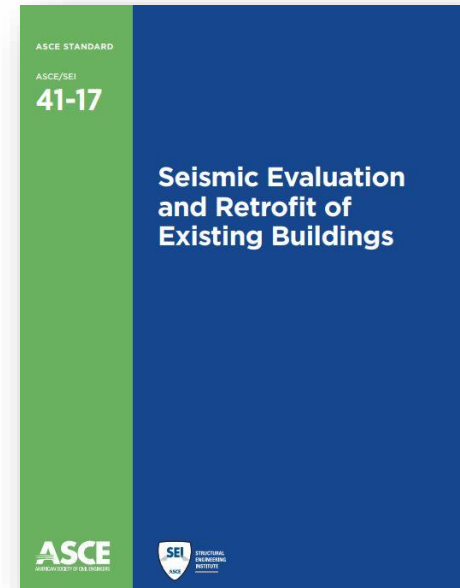
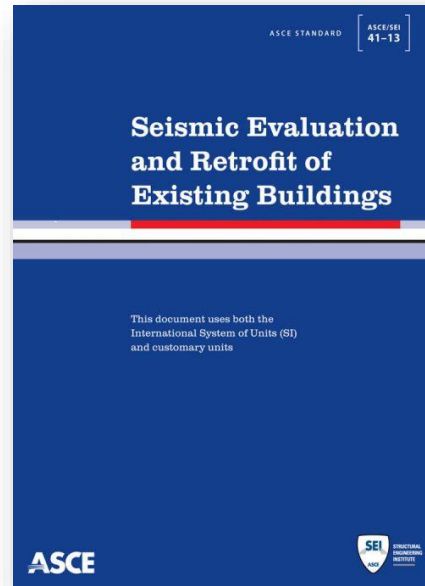
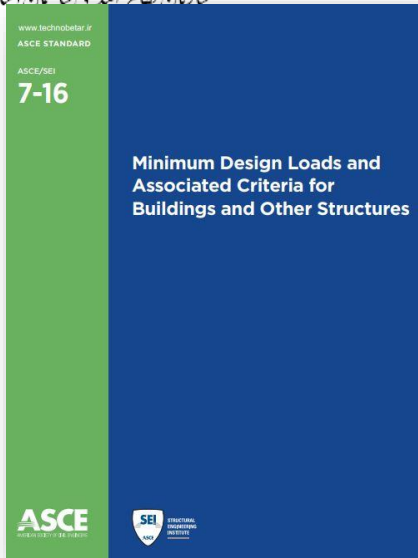
Fema 273

ACI440

آیین نامه ها و دستورالعمل ها



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

FEMA 306

EVALUATION OF EARTHQUAKE DAMAGED
CONCRETE AND MASONRY WALL BUILDINGS

Basic Procedures Manual

Prepared by:



Applied Technology Council (ATC-43 Project)

555 Twin Dolphin Drive, Suite 550
Redwood City, California 94065

Prepared for:

The Partnership for Response and Recovery
Washington, D.C.

Funded by:

Federal Emergency Management Agency

1998



Earthquake Safety Activities

For Children and Teachers

FEMA 527 / August 2005



FEDERAL EMERGENCY MANAGEMENT AGENCY

FEMA 273 / October 1997

NEHRP GUIDELINES FOR THE SEISMIC REHABILITATION OF BUILDINGS



FEDERAL EMERGENCY MANAGEMENT AGENCY

FEMA 356/November 2000

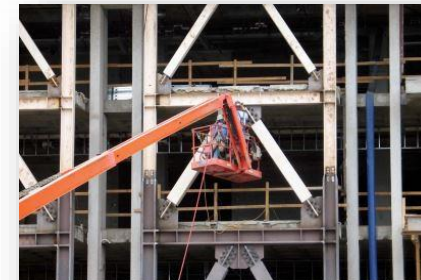
PRESTANDARD AND COMMENTARY FOR THE SEISMIC REHABILITATION OF BUILDINGS



Improvement of Nonlinear Static Seismic Analysis Procedures

FEMA 440

June 2005



Techniques for the Seismic Rehabilitation of Existing Buildings

FEMA 547 / 2006 Edition





تفاوت بهسازی ، مقاوم سازی و ترمیم؟



ترمیم: repair

رفع نقایص کوچک و محدود ، مانند مسدود کردن ترک ها یا جایگزین کردن قسمت های کرموی بتن و... را ترمیم میگویند .

تقویت : strengthening

به مجموعه عملیاتی گفته میشود که روی یک قسمت یا تمام سازه انجام میگردد تا سازه بتواند بارها وارده را تحمل کند .
به دلایل تغییر کاربری یا اشتباه طراحی برخی از مقاطع ضعیف بوده و باید تقویت شوند .



بازسازی : rehabilitation

مجموعه عملیات انجام گرفته بر روی آسیب دیدگی شدید یا وسیع سازه که باعث میگردد سازه مجددا پایدار شود .
جایگزینی اعضای به شدت آسیب دیده
تقویت اعضای آسیب دیده و...

مقاوم سازی : retrofit

مقاوم سازی ساختمان به مفهوم بالا بردن مقاومت یک سازه (ساختمان) در برابر نیروهای وارده می باشد. مقاوم سازی می تواند با افزایش سختی (افزودن مهاربند ، دیوار برشی و ...) و یا افزایش مقاومت (استفاده از FRP ، ژاکت بتنی و فولادی و ...) انجام شود. مانند اضافه کردن دیوار برشی به سازه و..

به عبارت کلی افزایش ظرفیت سازه است . (روش استفاده از مقاومت و سختی)



بهبودی : improvement

به طور کلی مقاوم سازی یکی از روش های بهبودی لرزه ای سازه بوده و در واقع جزئی از بهبودی می باشد بعضی مواقع بدون تغییر در المان ها به بهبودی مورد نظر میرسیم ، گاهی با کاهش نیاز لرزه ای ، کاهش جرم یا حتی استفاده از میراگرها در سازه به ظرفیت مورد نظر میرسیم .



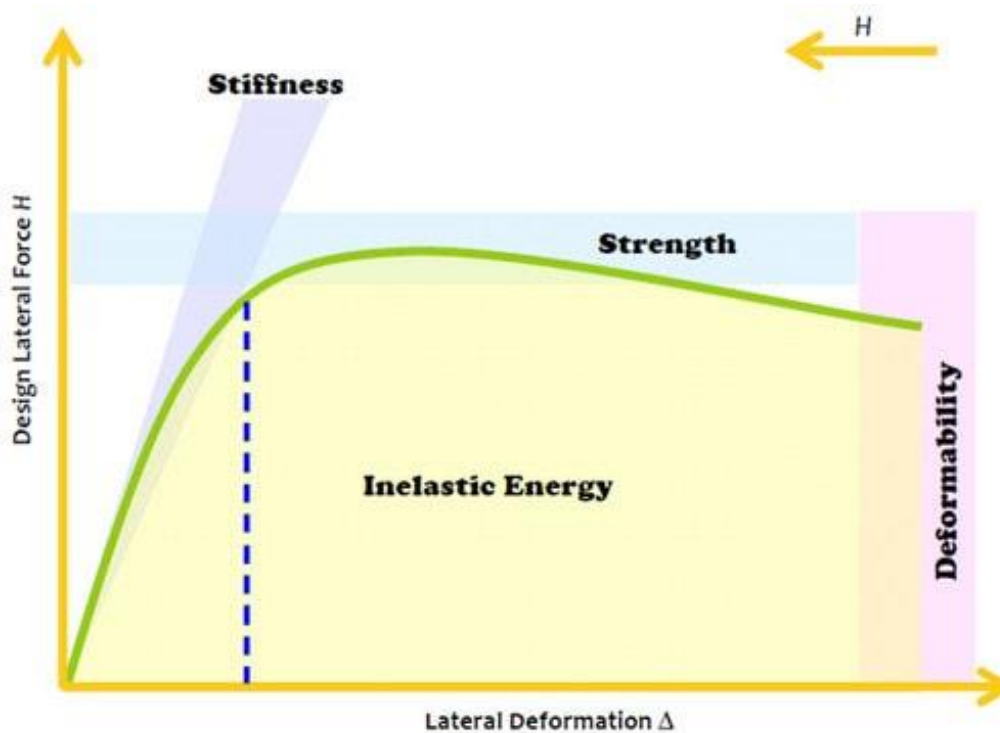
شکلپذیری = خسارت؟؟؟؟؟؟؟؟



Stiffness: سختی

ایستادگی در برابر تغییر مکان است.

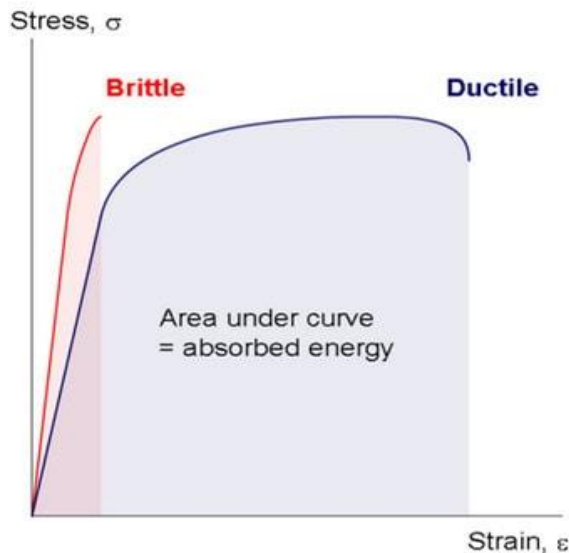
برای یک نیرو مشخص هر چقدر تغییر شکل سازه کمتر باشد سختی آن بیشتر است.





شکل پذیری: Ductile

شکل پذیری در سازه به عنوان خاصیت ذاتی اعضای سازه، نقش تعیین کننده در رفتار مصالح را دارد؛ این خاصیت در اعضا باعث میشود تغییر شکل های بزرگ قبل از شکست کامل در مصالح قابل نمایش باشند. به طور مثال تیری را در یک ساختمان در نظر بگیرید که در اثر بارهای وارده، بدون نشان دادن تغییر شکل های قابل ملاحظه، به طور ناگهانی شکست می خورد اما در مقابل، تیری را فرض کنید که تحت همان مقدار بار، قبل از شکست کامل، تغییر شکل های زیادی را از خود نشان داده است در واقع ما می توانیم شکل پذیری سازه را به عنوان یک نشانه و هشدار دهنده برای انهدام سازه در نظر بگیریم.





مقاومت : Strength

ظرفیت تحمل نیرو در تلاش مورد نظر را مقاومت میگویند.

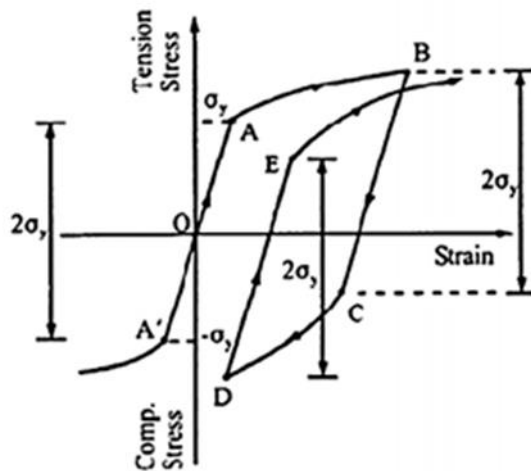
مشخصات اصلی هر ساختمان عبارت است از سختی مقاومت و شکل پذیری، سختی عامل محدود کننده تغییر مکان جانبی است. مقاومت میزان آسیب را در سازه کنترل میکند و شکل پذیری برای جلوگیری از انهدام سازه می باشد. حداکثر مقدار این سه عامل در سازه با عنوان ظرفیت شناخته میشود. ظرفیت سختی، ظرفیت مقاومت و ظرفیت شکل پذیری به مشخصات مصالح، ابعاد و شکل مقاطع اعضا و نوع سازه بستگی دارد. با افزایش ابعاد مقطع و یا افزایش مقاومت مصالح و میتوان ظرفیت سختی و ظرفیت مقاومت سازه را افزایش داد.



رفتار پسماند:

رفتار پسماند hysteresis

با وارد شدن سازه به مرحله پلاستیک بدلیل ماهیت سیکلی بار زلزله ، سازه بصورت مداوم بارگذاری و باربرداری را تجربه می کند. این روند بارگذاری و باربرداری باعث می شود که سازه از خود رفتاری را نشان دهد که به آن پسماند (hysteresis) گویند. شکل و جهت منحنی پسماند در مراحل اولیه وابسته به فاکتورهای زیر می باشد :



Structural stiffness سختی سازه ای

Yield Displacement جابجایی تسلیم

Structural material مصالح سازه ای

Structural system سیستم سازه ای

Connection configuration شکل اتصالات



مفصل پلاستیک: plastic hinge

در صورتی که در عضو یک سازه لنگر خمشی وارد بر عضو به قدری زیاد شود که دور ترین تار مقطع به حد تنش جاری شدن (σ_y) برسد، به لنگر به وجود آمده در این نقطه لنگر آستانه جاری شدن گویند. حال اگر مقدار لنگر خمشی بیشتر از M_y باشد، کم کم تارهای خارجی مقطع از بالا به پایین و از پایین به سمت بالا شروع به جاری شدن می کنند. در این حالت تنها قسمت وسط مقطع در حالت الاستیک باقی مانده که به آن هسته الاستیک گفته می شود و سایر قسمت های مقطع جاری شده اند و یا اصطلاحاً به حالت تغییر شکل غیر قابل برگشت (پلاستیک) تبدیل شده اند. حال اگر مقدار لنگر به قدری افزایش یابد که کل تارهای مقطع جاری شوند، این نقطه از مقلع دیگر نمی تواند لنگر بیشتری را تحمل کند و مثل یک مفصل در مقابل لنگر خمشی عمل می کند. در این حالت به این نقطه مفصل پلاستیک و به لنگری که باعث تشکیل این مفصل می شود لنگر پلاستیک M_p گفته می شود. البته مفصل پلاستیک تنها در اثر خمش یک محوره ایجاد نمی گردد بلکه می تواند به واسطه وجود لنگر خمشی دو محوره، نیروی برشی و یا ترکیبی از این نیروها تشکیل شود. در مقاطع فولادی روند به صورت فوق است. ولی در مقاطع بتنی مفصل زمانی تشکیل میشود که میلگردهای کششی جاری شده اند.



طراحی سازه :

۱- طرح از ابتدا

۲- بهسازی لرزه ای سازه ها (ساختمان های موجود)

**آیا آئین نامه طرح از ابتدا و بهسازی لرزه ای
باهم فرق دارند؟ چرا.....**



نیاز لرزه ای (demand):

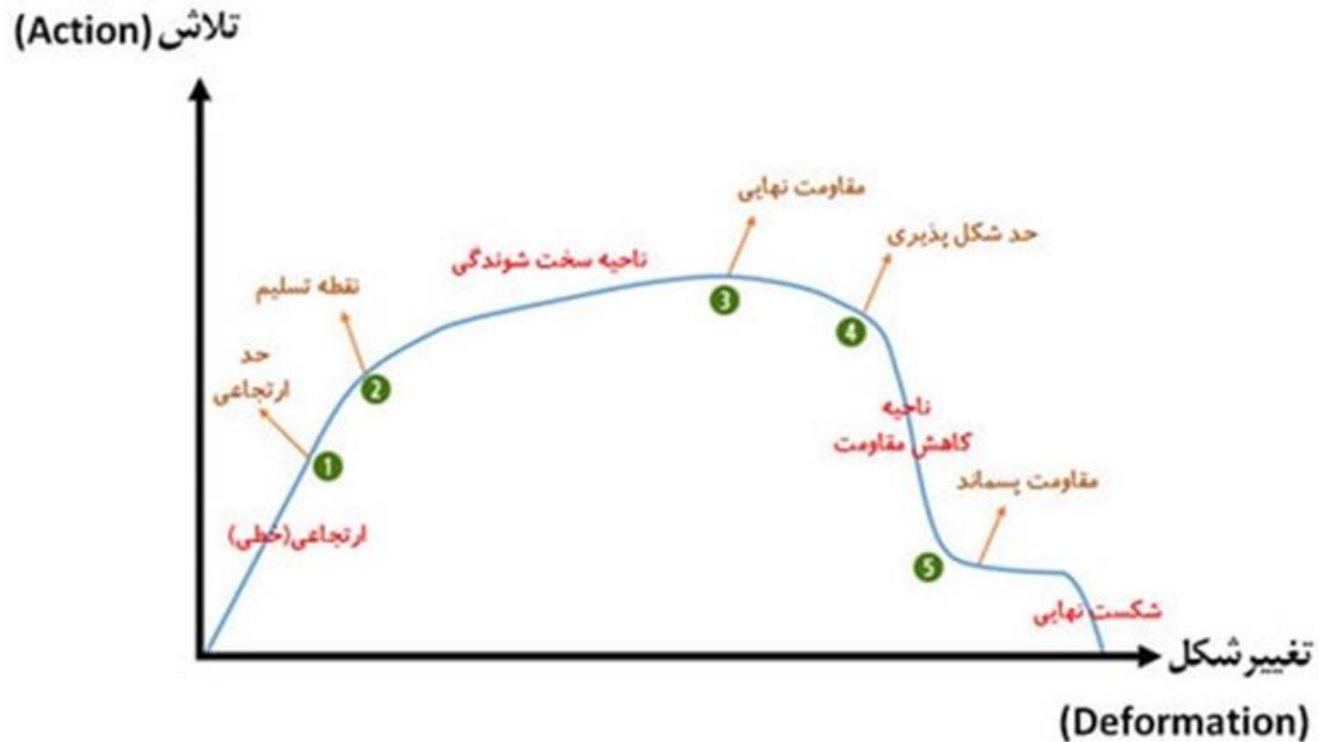
نیروی زلزله است که به سازه وارد میشود.

ظرفیت (Capacity):

مشخصات اصلی هر ساختمان عبارت است از سختی مقاومت و شکل پذیری، سختی عامل محدود کننده تغییر مکان جانبی است. مقاومت میزان آسیب را در سازه کنترل میکند و شکل پذیری برای جلوگیری از انهدام سازه می باشد. حداکثر مقدار این سه عامل در سازه با عنوان ظرفیت شناخته میشود. ظرفیت سختی، ظرفیت مقاومت و ظرفیت شکل پذیری به مشخصات مصالح، ابعاد و شکل مقاطع اعضا و نوع سازه بستگی دارد. با افزایش ابعاد مقطع و یا افزایش مقاومت مصالح و میتوان ظرفیت سختی و ظرفیت مقاومت سازه را افزایش داد.



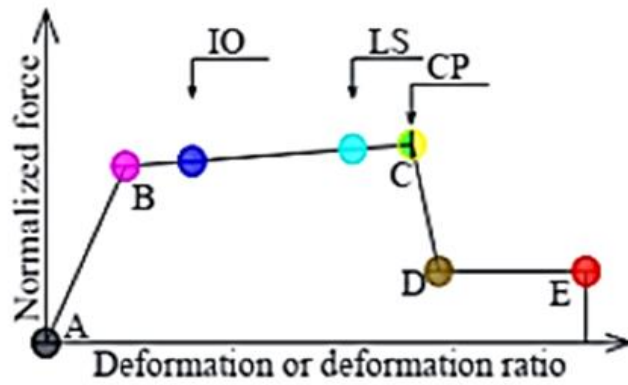
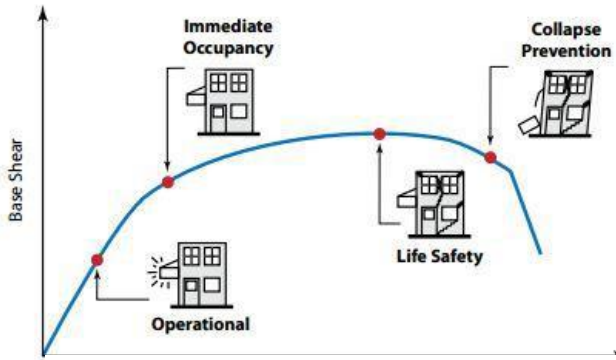
ظرفیت (Capacity):



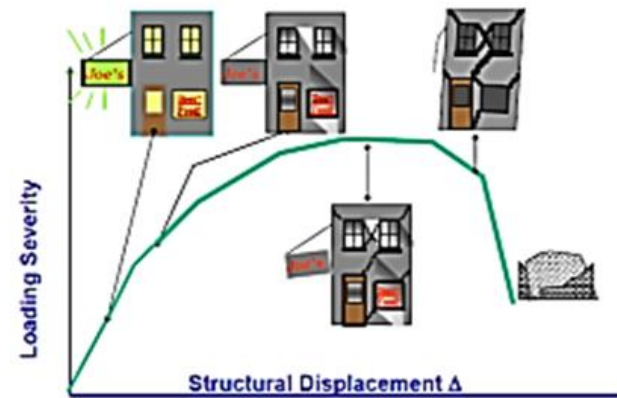


سطح عملکرد (performance level):

چگونگی برطرف کردن نیاز لرزه ای



Global Response and Performance





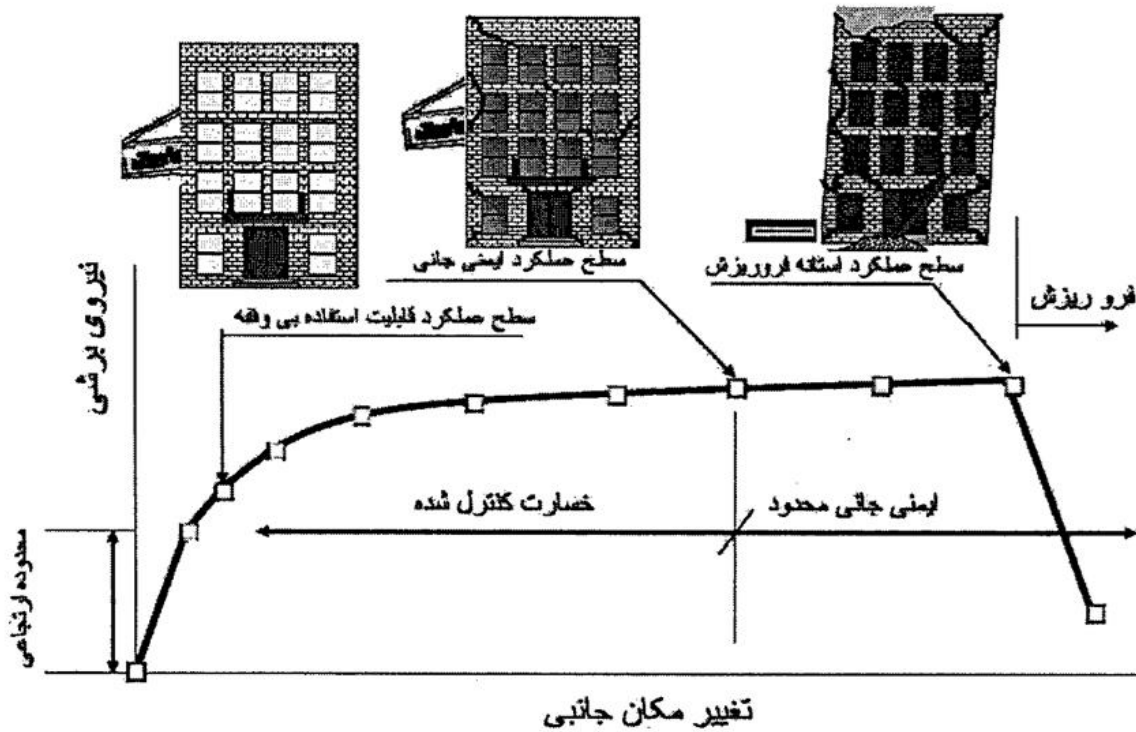
چگونگی برطرف کردن نیاز لرزه ای :

کم کردن نیاز : وزن - نامنظمی - تغییر کاربری - میراگر و جداساز لرزه ای -
اثرات اندرکنش خاک و سازه

ظرفیت بالا میبریم: مقاومت - شکل پذیری - سختی سازه



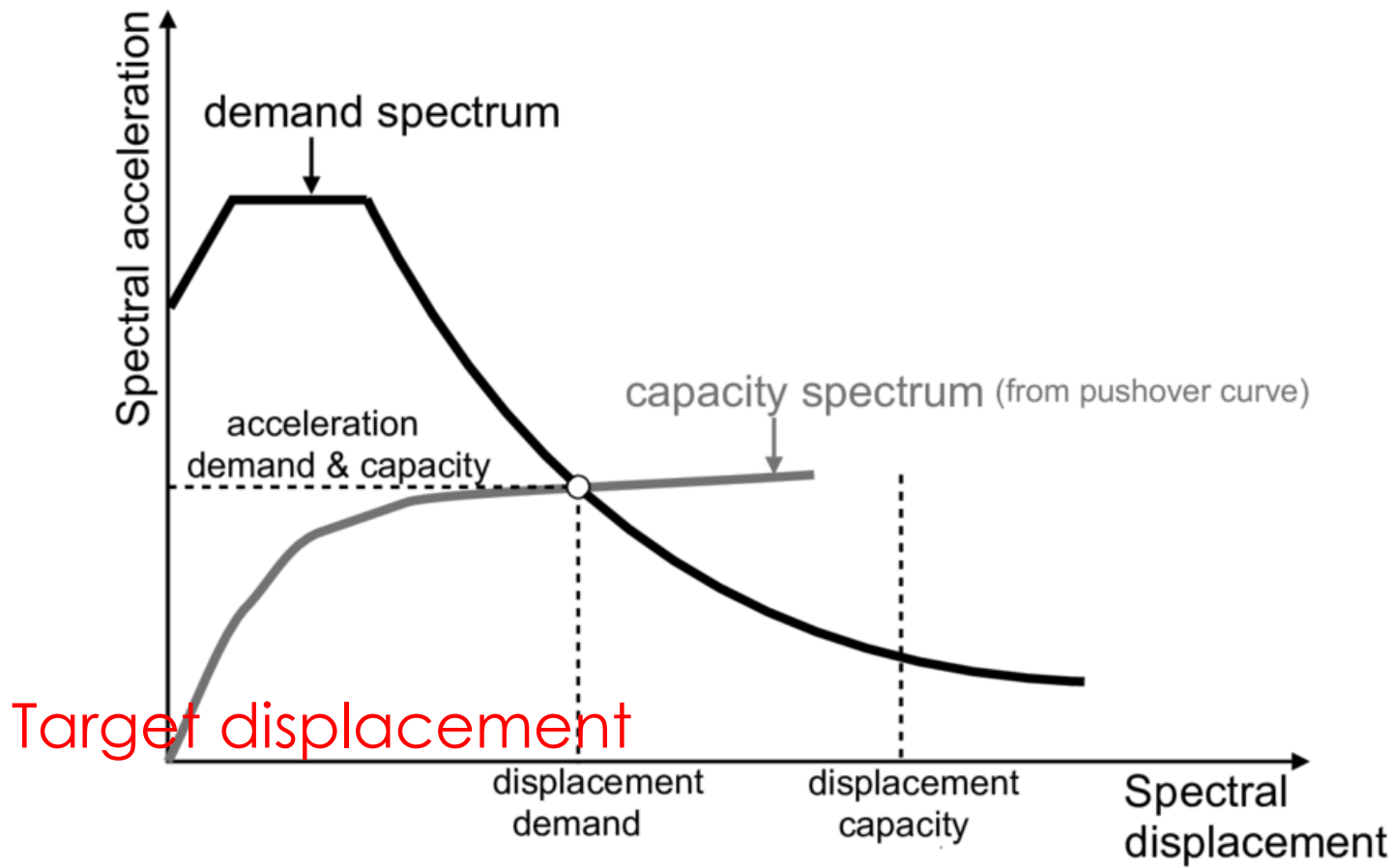
◀ شکل زیر حدود سطوح عملکرد تعریف شده بر روی منحنی ظرفیت سازه را نشان می‌دهد.



منحنی ظرفیت سازه و نمایش حدود سطوح عملکرد تعریف شده بر روی آن



نقطه عملکرد (performance point):





۱- سطح عملکرد خدمت رسانی بی وقفه (OP -A۱) Operational

ساختمانی دارای سطح عملکرد خدمت رسانی بی وقفه است که اجزای سازهای آن دارای سطح عملکرد ۱ (قابلیت استفاده بی وقفه) و اجزای غیرسازهای آن دارای سطح عملکرد A (خدمت رسانی بی وقفه) باشند.

سطح عملکرد ۱ اجزای سازهای (قابلیت استفاده بی وقفه)، به سطح عملکردی اطلاق می شود که پیش بینی شود در اثر وقوع زلزله محتمل، مقاومت و سختی اجزای سازه تغییر قابل توجهی پیدا | نکرده و استفاده ی بی وقفه از آن ممکن باشد.

سطح عملکرد A اجزای غیرسازهای (خدمت رسانی بی وقفه)، به سطح عملکردی اطلاق می شود که پیش بینی شود اجزای غیرسازهای در اثر زلزله محتمل، دچار خرابی بسیار جزئی شوند، به گونه ای که خدمت رسانی ساختمان به طور پیوسته انجام شود.



۱- سطح عملکرد قابلیت استفاده بی وقفه (Io-B1) Immediate Occupancy

ساختمانی دارای سطح عملکرد قابلیت استفاده بی وقفه است که اجزای سازهای آن دارای سطح عملکرد ۱ (قابلیت استفاده بی وقفه) و اجزای غیرسازهای آن دارای سطح عملکرد B (قابلیت استفاده بی وقفه) باشند. سطح عملکرد B اجزای غیرسازهای (قابلیت استفاده بی وقفه)، به سطح عملکردی اطلاق می شود که پیش بینی شود اجزای غیرسازه ای در اثر زلزله محتمل، دچار خرابی بسیار جزئی شوند، به گونه ای که پس زلزله، راههای دسترسی و فرار مانند درها، راهروها، پله ها، آسانسورها و ثنایی آنها مختل نشده و استفاده از ساختمان بی وقفه میسر باشد.



۲- سطح عملکرد ایمنی جانی (LS-C3) Life Safety

ساختمانی دارای سطح عملکرد ایمنی جانی است که اجزای سازه ای آن دارای سطح عملکرد ۳ (ایمنی جانی) و اجزای غیرسازه‌های آن دارای سطح عملکرد C (ایمنی جانی) باشند.

سطح عملکرد ۳ اجزای سازه ای (ایمنی جانی)، به سطح عملکردی اطلاق می شود که پیش بینی شود در اثر وقوع زلزله محتمل، خرابی در سازه ایجاد شود، اما میزان خرابی ها به اندازه‌های بلند که منجر به خسارت جانی حداقل شود.

سطح عملکرد C اجزای غیر سازه ای (ایمنی جانی)، به سطح عملکردی اطلاق می شود که پیش بینی شود خرابی اجزای غیرسازه‌های در زلزله محتمل، خطر جدی برای جان ساکنین به وجود نیاورد.



۳- سطح عملکرد آستانه ی فروریزش (CP-E5) Collapse Prevention

ساختمانی دارای سطح عملکرد آستانه ی فروریزش است که اجزای سازه‌ای آن دارای سطح عملکرد ۵ (آستانه ی فروریزش) باشند. در این حالت محدودیتی برای سطح عملکرد اجزای غیرسازه ای وجود ندارد (سطح عملکرد لحاظ نشده E)

سطح عملکرد ۵ اجزای سازه ای (آستانه ی فروریزش)، به سطح عملکردی اطلاق می شود که پیش بینی شود در اثر وقوع زلزله محتمل، خرابی گسترده در سازه ایجاد شود، اما ساختمان فرونریزد و تلفات جانی به حداقل برسد.

سطح عملکرد E اجزای غیر سازه ای (لحاظ نشده): اگر برای عملکرد اجزای غیر سازه‌ای سطح عملکرد خاصی انتخاب نشده باشد. | سطح عملکرد اجزای غیر سازه‌ای لحاظ نشده نامیده می شود. |



سایر سطوح عملکرد اجزای سازه ای:

سطح عملکرد ۲ اجزای سازه‌های (خرابی محدود)، به سطح عملکردی اطلاق می‌شود که پیش‌بینی شود در اثر وقوع زلزله محتمل، خرابی در سازه به میزان محدود ایجاد شود، به گونه‌ای که پس از زلزله با انجام تعمیر بخش‌های آسیب‌دیده ادامه‌ی بهره‌برداری از ساختمان به سادگی میسر باشد.

سطح عملکرد ۴ اجزای سازه‌ای (ایمنی جانی محدود)، به سطح عملکردی اطلاق می‌شود که پیش‌بینی شود در اثر وقوع زلزله محتمل، خرابی در سازه ایجاد شود. اما میزان خرابیها به اندازه‌ای باشد که منجر به خسارت جانی حداقل شود.

سطح عملکرد ۶ اجزای سازه‌ای (لحاظ نشده): اگر برای عملکرد اجزای سازه‌های سطح عملکرد خاصی انتخاب نشده باشد. مسطح عملکرد اجزای سازه‌های لحاظ نشده نامیده می‌شود.



سایر سطوح عملکرد اجزای غیر سازه ای:

اجزای غیرسازه ای (ایمنی جانی محدود)، به سطح عملکردی اطلاق می شود که D طح عملکرد پیش بینی شود خرابی اجزای غیرسازه‌های در اثر زلزله محتمل، به اندازه‌های باشد که خسارت جانی حداقل شود

جداول زیر می توانند در بررسی سطوح عملکرد اجزای سازه ای و غیر سازه‌های به مهندس بهساز یاری رساند



اعضای سازه‌ای و غیرسازه‌ای در سطح عملکرد کل ساختمان

سطح عملکرد ساختمان			
استانه فروریزش (E-5)	ایمنی جانی (C-3)	قابلیت استفاده بی وقفه (B-1)	خدمت رسانی بی وقفه (A-1)
شدید	متوسط	کم	بسیار کم
<p>سختی و مقاومت باقیمانده ناچیز ولی ستونها و دیوارها عمل می‌کنند</p> <p>تغییر شکل‌های ماندگار زیاد است.</p> <p>دیوارها و دست اندازهای مهار شده گسیخته می‌شوند</p> <p>ساختمان در آستانه فروریزش است</p>	<p>سختی و مقاومت باقیمانده در تمام طبقات وجود دارد</p> <p>سیستم باربر ثقیلی عمل می‌کند.</p> <p>گسیختگی دیوارها خارج از صفحه آنها رخ نمی‌دهد</p> <p>تغییر شکل ماندگار در سازه وجود دارد</p>	<p>سختی و مقاومت اعضا تقریباً تغییری نمی‌کند.</p> <p>تغییر شکل ماندگار و ترک خوردگی در اعضا ایجاد نمی‌شود</p>	<p>سختی و مقاومت اعضا تقریباً تغییری نمی‌کند.</p> <p>تغییر شکل ماندگار و ترک خوردگی در اعضا ایجاد نمی‌شود</p>
<p>خرابی گسترده در اعضای غیر سازه‌ای ایجاد می‌شود</p>	<p>از خطرات فرو ریزش اشیاء جلوگیری می‌شود</p> <p>اما بسیاری از تأسیسات ساختمان و عناصر معماری صدمه می‌بینند</p>	<p>آسانسورها قابل استفاده مجدد باقی می‌مانند</p> <p>تجهیزات اطفاء حریق قابل استفاده هستند</p> <p>تأسیسات ساختمان دچار خرابی ناچیز می‌شوند</p> <p>به گونه‌ای که با تعمیر جزئی قابل استفاده می‌شوند.</p>	<p>تمام سیستم‌های لازم برای عملکرد ساختمان فعال باقی می‌مانند</p> <p>دیوارهای داخلی و نما و سقفها ترک نمی‌خورند.</p> <p>خرابی‌های ناچیز ایجاد شده و سیستم تأسیسات و برق رسانی فعال باقی می‌مانند</p>



سطوح خطر : (risk levels)

همان طور که بیان شد، انتظار میزان مشخصی از خرابی در برابر زلزله ای با قدرت مشخص را هدف بهسازی مینامند. سطوح خطر در واقع طبقه بندی شدت زلزله بوده و از دیدگاه نشریه ۳۶۰، به قرار زیر خواهند بود.

1- سطح خطر ۱ : (DBE: design basis earthquake)

معادل سطحی از حرکتهای قوی زمین است که احتمال فراگذشت از آن ۱۰٪ در ۵۰ سال عمر مفید سازه است. این سطح خطر معادل دوره بازگشت ۴۷۵ سال است. سطح خطرا در استاندارد ۲۸۰۰ ایران زلزله طرح " نامیده شده است.



2- سطح خطر ۲: (MCE: maximum considered earthquake)
(MPE: maximum probable earthquake)

معادل سطحی از حرکتهای قوی زمیناست که احتمال فراگذشت از آن ۲٪ در ۵۰ سال عمر مفید سازه است. این سطح خطر معادل دوره بازگشت ۲۴۷۵ سال است. سطح خطر ۲ به "بیشینه زلزلهی محتمل" معروف بوده که در استاندارد ۲۸۰۰ ایران نامی از آن مطرح نشده است.

3- سطح خطر انتخابی:

(زلزله با هر احتمال رویداد در ۵۰ سال): معادل سطحی از حرکت های قوی زمین است که احتمال فراگذشت از آن انتخابی است. این سطح خطر، برای موارد خاص و با ملاحظات ویژه استفاده میشود

سطوح خطر احتمالی براساس دوره بازگشت

دوره بازگشت	احتمال وقوع زلزله
۷۲	۵۰ درصد در ۵۰ سال
۲۲۵	۲۰ درصد در ۵۰ سال
۲۴۷۵	۱۰ درصد در ۵۰ سال
۲۴۷۵	۲ درصد در ۵۰ سال

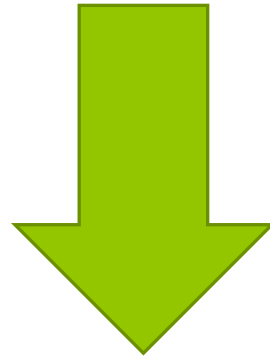
سطوح خطر انتخابی {

زلزله ی طرح ۱- خطر-1

زلزله ی سطح خطر-2



در ژاپن: دنبال افزایش سختی در ایران و آمریکا: دنبال شکل پذیری



دوره بازگشت



هدف از طراحی لرزه ای بر اساس عملکرد؟؟؟؟ (در سازه های طرح از ابتدا)

- ۱- سبک سازی؟؟؟
- ۲- توالی خرابی
- ۳- مکانیزم سازه
- ۴- ارزیابی عملکردی



فلسفه طراحی عملکردی این است که:

- ۱- افزایش ظرفیت جذب و استهلاک سازه در هنگام رخداد زلزله و استفاده از انرژی استهلاک شده سازه
- ۲- افزایش تشکیل تعداد مفاصل پلاستیک در سازه برای افزایش ظرفیت جذب و استهلاک سازه
- ۳- توانایی سازه در تغییر شکل های غیر خطی و غیر الاستیک ناشی از زلزله
- ۴- افزایش ظرفیت دورانی سازه و به طبع آن افزایش شکل پذیری سازه



روشهای مقاوم سازی:

۱- برای المان ها

۲- برای کل سازه



- ۱- پایین بودن کیفیت مصالح مصرفی یا بد بودن اجرا
- ۲- تغییر کاربری ساختمان
- ۳- عوامل محیطی مانند خرابی ناشی از خوردگی
- ۴- آسیب دیدگی حین وقوع زلزله یا بهره برداری
- ۵- اضافه نمودن طبقات در ساختمان
- ۶- تغییرات ضوابط آیین نامه ای
- ۷- ضعف سازه ای که معمولا به صورت ترک پدیدار میشود
- ۸- طراحی اشتباه
- ۹- رفع لرزش سقف یا ترک خوردگی اجزای ساختمان و انجام تعمیرات ساختمان



- ۱- گردآوری اطلاعات در مورد مشخصات سازه
- ۲- تحلیل سازه ای ساختمان آسیب دیده
- ۳- طراحی تقویت سازه در صورت نیاز
- ۴- تهیه نقشه های طرح تقویت
- ۵- برآورد هزینه



- ۱- معیارهای عمومی
- ۲- معیارهای فنی
- ۳- شیوه های کلی تقویت



- ۱- قیمت اولیه ساختمان و قیمت طرح تقویت
- ۲- قابلیت دوام اعضای جدید
- ۳- فراهم بودن تجهیزات ، امکانات و نیروی کار
- ۴- امکان کنترل کیفیت و آزمایشها
- ۵- پریا خالی بودن از سکنه
- ۶- مدت زمان انجام کار
- ۷- زیبایی طرح
- ۸- حفظ هویت معماری برای ساختمانهای باستانی



- ۱- برای ساختمانهای بسیار نامنظم باید یک منظمی تا حد امکان به سازه داد.
- ۲- برای ساختمانهایی که داری طبقه ضعیف یا نرم هستند بر طرف گردند .
- ۳- بعد تقویت باید تمامی موارد آیین نامه ای رعایت گردند .
- ۴- بالابردن شکل پذیری موضعی در مکانهای آسیب دیده .



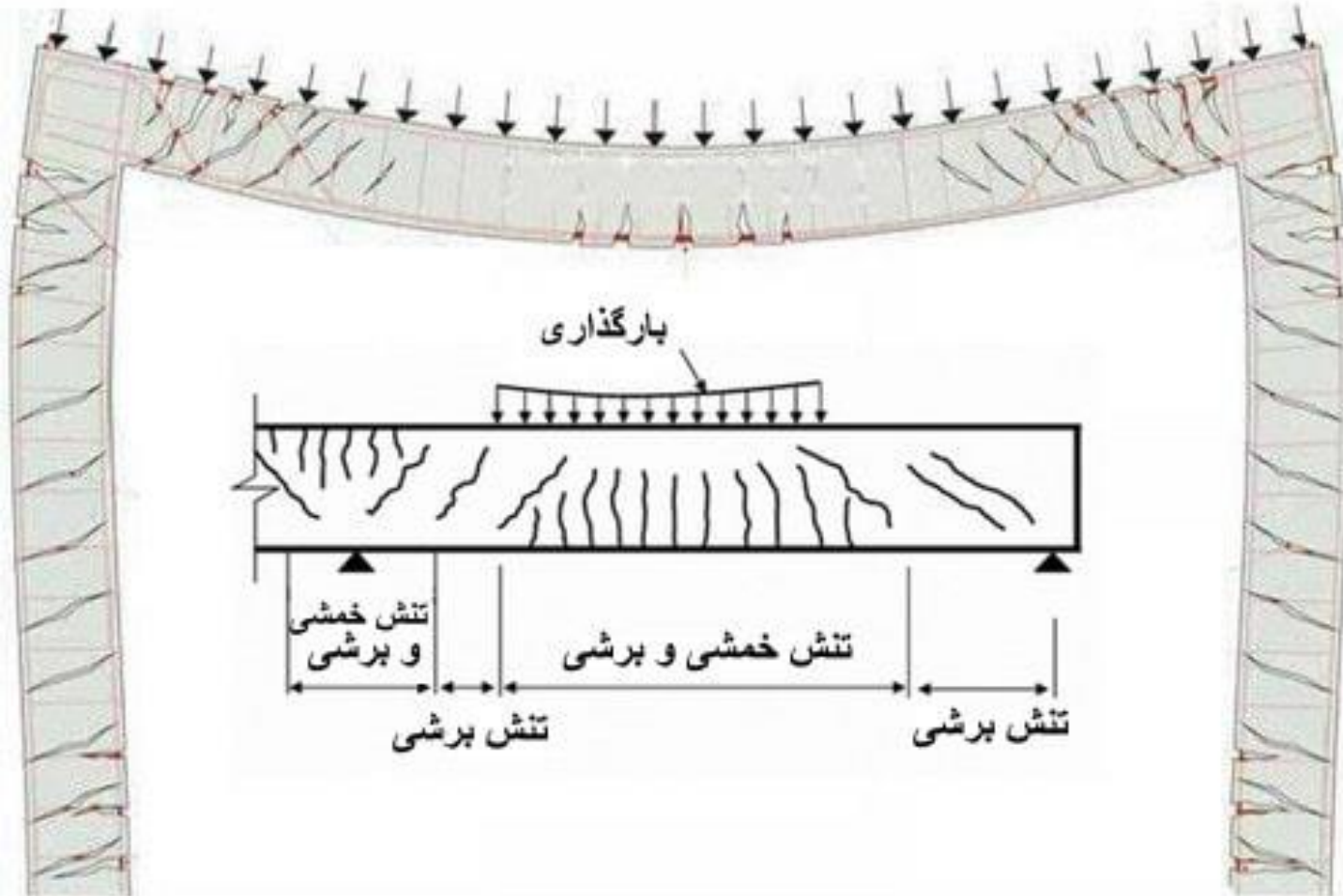
- ۱- محدود نمودن در استفاده از سازه یا تغییر کاربری
- ۲- اصلاح کلی یا موضعی اعضای آسیب دیده شده یا آسیب دیده نشده
- ۳- کاهش وزن سازه
- ۴- اضافه کردن یکسری اعضای مقاوم سازی مانند : بادبند ، دیواربرشی ، میراگرها و...



پیش از اقدام به تعمیر و مقاوم سازی نخست باید سازه ارزیابی شود .

دلایل ارزیابی سازه :

- ۱- تشخیص علت یا علل آسیب دیدگی
- ۲- تعیین وسعت آسیب دیدگی (عمق و سطح آسیب)
- ۳- انتخاب روش مناسب تعمیر
- ۴- انتخاب مواد مناسب تعمیر





سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





شیوه کلاسیک و قدیمی پایش و سلامت سازه ای :

بر اساس شیوه ی کلاسیک و قدیمی، بررسی وضعیت سازه با استفاده از بازیابی چشمی توسط یک متخصص انجام می شود که این مساله چند ضعف عمده دارد:

۱- طبیعتا خطای این روش بالاست.

۲- پوشیده بودن اجزای اصلی و شروع خرابی ها از بخش های داخل المان.

۳- امکان دسترسی به بسیاری از بخش های برخی از سازه ها به طور کلی وجود ندارد.

۴- در بسیاری از خرابی ها در مقیاس کوچک قابلیت آشکارسازی با بازرسی چشمی وجود ندارد.

۵- بازرسی تمام نقاط سازه امکان پذیر نیست.



شیوه نوین پایش :

ارزیابی غیرمخرب (NDT) و خودکار وضعیت سلامت یا عدم سلامت سازه ها موضوع علم نوین پایش سلامت سازه هاست. این ارزیابی معمولا سه هدف عمده را مد نظر قرار می دهد:

۱ - پایش سلامت سازه ای به عنوان فراهم کننده ی اطلاعات مورد نیاز در بحث ترمیم و مقاوم سازی سازه ها.

۲ - پایش سلامت سازه ای ابزاری به جهت برآورد و تخمین باقیمانده ی عمر مفید سازه.

۳ - پایش سلامت سازه ای ابزاری به جهت اعلام هشدار قبل از خرابی سازه و نیز تعیین مسیرهای فرار و نقاط امن سازه در مواقع بحرانی مانند جنگ، زلزله، بادهای شدید و



دو دسته بندی کلی برای بحث پایش و سلامت سازه ای داریم:

- دوره ای
- دائمی

آیین نامه ها در زمینه ی مانیتورینگ:

- آیین نامه سلامت سازه‌ای پل‌ها در کشور آمریکا (FHWA)
- آیین نامه کانادا (ISIS)



پایش دائمی :

در حالت کلی دارای مولفه های مشابهی هستند: سنسورها، انتقال دهنده اطلاعات، واحدهای ثبت داده ها و سیستم های مدیریت داده (مدیریت نرم افزاری). انتخاب سیستم مونیترینگ بستگی به مشخصاتی مثل هدف مونیترینگ، پارامترهای انتخابی، دقت، تکرار خواندن داده، سازگاری با محیط زیست روش های نصب برای مولفه های مختلف مربوط به سیستم مونیترینگ، امکان عملکرد اتوماتیک، ارتباط از راه دور، نوع مدیریت داده ها و سطحی که سازه در آن مونیتر می شود.



مزایای پایش و سلامت سازه ای: (خودکار)

۱- بررسی و ارزیابی مداوم وضعیت سازه به صورت خودکار.

۲- تعیین سریع و به هنگام نقاط آسیب دیده ی سازه به صورت خودکار و جلوگیری از انتشار و گسترش آسیب. این مزیت به صاحبان سازه اجازه ی تصمیم گیری می دهد. صاحبان متوجه خواهند شد که سازه چه زمانی نیاز به مرمت و بازسازی موضعی و چه زمانی نیاز به بازسازی کلی و حتی تخریب دارد.

۳- مشخص نمودن امن بودن یا نبودن کلی سازه در هنگام وارد آمدن نیروهای شدید بر سازه به صورت خودکار بدیهی است که در صورت استفاده از ابزارهای کنترل ارتعاش سازه ها احتمال بروز حالت نا امنی سازه به میزان چشمگیری کاهش خواهد یافت.

۴- تعیین نقاط امن سازه به جهت پناه گرفتن یا خروج در هنگام وارد آمدن نیروهای شدید بر سازه به صورت خودکار.

۵- هزینه ی پایین به نسبت کارایی های بسیار ارزشمند.



ویدیو پایش سلامتی سازه (خودکار)



NDT آزمایشهای غیر مخرب سازه



اسکن میلگرد (آرماتور) در بتن



آزمایش هافسل (پتانسیل خوردگی بتن)



تست التراسونیک بتن (UPV)



تست چکش اشمیت

تست هافسل



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





. این سیستم قابلیت شناسایی جریان یون متحرک در بتن بین بخش های کاتدیک و آندیک را با اندازه گیری خطوط هم پتانسیل را دارا می باشد. بتن مانند یک الکترولیت عمل می کند و خطر خوردگی به اختلاف پتانسیل اندازه گیری شده بستگی دارد. تست پتانسیل خوردگی (آزمایش هافسل) روشی برای شناسایی محل های فعال و محتمل برای خوردگی است. توصیه می شود تست کربناتاسیون و یون محلول کلرید برای کسب نتایج دقیق تر انجام گیرد.





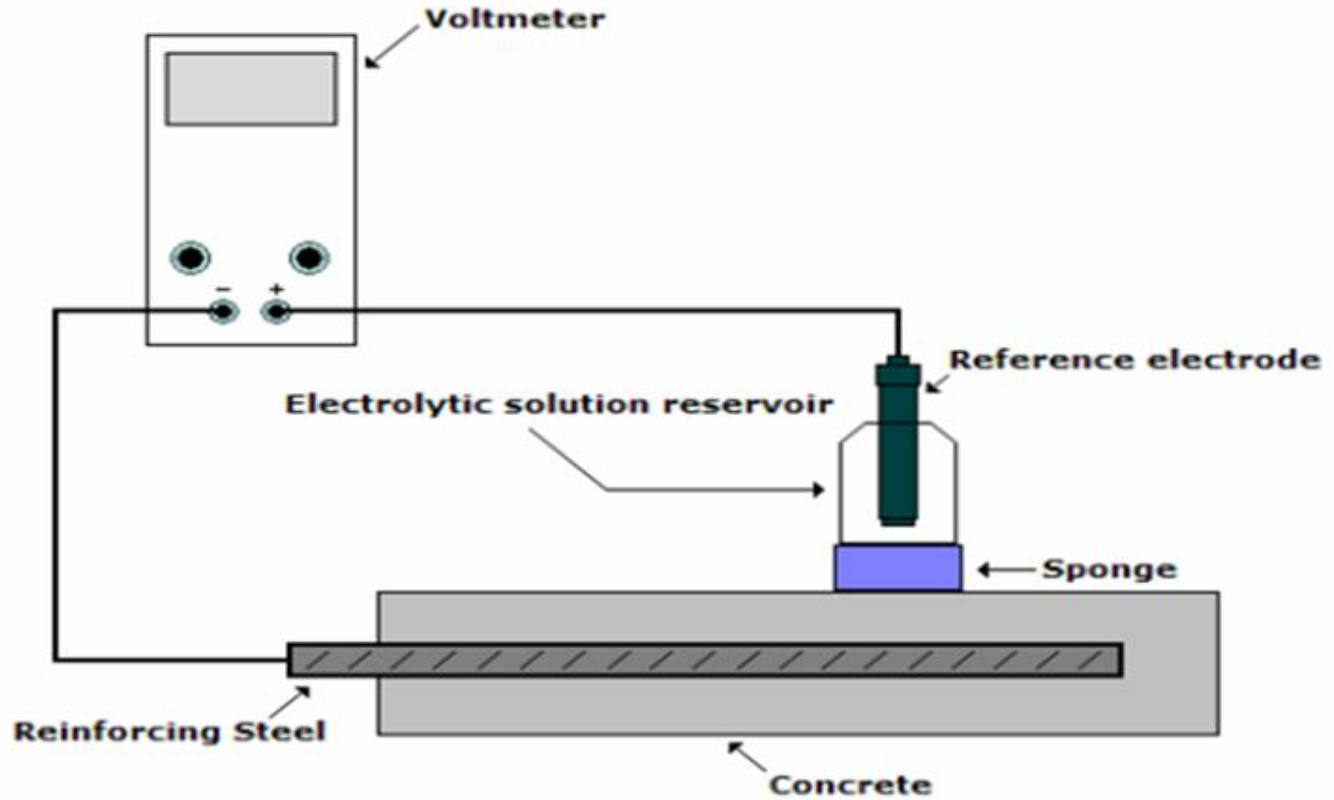
مقاومت بتن در برابر خوردگی به طور خلاصه به دو عامل بستگی دارد:
۱. مقاومت بتن در مقابل نفوذ یون کلر که به ضخامت کاور بتن و نفوذپذیری آن بستگی دارد.

۲. مقاومت میلگرد در مقابل خوردگی که به نوع فولاد مورد استفاده، قلیائیت محیط داخلی بتن و واکنش های انجام شده روی فولاد که ممکن است منجر به از بین رفتن پیوند بین فولاد و بتن شود، بستگی دارد.

تست هافسل



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





این آزمایش مطابق با استاندارد ASTM C876 و با استفاده از الکتروود مرجع انجام شده
اندازه گیری پتانسیل خوردگی آرماتور، شامل تعیین اختلاف ولتاژ بین آرماتور و یک الکتروود مرجع در تماس با بتن است. بسته به نوع الکتروود مصرفی، ولتاژ قرائت شده متفاوت خواهد بود و قابل تبدیل به یکدیگر می باشند.

اختلاف پتانسیل V با الکتروود مس-سولفات مس (mv)	احتمال شروع فعالیت خوردگی
$V > 350$	بیش از ۹۰ درصد
$350 > V > 200$	حدود ۵۰ درصد
$200 > V$	کمتر از ۱۰ درصد



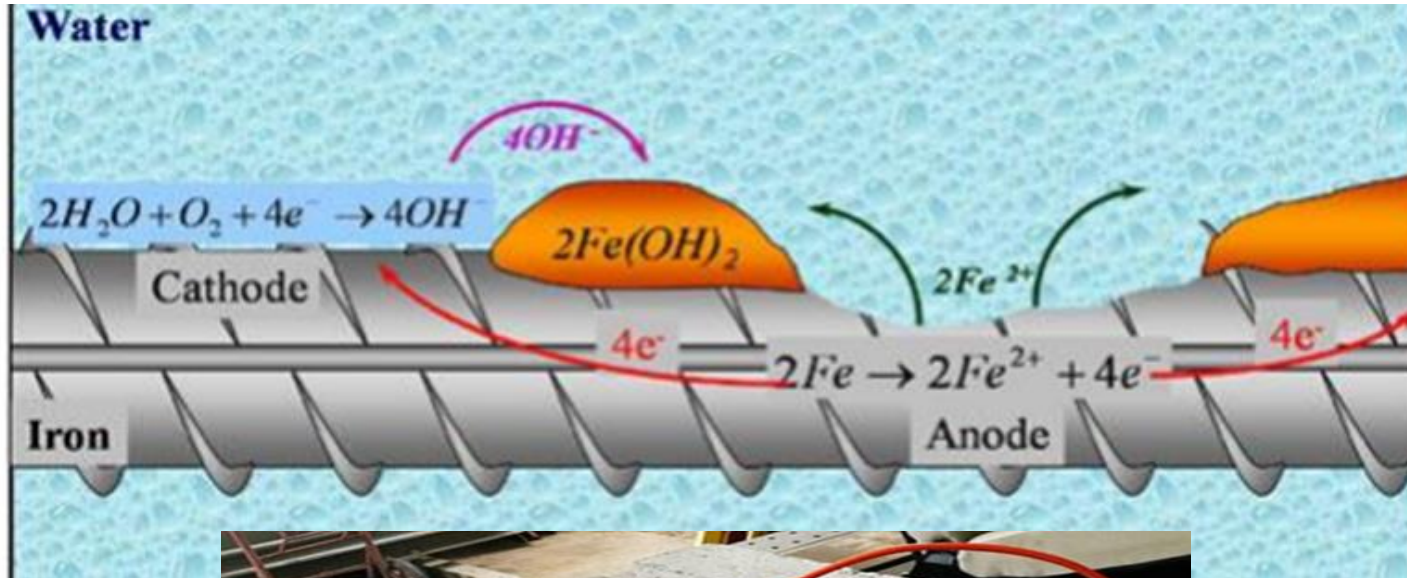
در آزمایش هافسل باید میلگردها بصورت متصل تداوم داشته باشند و قطع در آنها باعث اختلال در نتایج می گردد. باید دانست که این آزمایش فقط اختلاف پتانسیل موجود را به دست می دهد که پتانسیل خوردگی نام دارد و به هیچ وجه آهنگ خوردگی یا میزان خوردگی میلگرد را به نمایش نمی گذارد.

آزمایش هافسل و ارقام ذکر شده فقط برای میلگردهای بدون پوشش گالوانیزه ، اپوکسی و ... کاربرد و مفهوم دارند و برای میلگردهای پوشش دار و صنعت متفاوت خواهد بود. آزمون هافسل مستقیماً کیفیت بتن را بدست نمی دهد فقط می توان کیفیت بتن را در مقایسه با یکدیگر ارزیابی کرد و نشان داد کدام نمونه زودتر و کدام یک دیرتر فعالیت خوردگی را آغاز می نمایند . جهت بررسی این آنالیز کانتورهای دو بعدی ترسیم گردیده است.

تست هافسل



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





ویدیو تست هافسل ۱

ویدیو تست هافسل ۲





اسکنر آرماتور یا پوشش سنج به وسیله ای اطلاق می شود که توسط آن محل آرماتور و ضخامت پوشش بتنی روی آرماتور با استفاده از روش های الکترومغناطیسی تخمین زده می شود. برخلاف بتن، آرماتور داخل آن با امواج الکترومغناطیسی فرکانس پایین، اندرکنش شدید داشته و با اعمال این امواج از سطح می توان محل آرماتور را تشخیص داد.





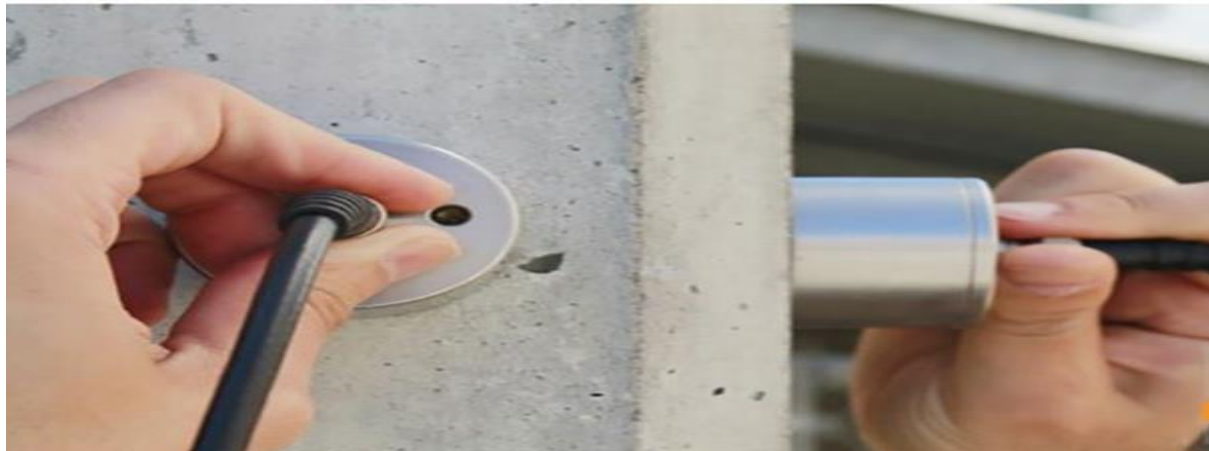
ویدیو تست اسکن آرماتور ۱ ویدیو تست اسکن آرماتور ۲



تست التراسونیک



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران



تست التراسونیک



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

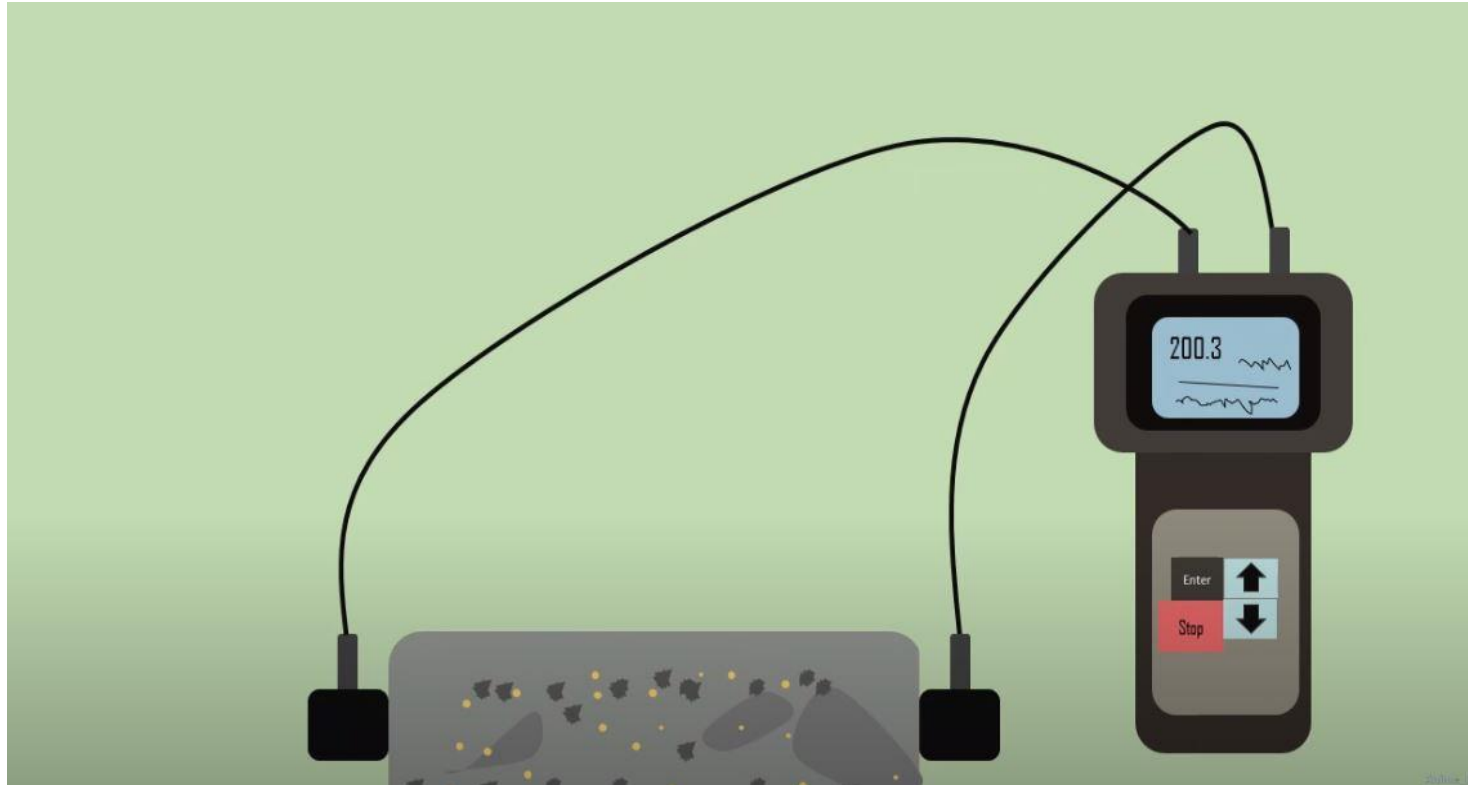


Figure 1



تست التراسونیک بتن با ارائه مقاومت فشاری نسبی، طول و ابعاد ترک های ایجاد شده در بتن، به طراحان و کارشناسان امکان تصمیم گیری در زمینه طرح های مقاوم سازی و تقویت و یا صحت سنجی عملیات های انجام شده را می دهد.

اولتراسونیک بتن یک راه مؤثر برای ارزیابی کیفیت و یکنواختی و ارائه مقاومت فشاری نسبی و تخمین عمق ترک است. روش این آزمون با عنوان "روش آزمون استاندارد برای سرعت پالس درون بتن" ۲۰۱۶ (ASTM C597)، استاندارد شده است.

در این آزمایش زمان عبور امواج صوتی در یک محیط اندازه گیری و سپس با خواص کششی و تراکم مصالح ارتباط داده می شود.

زمان انتقال (موج های پایین تر) در بتن باکیفیت پایین، بیشتر و زمان انتقال (سرعت موج بالاتر) در بتن باکیفیت بالا، کمتر باشد.



کوپلنت ماده ای است معمولاً مایع که فرآیند انتقال انرژی فراصوتی از مبدل به قطعه ی مورد آزمون را تسهیل می کند. کوپلنت های مختلف می توانند برای از بین بردن حباب های هوا و اطمینان از تماس خوب بین بتن و مبدل استفاده شوند. توصیه می- شود لایه کوپلنت تا حد ممکن نازک در نظر گرفته شود.

کاربردهای تست التراسونیک در بتن:

- تعیین سرعت پالس
- بررسی کیفیت بتن
- بررسی همگنی و یکنواختی در بتن
- اندازه گیری عمق ترک سطحی
- پیش بینی مقاومت فشاری بتن
- اندازه گیری تغییرات خواص بتن با گذشت زمان
- تعیین مدول ارتجاعی و ضریب پواسون دینامیکی



فاکتورهای موثر بر نتیجه تست التراسونیک شامل خواص سنگدانه ها، نوع سیمان، نسبت آب به سیمان، طرح اختلاط و سن بتن می باشند.

عوامل موثر در سرعت امواج التراسونیک در بتن:

سرعت امواج التراسونیک در بتن تحت تاثیر عوامل مختلفی تغییر می کند. این عوامل به طور خلاصه عبارتند از:

- سن بتن
- شرایط رطوبتی
- نوع و مقدار سنگدانه
- ریز ترک ها
- وجود آرماتور



سن بتن

با پیشرفت هیدراتاسیون سیمان، تخلخل بتن کاهش یافته و امواج التراسونیک در جسم جامد سریع تر حرکت می کنند. از این خاصیت می توان در آزمایشگاه برای مطالعه تغییرات در واکنش ها در اثر استفاده از افزودنی های مختلف و نیز در کارگاه و محل برای بررسی روند پیشرفت هیدراتاسیون در اثر شرایط موجود رطوبتی و دمایی استفاده نمود.

شرایط رطوبتی

سرعت امواج التراسونیک در بتن در شرایط اشباع افزایش می یابد.

نوع و مقدار سنگدانه

سنگدانه ها عموماً نسبت به خمیر سیمان دارای سرعت امواج التراسونیک عبوری بیشتری می باشند و با افزایش میزان سنگدانه برای میزان خمیر سیمان ثابت، سرعت امواج مخلوط افزایش خواهد یافت.

ریزترک ها

معمولاً وقتی که یک عضو بتنی تحت تنش بزرگتر از ۵۰ درصد مقاومت فشاری خود قرار می گیرند، ترک در آن تشکیل می شود. همچنین از قرارگیری بتن در محیط های مهاجم نیز ریزترک ها تشکیل می شوند. ریزترک ها سبب کاهش مدول ارتجاعی بتن و در نتیجه کاهش سرعت امواج التراسونیک در داخل بتن می شوند.

وجود آرماتور

در هنگام اندازه گیری سرعت امواج التراسونیک در داخل بتن از وجود آرماتور باید پرهیز نمود. وجود آرماتور سبب افزایش سرعت ظاهری امواج التراسونیک در بتن می گردد.



ارتباط بین سرعت امواج التراسونیک و مقاومت فشاری بتن رابطه زیر ارتباط مقاومت فشاری بتن و سرعت امواج التراسونیک را نشان می دهد. که در آن f_c ، مقاومت فشاری بتن بر حسب کلیوگرم بر سانتی متر مربع ، V سرعت امواج التراسونیک بر حسب کیلومتر بر ثانیه و a, b ضرایبی تجربی هستند. ضرایب تجربی a, b برای انواع مختلف بتن و شرایط عمل آوری و سن بتن متفاوت خواهد بود. E مبنای لوگاریتمی میباشد .

$$f_c = ae^{bV}$$



Pulse Velocity km/sec	Quality of Concrete
Above 4.5	Excellent
3.5 to 4.5	Good
3.0 to 3.5	Medium
Below 3.0	Poor Concrete (Presence of Flaws)

تست التراسونیک



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

سرعت پالس	کیفیت بتن
بیشتر از ۴ کیلومتر بر ثانیه	بسیار خوب تا عالی
بین ۳,۵ تا ۴ کیلومتر بر ثانیه	خوب تا خیلی خوب، امکان وجود کمی تخلخل
بین ۳ تا ۳,۵ کیلومتر بر ثانیه	رضایت‌بخش است اما احتمال آسیب دیدن بالاست
کمتر از ۳ کیلومتر بر ثانیه	بتن ضعیف

ویدیو تست التراسونیک

تست چکش اشمیت



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





چکش اشمیت متداول ترین روش تعیین سختی سطح از روش های تست بتن بوده که به صورت غیر مخرب انجام می شود و به منظور اندازه گیری مقاومت فشاری بتن (fc) می باشد.

در انجام تست و آزمایش غیر مخرب چکش اشمیت از استانداردهای ASTM C805 استفاده میشود .

در ASTM C805 توصیه شده است که برای آزمایش ۱۰ یا ۹ نقطه مورد عمل قرار گیرد. در صورتیکه هر قرائت بیش از ۷ واحد با متوسط قرائت ها اختلاف داشته باشد، کل قرائت ها در نظر گرفته نخواهد شد. نقاط باید حداکثر ۵ سانت و حداقل ۲,۵ سانت از هم فاصله داشته باشند

بر اساس موارد مندرج در استاندارد ASTM-C805 نتایج حاصل از این روش تنها محدود به کیفیت لایه سطحی بتن (عمق حدود ۳۰ میلیمتر) بوده و تعیین مقاومت فشاری واقعی بتن با آزمایش شکستن (جک مقاومت فشاری) بتن امکان پذیر می باشد.

تست چکش اشمیت



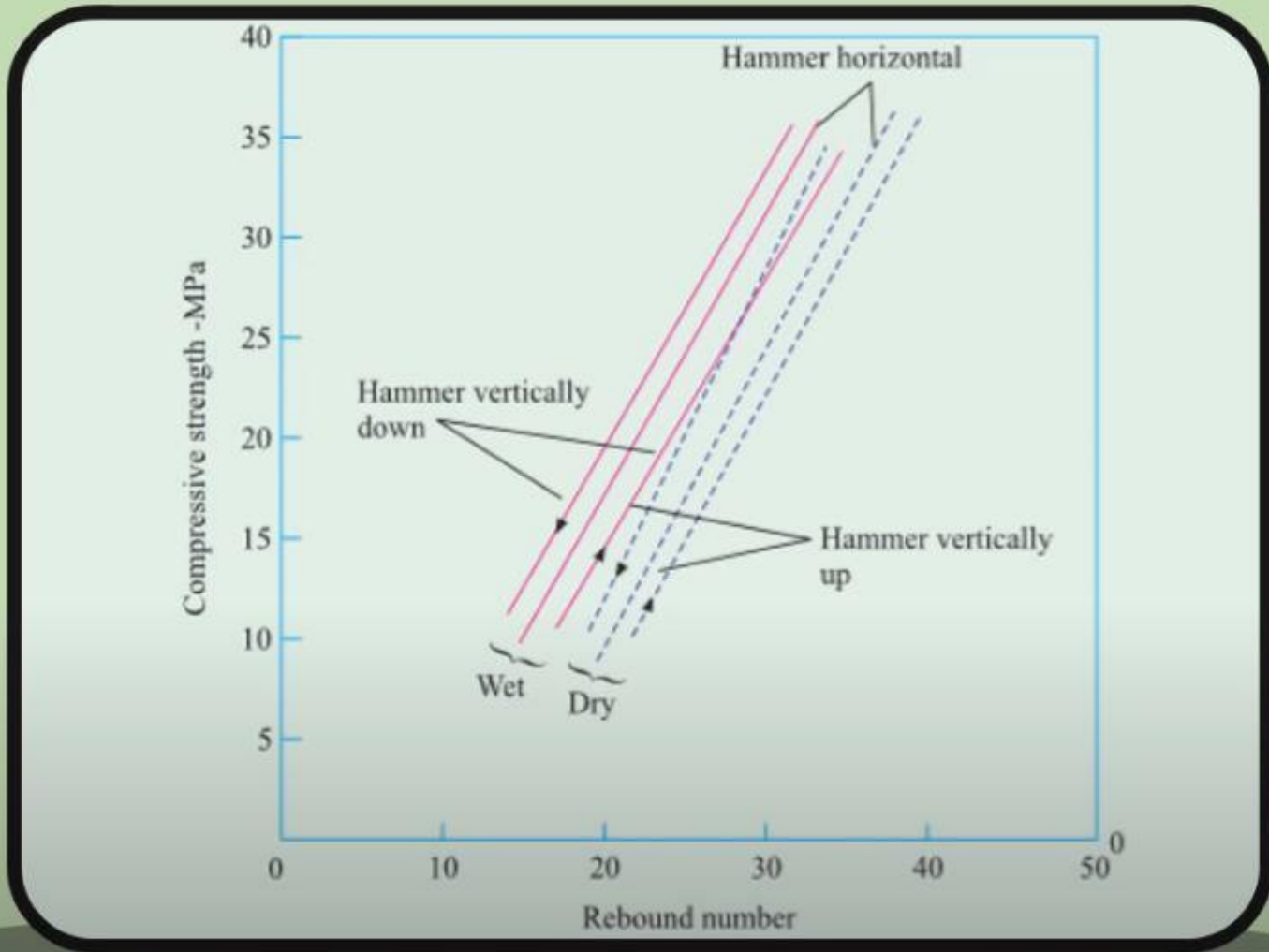
سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران



تست چکش اشمیت



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





$$\text{Rebound Number} = \frac{\text{Sum of 15 Readings Recorded}}{15}$$

Average Rebound Number	Quality of Concrete
>40	Very Good Hard Layer
30 to 40	Good Layer
20 to 30	Fair
< 20	Poor Concrete
0	Delaminated



ویدیو تست چکش اشمیت



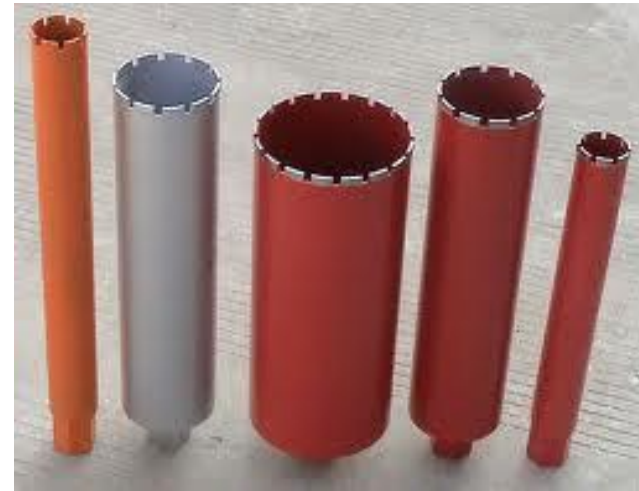
تست های نیمه مخرب

آزمایش Pull out در بتن





میله ویندسور



مغزه گیری

pull off test



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران



pull off test



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

آزمون pull-off یا بیرون کشیدگی، یک تست بتن کارگاهی برای ارزیابی مقدار نیروی کششی مورد نیاز برای کشیدن دیسک چسبیده به سطح بتن با **رزین ابوکسی** یا پلی استر مناسب که مقاومت آن از مقاومت کششی بتن بیشتر است می باشد . به این دیسک فلزی دالی نیز گفته می شود.



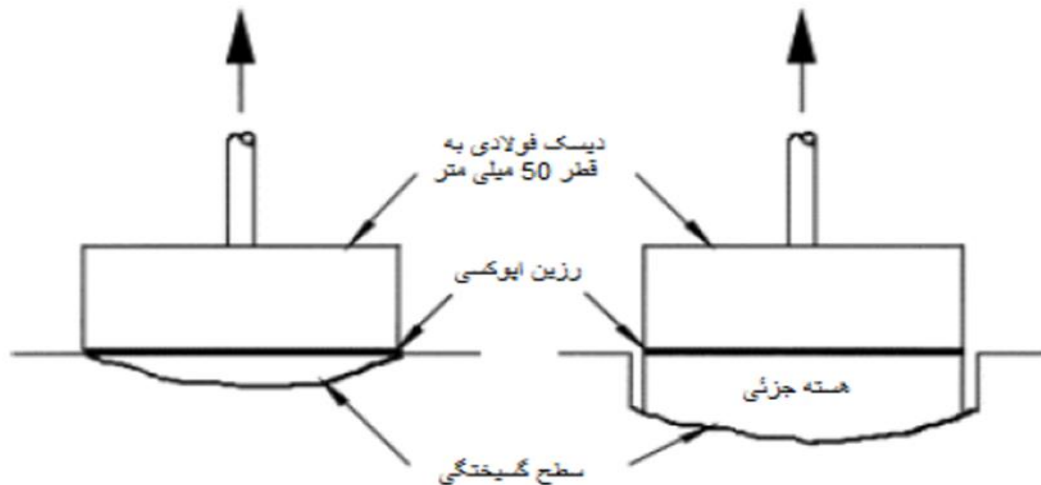


همچنین اکثر استانداردها لازم می‌دارند که به منظور جلوگیری از تأثیر نتایج آزمایشات برهم، فاصله مرکز به مرکز دو آزمایش مجاور هم حداقل دو برابر قطر دالی آزمایش باشد و در حالت انجام آزمایش با مغزه گیری جزئی حداقل عمق مغزه گیری را برابر ۱۰ میلی‌متر توصیه می‌کنند. با توجه به قطر دیسک ۵۰ میلی‌متر، قطر مغزه نیز ۵۰ میلی‌متر خواهد بود. به طور کلی در استانداردها رعایت محدودیت حداقل قطر مغزه به ماکزیمم سایز سنگ دانه برابر ۳ توصیه شده است.

استانداردهای مختلفی این آزمایش را تحت پوشش قرار داده‌اند که از آن جمله می‌توان ASTM C1583 نام برد.



آزمایش Pull Off به دو روش سطحی و مغزه جزئی انجام می گیرد . در روش سطحی، دیسک فلزی (فولادی یا آلومینیومی) مستقیماً بر روی سطح بتن چسبانده می شود. در این حالت فقط سطح بتن تحت تنش قرار دارد و نتایج بدست آمده با مقاومت کل بتن رابطه ضعیفی خواهد داشت. در روش مغزه جزئی، ابتدا مغزه گیری (مغزه ای که از بتن جدا نشده است) انجام می شود و سپس دیسک فلزی با چسب مخصوص روی سطح مغزه چسبانده می شود. مزیت این روش، ایجاد سطح گسیختگی در عمق بتن است.





رابطه بین مقاومت فشاری و مقاومت Pull off

رابطه زیر ارتباط مقاومت فشاری بتن و مقاومت Pull off را نشان می دهد:

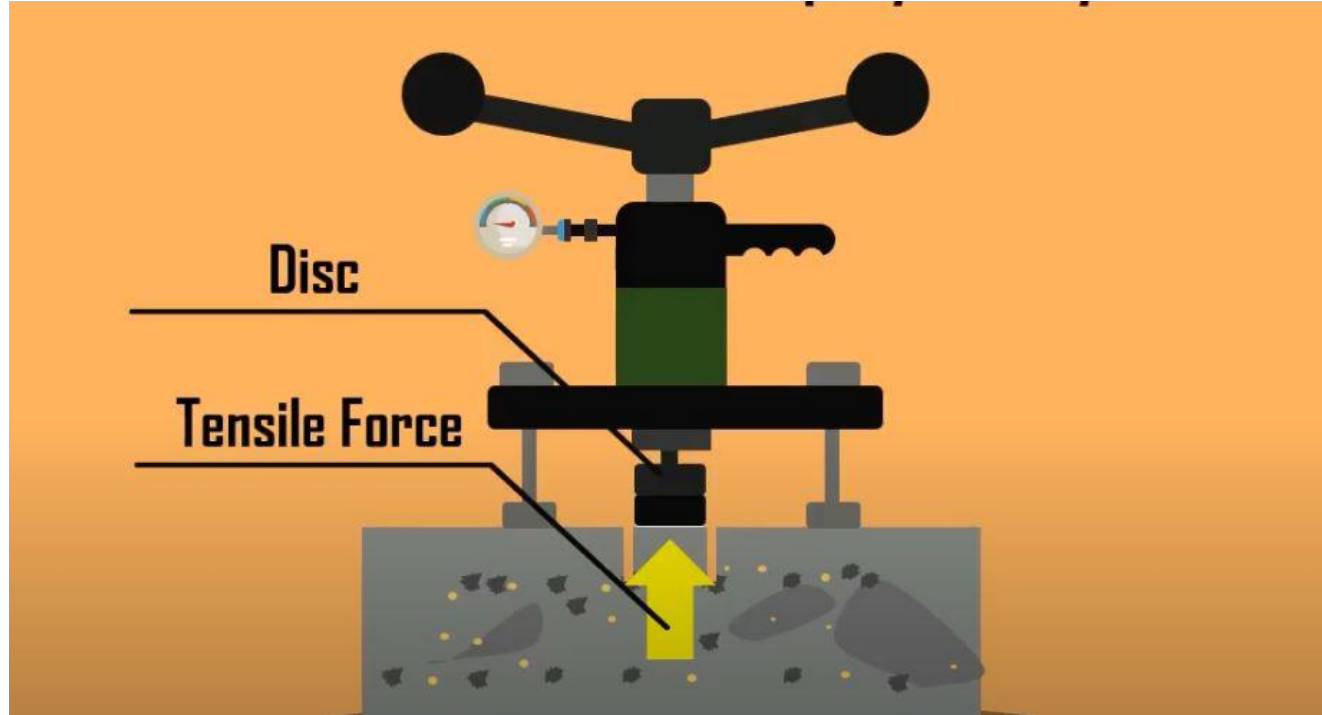
$$f_c = aP^b$$

که در آن f_c مقاومت فشاری بتن بر حسب کیلوگرم بر سانتی متر مربع، P مقدار مقاومت Pull Off بر حسب کیلوگرم بر سانتی متر مربع و a, b ضرایب تجربی هستند که بسته به نوع بتن و شرایط آزمایش متغیرند.

pull off test



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران



**Tensile Strength =
of Concrete**

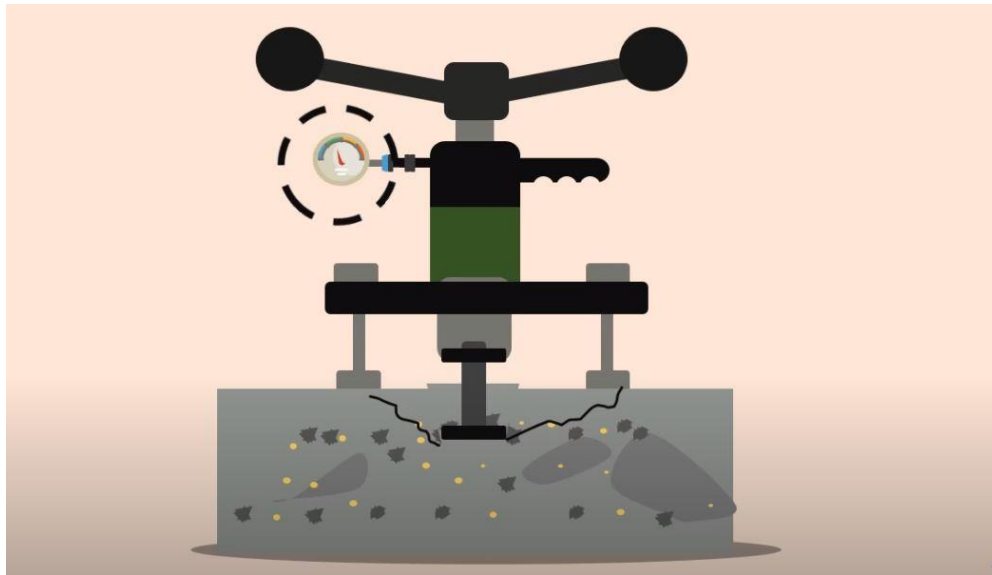
Tensile Force
—————
Area of the Disc



ویدیو pull off test



آزمایش Pull out در بتن



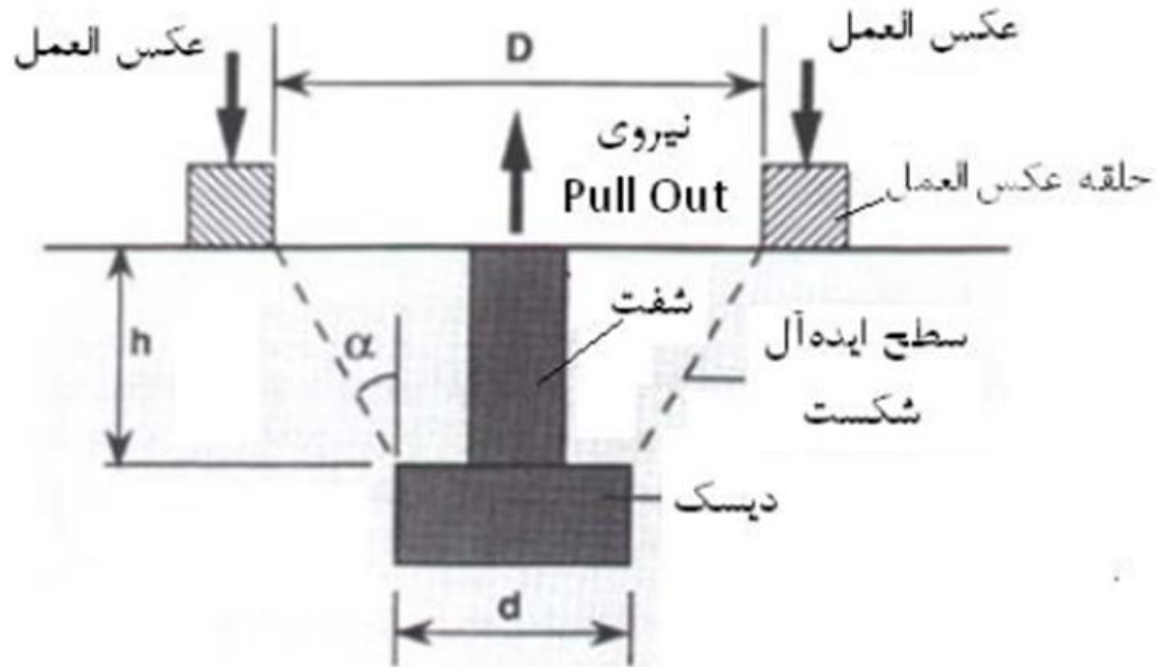


مقاومت چسبندگی در سازه‌های بتن آرمه از اهمیت زیادی برخوردار است. یکی از روش‌های بدست آوردن مقاومت چسبندگی، آزمایش بیرون کشیدگی یا Pull out می‌باشد. آزمایش Pull out اولین بار در سال ۱۹۳۴ مورد استفاده قرار گرفت. این آزمایش بر مبنای اندازه‌گیری حداکثر نیروی لازم برای بیرون کشیدن یک پیچ فولادی مجهز به حلقه منبسط شونده می‌باشد. پیچ فولادی هنگام انجام آزمایش در داخل بتن کار گذاشته شده است. با اعمال یک نیروی کششی، پیچ تحت کشش قرار می‌گیرد. در نهایت گسیختگی با جدا شدن یک قطعه مخروط ناقص از سطح بتن اتفاق می‌افتد. در آزمایش Pull out زاویه گسیختگی حدود ۳۱ درجه است. از آنجایی که این زاویه حدوداً مساوی زاویه اصطکاک بتن (۳۷ درجه) است، می‌توان نتیجه گرفت که نیروی مورد نیاز برای بیرون کشیدن با مقاومت فشاری بتن نسبت مستقیم دارد.

Pull out test



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





انواع روش های آزمایش **pull out**

آزمایش **lok test**

دستگاه **lok Test**، شامل یک میله فولادی است که به یک صفحه فولادی دایره‌ای به قطر ۲۵ میلی‌متر و ضخامت ۵/۸ میلی‌متر متصل شده است. این دستگاه در عمق ۲۵ میلی‌متری زیر سطح بتن قرار می‌گیرد. کل مجموعه به روغن آغشته می‌شود تا از چسباندن و اصطکاک میان بتن و دستگاه جلوگیری شود.

محدودیت های آزمایش lok test

محدودیت این روش آن است که می‌بایستی قبل از انجام آزمایش، برنامه‌ریزی برای آن انجام گرفته باشد. بنابراین نمی‌توان در مورد سازه‌های ساخته شده، از این روش استفاده نمود



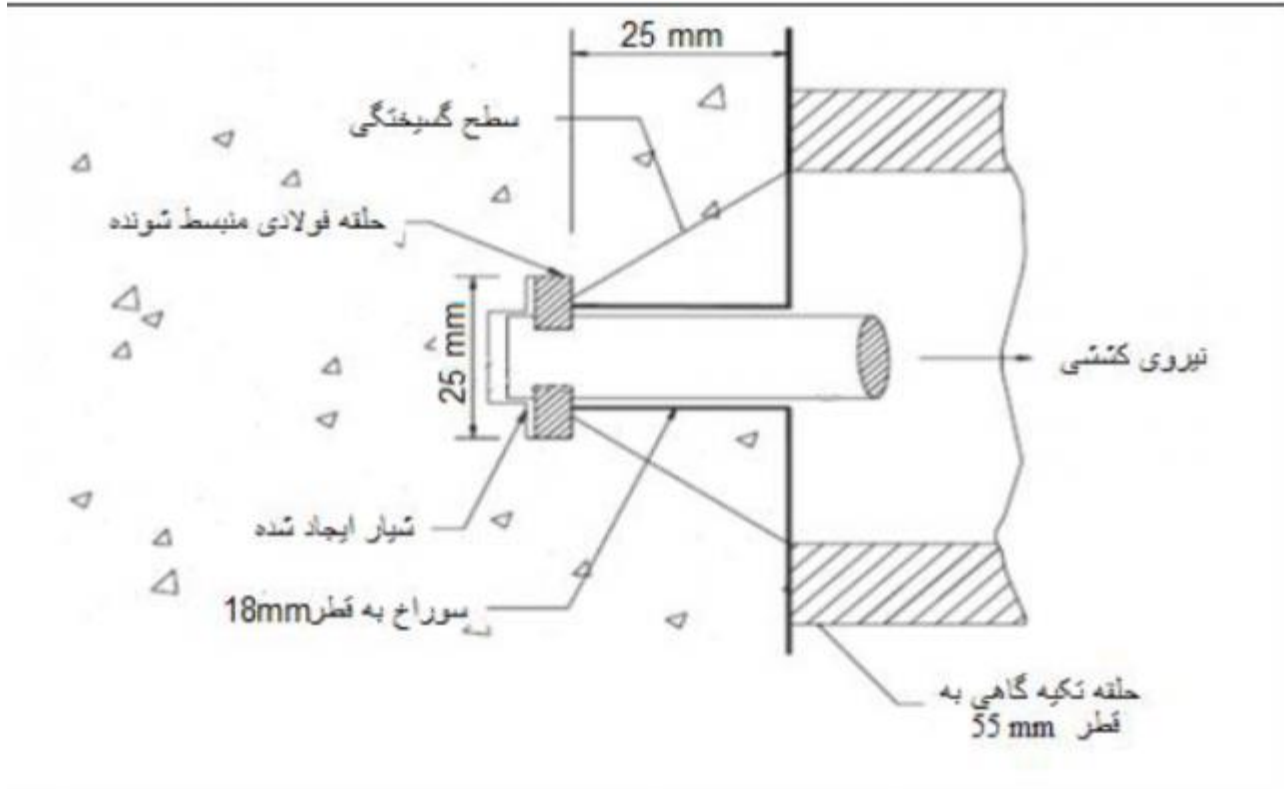
آزمایش Capo Test

Capo test روشی برای تخمین مقاومت بتن درجا می باشد که لایه های سطحی بتن را پوشش می دهد. این روش در واقع توسعه یافته آزمایش lok test است. آزمایش Capo test روشی شامل حفاری یک سوراخ در عمق بتن با یک مته الماس به قطر ۱۸ میلی متر است که با آب خنک می شود. سپس در عمق ۲۵ میلی متری یک شکاف به قطر ۲۵ میلی متر توسط یک دستگاه چرخشی ایجاد می شود. یک دیسک فولادی منبسط شونده در میان سوراخ در شکاف قرار داده می شود و توسط میله مخصوص منبسط می شود و سرانجام با فشار بر روی یک حلقه عکس العمل تکیه گاهی به قطر ۵۵ میلی متر که بر روی سطح بتن قرار داده شده، بیرون کشیده می شود. نیروی اعمال شده کاملاً عمود بر صفحه مهاری است.

Pull out test



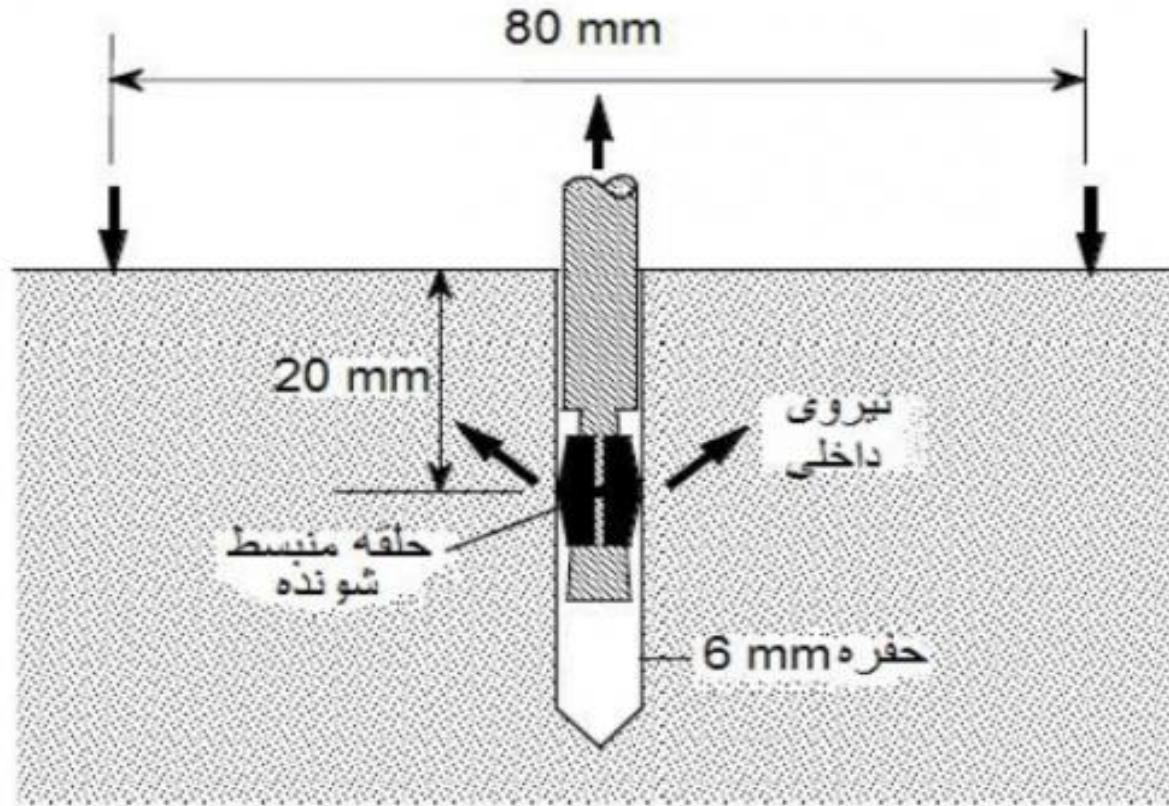
سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران



Pull out test



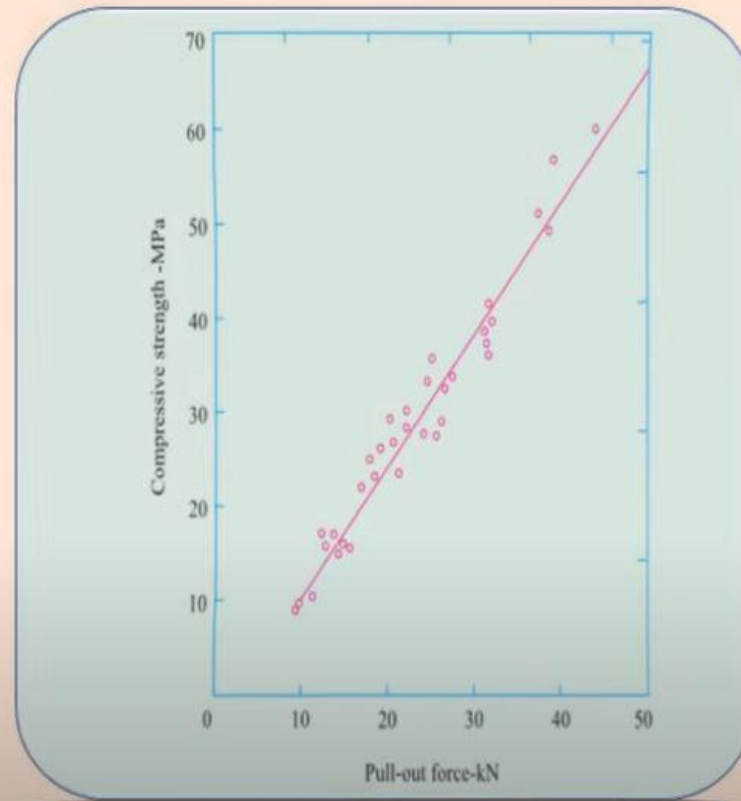
سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران



Pull out test



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





ویدیو تست پول اوت

تست میله ویندسور



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





انواع روش های انجام تست مقاومت نفوذ در بتن

- ۱- روش میله نفوذ که معمولاً تحت عنوان میله ویندسور شناخته می شود که در آن میله ای فولادی (به قطر $6/35$ میلی متر برای بتن معمولی) بر روی سطح بتن شلیک می شود. بسته به مقاومت بتن میزان این نفوذ حدود ۲۰ میلی متر تا ۴۰ میلی متر است.
- ۲- روش سوزن نفوذ که در آن سوزن فولادی به قطر $3/56$ میلی متر توسط دستگاهی به درون بتن شلیک می شود .

-سوزن نقره ای رنگ برای بتن معمولی

-سوزن طلایی رنگ برای بتن سبک

حداقل ۳ سوزن توسط سازنده دستگاه برای انجام آزمایش در یک محل توصیه شده است میزان نفوذ سوزن به داخل بتن در آزمایش مقاومت نفوذ ، مبنای اندازه گیری مقاومت فشاری می باشد. مطالعات آزمایشگاهی انجام شده نشان داده اند که؛ رابطه ای خطی میان طول بیرون مانده سوزن و مقاومت فشاری وجود دارد.



ویدیو تست میله ویندسور

تست مغزه گیری



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





رابطه زیر ارتباط مقاومت فشاری بتن و مقاومت بدست آمده از نتایج آزمایش کرگیری را نشان می دهد:

$$f_c = a f_{cc}^b$$

که در آن f_c ، مقاومت فشاری بتن بر حسب کیلوگرم بر سانتی متر مربع ، f_{cc} ، مقاومت فشاری مغزه بر حسب کیلوگرم بر سانتی متر مربع و a, b ضرایب تجربی هستند. ضرایب تجربی a, b برای هر نوع بتن و شرایط عمل آوری متفاوت خواهد بود.



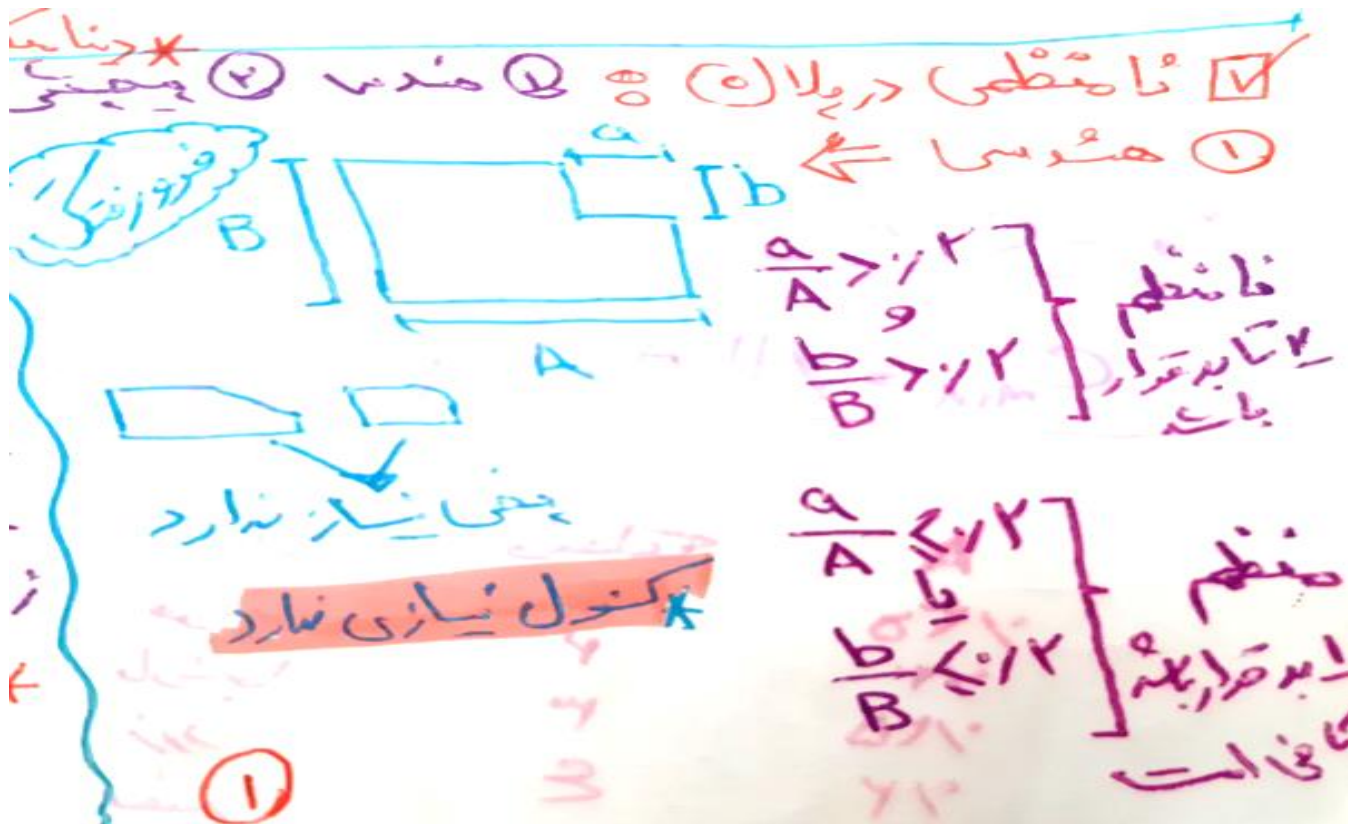
ویدیو تست مغزه گیری



- الف- حذف یا کاهش نامنظمی در سازه
- 1- حذف یا کاهش نامنظمی در پلان
- 2- حذف یا کاهش نامنظمی در ارتفاع
- 3- حذف طبقه نرم
- 4- حذف یا کاهش نامنظمی پیچشی
- 5- حذف مکانیسم ستون کوتاه از سازه
- 6- حذف یا اصلاح کنجهای فرورفته
- ب- تامین سختی جانبی لازم برای کل سازه؛
- پ- تامین مقاومت لازم برای کل سازه؛
- ت- کاهش جرم ساختمان؛
- ث- کامل نمودن مسیر بار؛
- ج- افزایش انسجام ساختمان با کلافبندی؛
- چ- تغییر کاربری به منظور کاهش سطح عملکرد مورد انتظار از ساختمان؛



- ح- به کارگیری سیستمهای جاذب انرژی؛
 - خ- به کارگیری سیستم جداساز لرزه‌های؛
- در بیشتر اوقات برای تعیین راهبردها و راهکارهای بهسازی سیستم باربر جانبی، محدودیتهایی وجود دارد که تاثیر عمدهای



معیارهای فنی ارزیابی



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

در صورتی که در یک معیار صحت باربری (که معیار مهم است) با صوازی



معینی ←

Δ₁ و Δ₂ ← جابه جایی

Δ₂ ≤ ۱,۵ Δ₁ → منظم

Δ₂ > ۲,۳۳ Δ₁ → نامنظم شدید
معینی *

۱,۵ Δ₁ < Δ₂ ≤ ۲,۳۳ Δ₁ → زیاده معینی *

باید ضرب در ضریب

بزرگتری شود

ضریب
بزرگتری
طبقه

$$A_j = \left[\frac{\delta_{max}}{1,2 \delta_{ave}} \right]$$

جابه جایی کل

$$1,2 A_j \leq 3$$

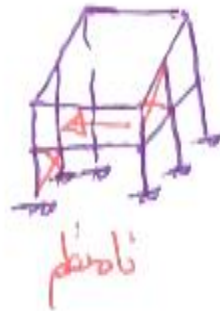
* در طبقاتی که نامنظمی زیاده باشد وجود دارد ←

معیارهای فنی ارزیابی

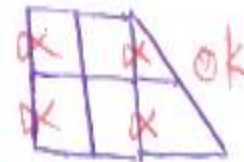


سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

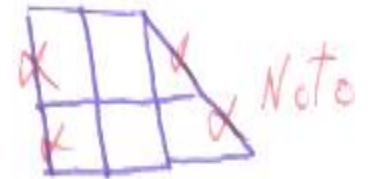
- ① مجموع سطوح باز شو در کفنا از ۵۰٪ سطح کل کفنا بیشتر نشود.
نکته: پانزده
- ② مفتی دیوارگم کف نسبت با کفنا و جوار خود (کفنا طبقه بالا یا پائین) بیش از ۵۰٪ تغییر



معمده برابر ۰ ←



انصافی ۰

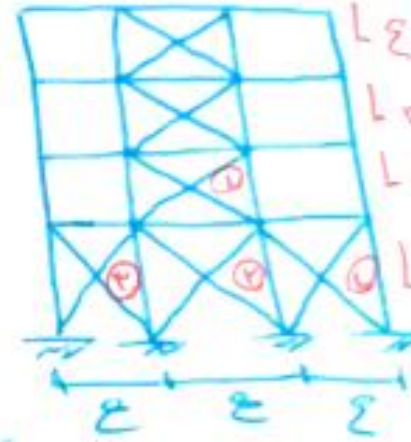


معیارهای فنی ارزیابی



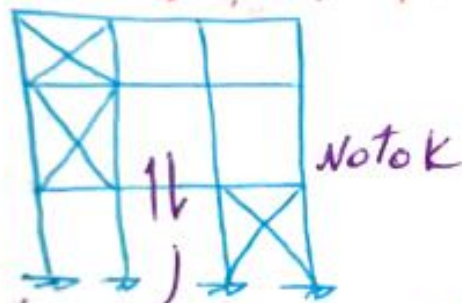
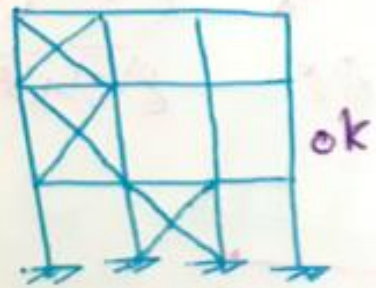
سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

1) نامنظم در ارتفاع: هندسی 1) هندسی 2) قد



1) هندسی $L_1 = 12$
 $L_2 = 3e$
 $\frac{L_1}{L_2} > 1.3$
 نامنظم
 $L_1 = 3 \times e = 12$

2) قطع سیستم باربر جانبی ←



در برخی موارد (راه حل ابتعاد)

پیشنه



$$\frac{m_i}{n_{i-1}} \leq 1,5 \leq \frac{m_i}{n_{i+1}}$$
 و

$$\frac{m_i}{n_{i+1}} \geq 1,5 \leq \frac{m_i}{n_{i-1}}$$

هر دو برقرار باشد } منظم جرمی

جرم ← (۳) به استثنای بار خودبخود ← جرم طبقه = m_i
 جرم طبقه پایین = m_{i-1}
 جرم طبقه بالا = m_{i+1}
 جمع نیروها بالا و خود آن طبقه
 معنی ← (۴)
 جا به جایی بین طبقه

$$k = \frac{F}{\Delta}$$

معیارهای فنی ارزیابی



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

(۴) مفتی ←

$$k = \frac{F}{\Delta}$$
 جابجایی نسبی طبقه

حتماً باید ۲ طبقه بالاتر آن باشد
 یا صدق کند

و

منظم
 ۲۲ تیر

$$k_i \geq \frac{1}{\sqrt{2}} k_{i+1}$$

و

$$k_i \geq \frac{1}{\sqrt{8}} \left(\frac{k_{i+1} + k_{i+2} + k_{i+3}}{3} \right)$$

کلاه شود به جزیره

طبقه ضعیف‌تر (نامنتظم) مفتی ←

و نکته مهم ۱۱
 ۲۸

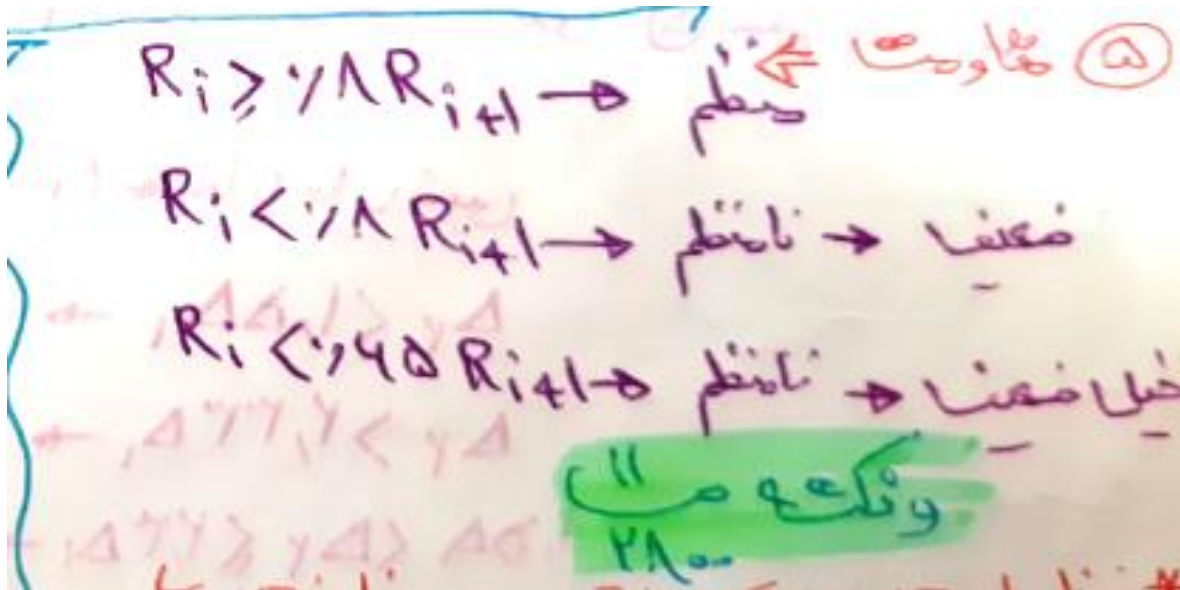
طبقه قوی‌تر (نامنتظم) مفتی ←

$$k_i < \frac{1}{\sqrt{4}} k_{i+1}$$

یا

$$k_i < \frac{1}{\sqrt{8}} \left(\frac{k_{i+1} + k_{i+2} + k_{i+3}}{3} \right)$$

مطابق ۵ ←





جدول ۱-۳ انواع نامنظمی ها و مکانیسم خرابی در آنها

مکانیسم خرابی	شکل و موقعیت ساختمان در پلان	نوع نامنظمی
		نامنظمی پیچشی
		وجود کنج‌های فرو رفته (شکل L)



جدول ۱-۳ انواع نامنظمی ها و مکانیسم خرابی در آنها (ادامه)

مکانیسم خرابی	شکل و موقعیت ساختمان در پلان	نوع نامنظمی
		وجود بازشوهای بزرگ در دیافراگمها
		موازی و متعامد نبودن سیستمهای باربر جانبی
		قطع دیوارهای برشی (سیستم باربر جانبی) در ارتفاع

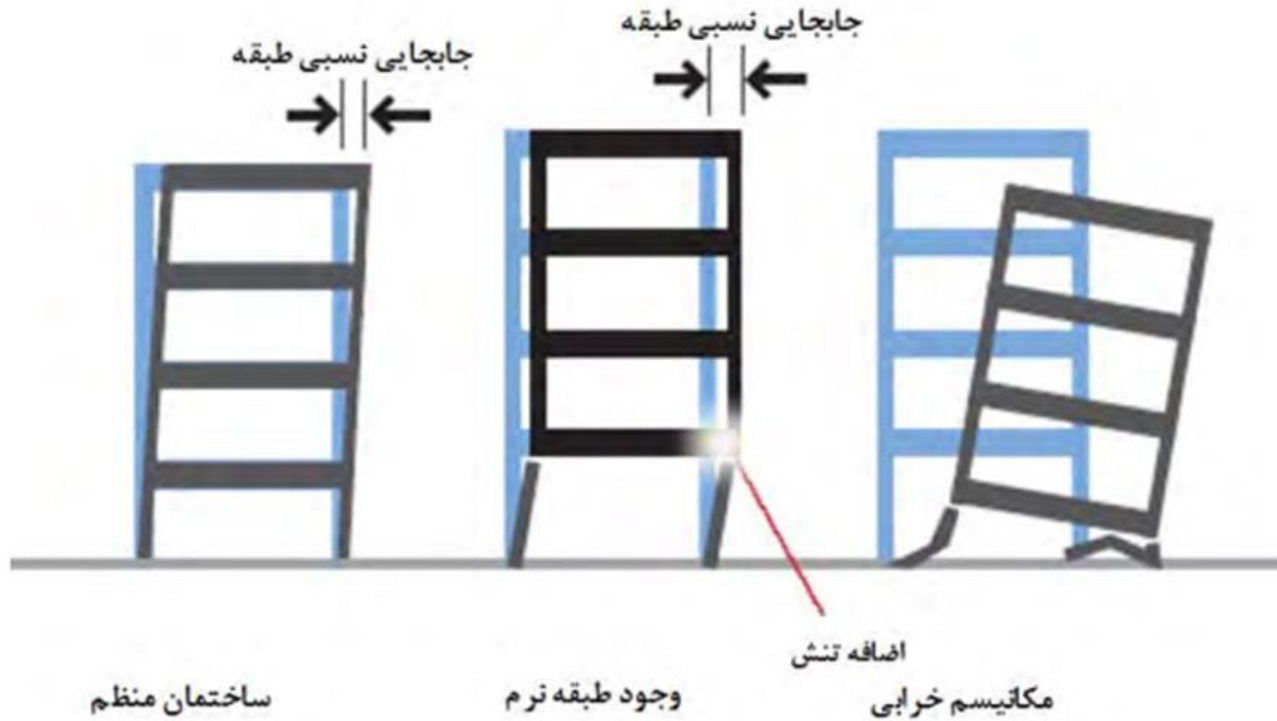
معیارهای فنی ارزیابی



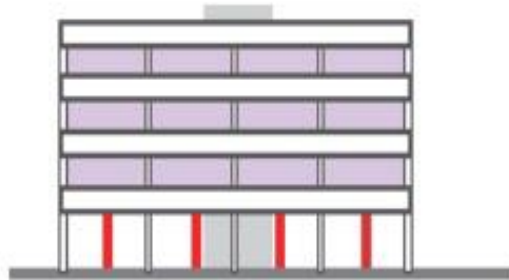
را.ا.ا.ا. نظام سازه‌ها در ساختمان تهران

		وجود طبقه نرم
		توزیع نامنظم جرم در ارتفاع
		بکارگیری سیستم‌های متفاوت در ارتفاع
		نامنظمی در مسیر انتقال بار*
		وجود طبقه ضعیف

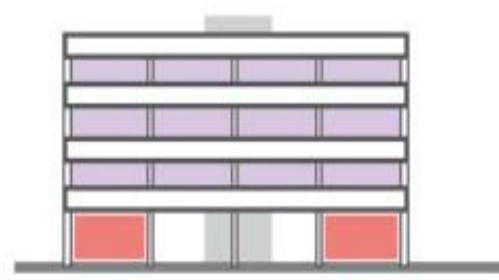
* چون جابجایی سیستم باربر در صفحه است طبق نشریه ۳۶۰ سازه نامنظم می‌باشد.



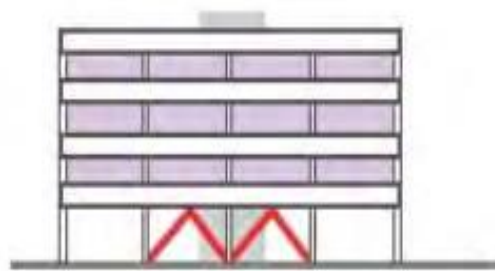
شکل ۳-۱- مکانیسم ایجاد طبقه نرم



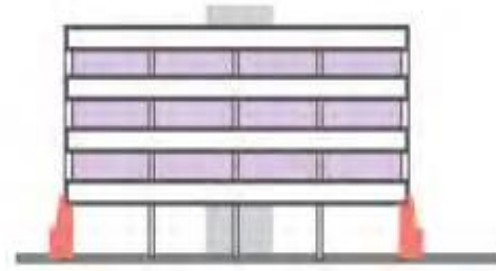
ب- اضافه کردن قاب خمشی



الف- اضافه کردن دیوار برشی

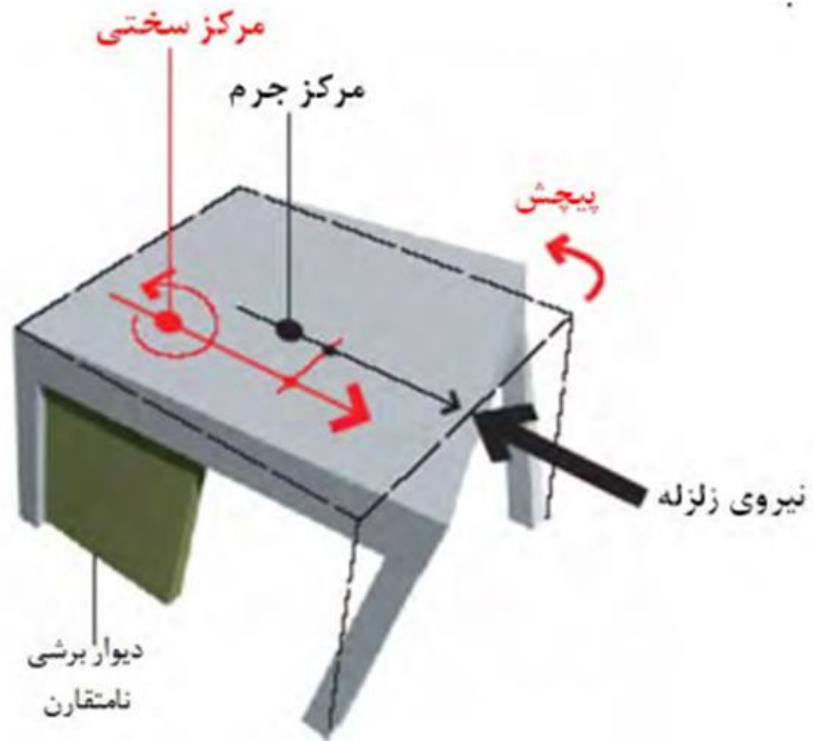


ت- اضافه کردن مهاربند فلزی



پ- اضافه کردن دیوار حائل

شکل ۳-۵- راهکارهای بکار گرفته شده برای حذف نامنظمی و اصلاح طبقه نرم





سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

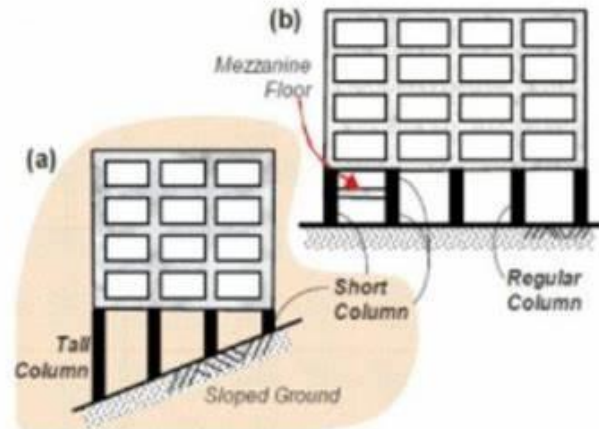
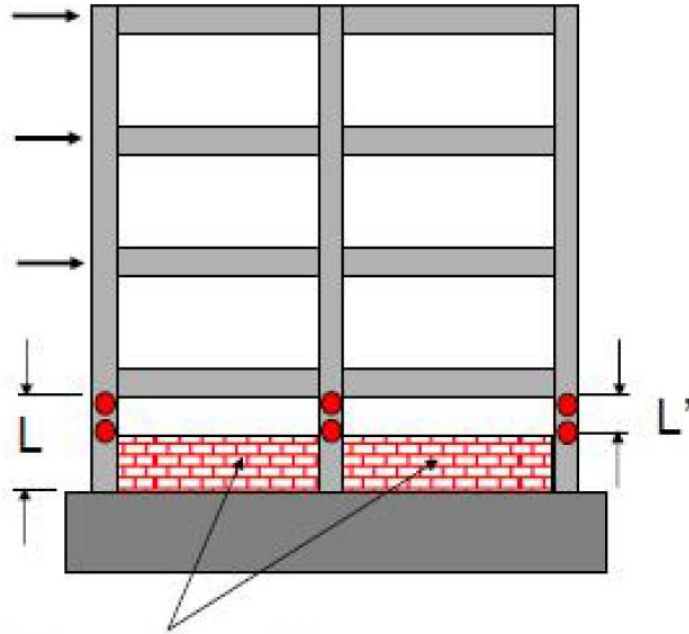
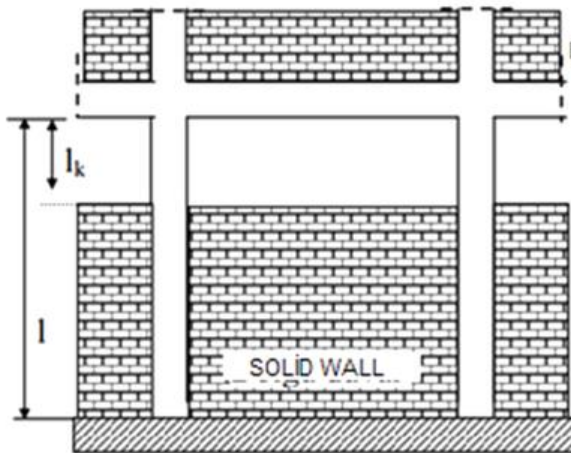
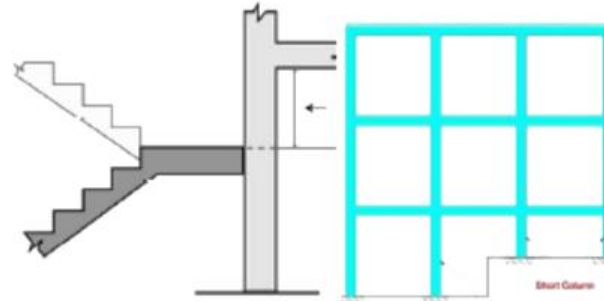
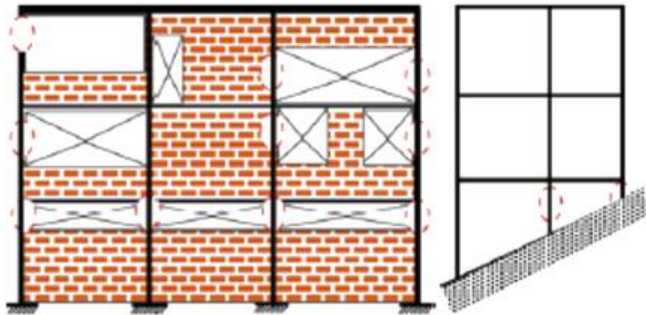


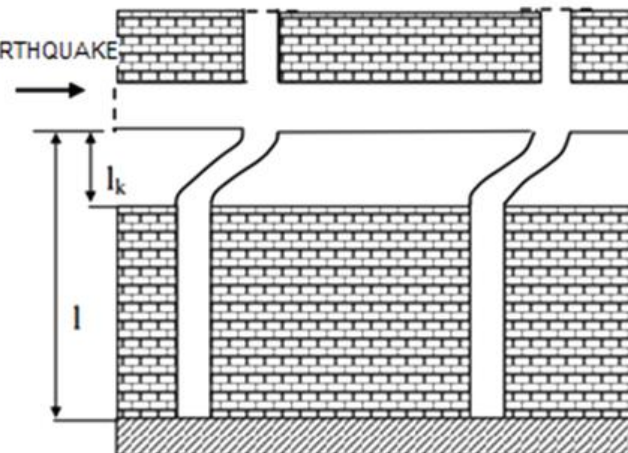
Fig.1. Short Columns Used in Different



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران



(a)



(b)



آسیب های زلزله:

با توجه به این که سیستم سازه ای ساختمان از چه نوعی باشد زلزله می تواند آسیب های مختلفی در سازه ایجاد کند.
انواع ساختمان های رایج در ایران عبارتند از:

- ساختمان های فولادی
- ساختمان های بتنی
- ساختمان های بنایی مسلح، نیمه مسلح و غیر مسلح



آسیب های رایج در ساختمان های فولادی:

- کمانش خارج از صفحه مهاربندها
- ایجاد طبقه نرم
- گسیختگی اتصالات
- عملکرد ضعیف بست ستون ها
- جوشکاری های نامناسب
- رعایت نشدن ضابطه تیر ضعیف - ستون قوی



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





آسیب های رایج در ساختمان های بتنی

- ایجاد ترک ها
- از بین رفتن پوشش بتن
- کمابش آرماتورهای اصلی
- خستگی در اعضا
- ایجاد تنش های پسماند
- تغییر شکل اعضا تحت اثر نیروی وارده
- تخریب کلی اعضا

آسیب های رایج در سازه



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





آسیب های رایج در ساختمان های بنایی:

- ایجاد ترک و جدا شدن دیوارها از یکدیگر
- فروریختن خارج از صفحه دیوارها
- ایجاد ترک های مورب کششی در کنار بازشوها
- فروریختن دیوارهای باربر و سقف ها
- از بین رفتن انسجام سقف و فروریزش آجرهای طاق ضربی
- خسارت در گوشه ساختمان و فروریختگی جزئی

آسیب های رایج در سازه



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





ژاکت بتنی و فولادی

مزایای تقویت سازه با ژاکت بتنی یا ژاکت فولادی:

- امکان اصلاح بیشتر ضعف های قاب بتنی
- افزایش مقاومت خمشی و برشی در تیر ها
- افزایش مقاومت فشاری در ستون های بتنی با افزایش محصور شدگی بتن
- افزایش شکل پذیری المان تقویت شده

معایب تقویت سازه با ژاکت بتنی یا فولادی:

- در ژاکت بتنی به دلیل افزایش ابعاد مقطع محدودیت های معماری ایجاد می شود
- در ژاکت های فولاد ایمنی سازه در برابر آتش به دلیل وجود رویه فولادی المان ها (ژاکت) کاهش می یابد
- در ژاکت بتنی باید اطراف المان به منظور تقویت برداشته شود
- در ژاکت بتنی و فولادی ممکن است به دلیل افزایش سختی المان های تقویت شده مسیر نیرو تغییر نماید
- در ژاکت بتنی و فولادی با افزایش سختی احتمال ایجاد پیچش تصادفی وجود دارد



مزایای تقویت سازه با روش پس کشیدگی یا پیش تنیدگی:

روش پس کشیدی و
پیش کشیدی

- افزایش دوام بتن
- کنترل ترک خوردگی سازه
- کنترل خیز و تغییر شکل ها در سازه
- کاهش ازتعاش حاصل از بارهای ضربه ای و دینامیکی

معایب تقویت سازه با روش پس کشیدگی یا پیش تنیدگی:

- نیاز به جک ها و وسایل ویژه
- نیاز به نیروی فنی ماهر
- اجرای این طرح ها نسبت به سایر طرح های مقاوم سازی تا حدودی سخت تر است



دیوار برشی

مزایای تقویت سازه با افزودن دیوار برشی:

- کاهش محسوس سهم ستون از بارهای جانبی
- افزایش سختی جانبی سازه
- کاهش جابه جایی های جانبی سازه
- افزایش باربری ثقلی

معایب تقویت سازه با افزودن دیوار برشی:

- برای دسترسی به منظور اجرای دیوار نیاز به تخریب و کندن قسمت هایی از سازه است
- افزایش احتمال پیچش در ساختمان به دلیل پراکندگی نا منظم سختی در طرفین مرکز جرم
- اغلب اتصال دیوار به المان ها قاب نیاز به دیتیل های پیچیده ای دارد



مهاربند

مزایای تقویت سازه با افزودن بادبند:

- افزایش سختی جانبی سازه
- کاهش جابه جایی نسبی سازه تحت اثر زلزله
- کاهش پاسخ سازه تحت اثر زلزله
- اشغال فضای کمتری از فضای ساختمان نسبت به تقویت با دیوار برشی

معایب تقویت سازه با افزودن بادبند:

- برای دسترسی به منظور اجرای مهار نیاز به تخریب فضای اطراف ستون و تیر است
- افزایش احتمال پیچش در ساختمان به دلیل پراکندگی نا منظم سختی در طرفین مرکز جرم
- اغلب اتصال بادبند به پای ستون و یا پی نیازمند دیتیل های اجرایی پیچیده است
- در صورتی که اتصالات ناقص اجرا شوند احتمال جدا شدن بادبند و عملاً بدون کاربرد شدن بادبند وجود دارد



شاتکریت

مزیت تقویت سازه با انجام شاتکریت دیوار:

- افزایش شکل پذیری درون و برون صفحه دیوار
- افزایش مقاومت درون و برون صفحه دیوار
- ایجاد انسجام در المان ها بویژه دیوار ها
- اجرای به نسبت ساده تر
- استفاده از مصالح متداول

معایب تقویت سازه با انجام شاتکریت دیوار:

- اغلب اتصال شبکه فولاد به پی مناسب اجرا نمی شود
- امکان اجرا غیر یکنواخت و متخلیل بتن بویژه در پشت میلگردها
- لایه لایه شدن بتن پاششی در چاله ها و گود افتادگی ها
- بتن ریخته شده در پای کار دوباره به به نحو نامناسبی مورد استفاده قرار می گیرد
- عدم بتن پاشی مناسب در کنج ها و قسمت های متصل بین دیوار با سایر المان های سازه ای



مزایای تقویت ستون ها و تیرهای بتنی با صفحه های فولادی:

- نسبت به دیگر روش های ابعاد مقطع افزایش چشمگیری ندارد
- مناسب برای مقاوم سازی سازه های بتنی با اجزا با مقاومت خیلی پایین
- افزایش مقاومت ستون با افزایش محصور شدگی

ورق فولادی

معایب تقویت ستون ها و تیرهای بتنی با صفحه های فولادی:

- نیاز به تمهیدات خاص به منظور افزایش سختی مقطع جهت کنترل برش
- عدم اتصال مناسب بین سطوح ورق و المان منجر به کنده شدن ورق می شود
- کاهش مقاومت در برابر حریق به دلیل سطح فلزی اضافه شده



افزایش ظرفیت برشی ستون با استفاده از دستک برشی :

در اتصال مستقیم دالها به ستون، تنش برشی ناشی از برش پانچ یک تنش مهم است. اگر برای مقابله با برش پانچ ظرفیت برشی بالاتری مورد نیاز باشد اغلب از روش‌های زیر استفاده می‌شود:

۱. افزایش بعد و مقطع ستون
۲. اتصال دستک‌های برشی فولادی به ستون با استفاده از دتایل و رزین مخصوص شرکت



مقاوم سازی اتصالات:

- تزریق رزین اپوکسی در ژاکت فولادی اتصالات بتنی
- استفاده از طوق های پیش تنیده X شکل
- مقاوم سازی و تقویت اتصالات با استفاده از FRP
- نصب ژاکت ورق فولادی در اتصالات بتنی
- ایجاد قفس فولادی در اتصالات بتنی
- پیش تنیدگی اتصالات
- ایجاد ژاکت بتنی در اتصالات



سازه های فولادی





عملکرد ساختمان فولادی در برابر **زلزله** به کیفیت عملیات جوشکاری، مقدار مقاومت کششی فولاد استفاده شده و اتصالات و نحوه اجرای آن بستگی دارد. در صورت کیفیت مناسب جوشکاری و مشخصات مناسب مصالح یک سری ایراد عمده در ساختمان‌های قدیمی فولادی وجود دارد که سبب آسیب‌های شدید در برابر زلزله می‌شود.

سقف‌های طاق ضربی

در ساختمان‌های قدیمی فولادی عموماً از سقف‌های طاق ضربی استفاده شده است که از تیرآهن و آجرهای فشاری تشکیل شده‌اند این سقف‌ها به دلیل یکپارچه نبودن سقف‌های طاق ضربی عملکرد مناسبی را در زلزله ندارند و به دلیل وزن زیاد نیروی بسیار زیادی به آن‌ها وارد می‌شود. از این بابت بسیار آسیب پذیر می‌باشند.



راهکار مقاوم سازی سقف های طاق ضربی در ساختمان های قدیمی فولادی:

بهترین راهکار جهت مقاوم سازی ساختمان های قدیمی فولادی اجرای شبکه فولادی به همراه بتن به روی سقف موجود و سپس برچیدن سقف طاق ضربی می باشد. روش اجرا به شرح زیر می باشد:

- از بین بردن نازک کاری روی سقف تا به تیر آهن و آجر فشاری مشخص شود (ملات سیمانی، سرامیک، موزائیک و)
 - اجرای یک شبکه میلگرد بر روی سقف و گذاشتن برشگیر
 - اجرای یک لایه بتن به ضخامت ۸ تا ۱۰ سانتی متر
 - برچیدن آجرهای زیر سقف اجرا شده
- لازم به ذکر است که قبل از اجرای شبکه میلگرد و بتن نیاز است که از پلاستیک استفاده شود که درگیری بین آجر و بتن ریخته شده اجرا نشود تا هنگام تخریب کار ساده تر انجام شود.





ستون های ساختمان های قدیمی فولادی

در ساختمان های قدیمی فولادی، بیشتر ستون ها از مقاطع دویل بست دار استفاده شده است. در زلزله های اخیر مشاهده شده است که این ستون ها دارای عملکرد مناسبی نمی باشند و سبب آسیب در زلزله می شوند. و به دلیل تغییر شکل های بزرگ غیر خطی سبب دررفت های زیاد و گاهی حتی سبب فرو ریزش ساختمان ها می شوند.





راهکار مقاوم سازی ستون های بست دار در ساختمان های قدیمی فولادی:

راهکار کارآمد در مقاوم سازی ستون های بست دار استفاده از ورق های سرتاسری به جای لقمه و یا استفاده از روش ژاکت بتنی و محاط کردن مقطع ستون بست دار به وسیله بتن می باشد. که این موضوع سبب افزایش مقاومت خمشی و برشی و پیچشی ستون می شود و باعث می شود عملکرد بهتر ساختمان های قدیمی فولادی در زلزله می باشد.

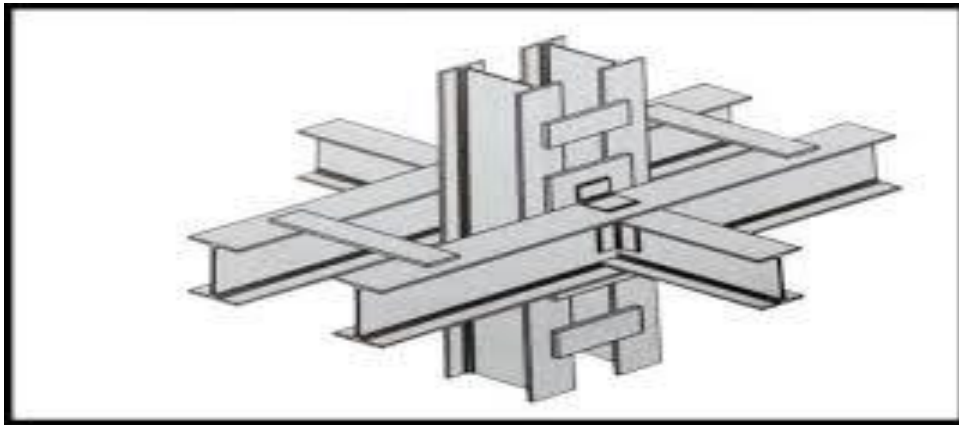
اتصالات ساختمان های قدیمی فولادی:

در ساختمان های قدیمی فولادی، تقریباً تمامی اتصالات تیر به ستون خورجینی می باشند. اتصالات خورجینی جهت باربری ثقلی طراحی می شوند و در برابر بارهای جانبی طراحی نمی شدند.



راهکار مقاوم سازی اتصالات خورجینی ساختمان های قدیمی فولادی:

یکی از راه های تأمین سیستم باربر جانبی در ساختمان های قدیمی فولادی، استفاده از مهاربند می باشد. روش دیگر جهت مقاوم سازی اتصالات خورجینی در ساختمان های قدیمی فولادی، گیردار نمودن کامل اتصالات خورجینی با استفاده از ورق های زیر سری و رو سری می باشد.



اتصال خورجینی

سازه های فولادی



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران



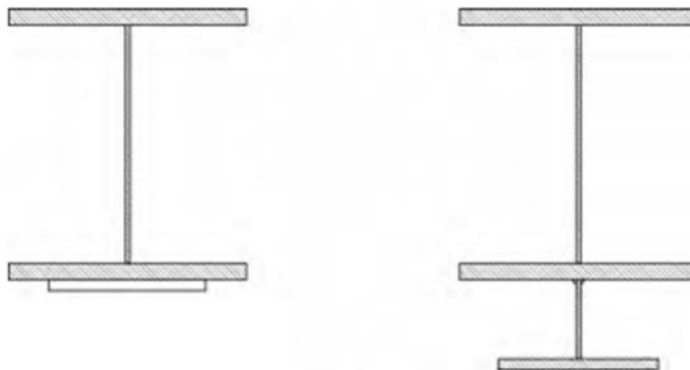


مقاوم سازی با FRP :

تقویت تیرهای فولادی با مصالح کامپوزیتی را به دو قسمت تقویت تیرهای سالم و تیرهای آسیب دیده می توان تفکیک کرد.

تقویت با روکش فولادی:

از جمله راههای افزایش ظرفیت خمشی و محوری تیرهای فولادی، تقویت با روکش فولادی میباشد. با افزایش ضخامت بال از کمانش موضعی بال تیر نیز جلوگیری شده است.



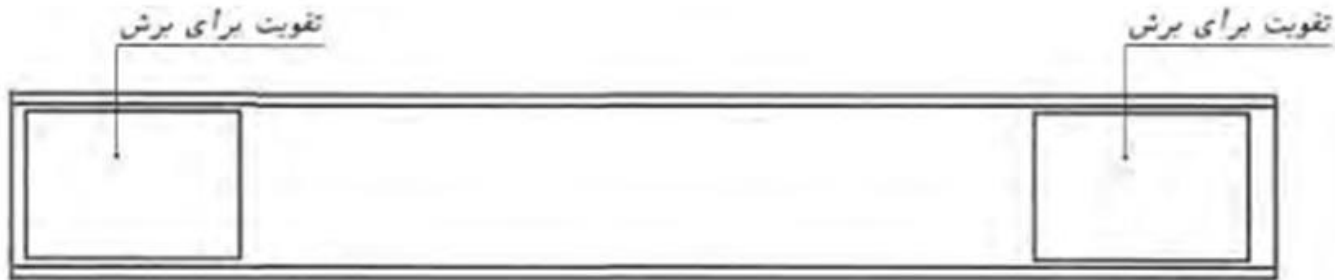
۲-۴-۲۱- تقویت با روکش فولادی



برای تقویت برشی جان تیر میتوان از دو روش استفاده نمود:

- 1- اضافه نمودن ورقهای موازی با جان تیر
- 2- اضافه نمودن سختکنندههای جان

اضافه نمودن ورقهای موازی با جان تیر که منجر به افزایش مقاومت برشی میشود.



شکل ۲-۴-۲- اضافه نمودن ورق به صورت موازی با جان تیر



اضافه نمودن سخت کننده های جان:

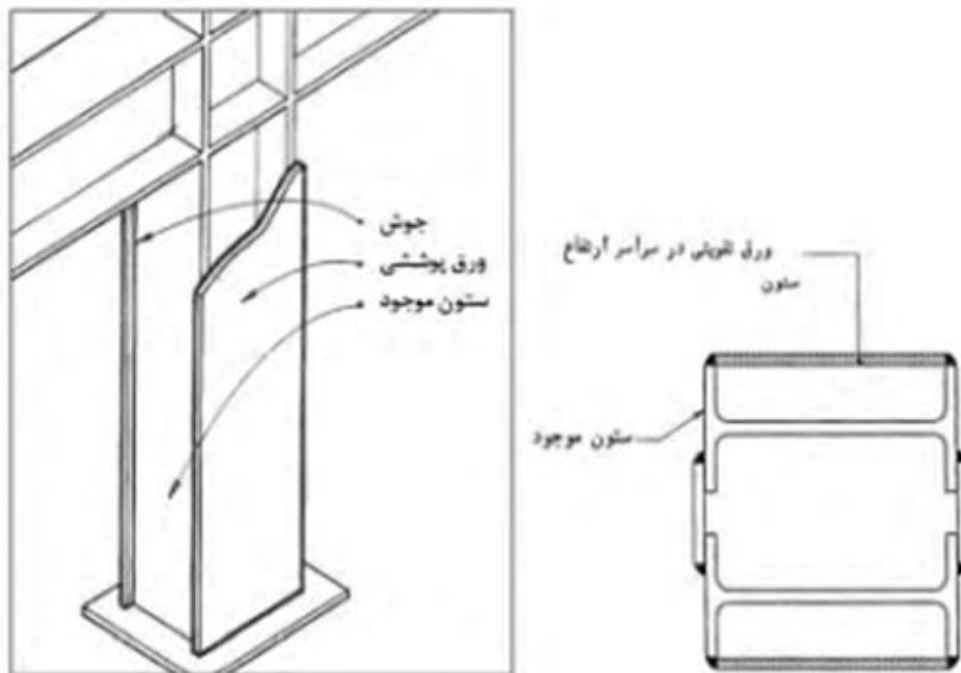
استفاده از سخت کننده های جان یکی از مؤثرین روشهای افزایش مقاومت برشی تیر میباشد. سختکننده های عرضی ورقهایی هستند که به صورت تیغه های قائم و در فواصل معینی از یکدیگر قرار داده میشوند و به جان و بال فشاری جوش میشوند



شکل ۲-۴-۲۳- اضافه نمودن ورق های سخت کننده عرضی



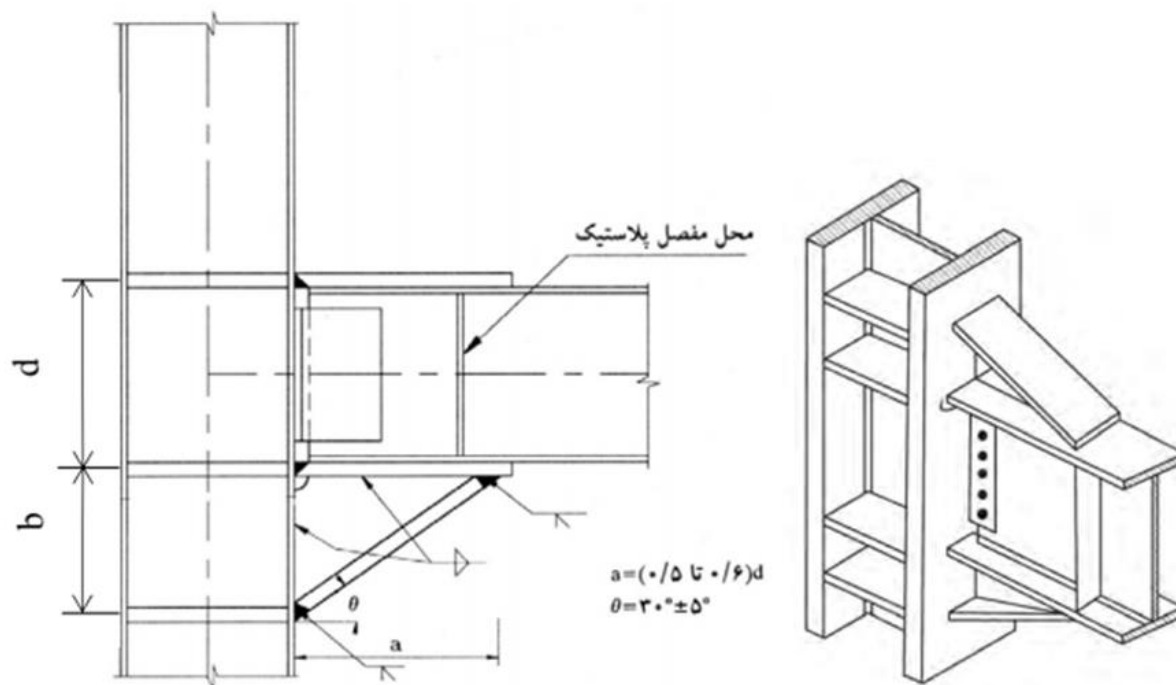
اضافه نمودن ورق های موازی با جان ستون و تبدیل آن به مقطع جعبه ای منجر به افزایش مقاومت خمشی و محوری ستون می شود. این روش در شکل ۲-۵-۲۱ نشان داده شده است. اضافه نمودن ورق های موازی با جان ستون، افزایش ممان اینرسی در امتداد موازی با جان را در پی دارد.



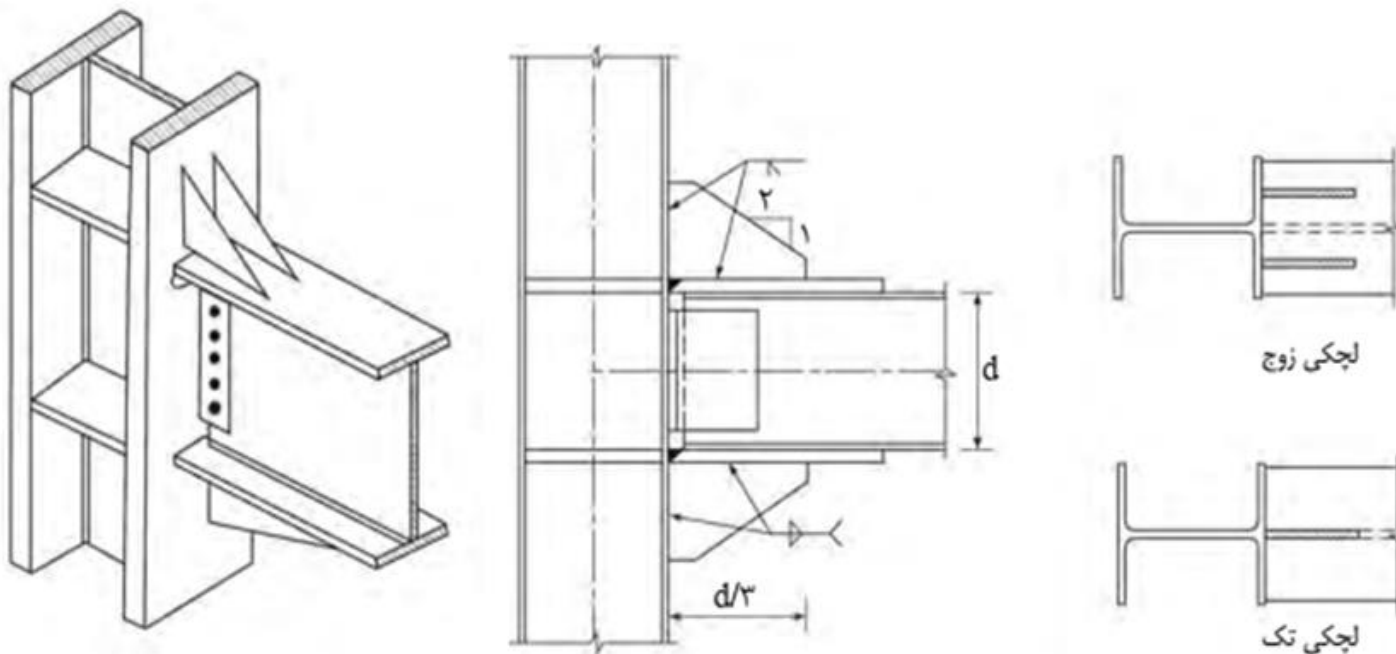
شکل ۲-۵-۲۱- اضافه نمودن ورق های پوششی موازی با جان ستون



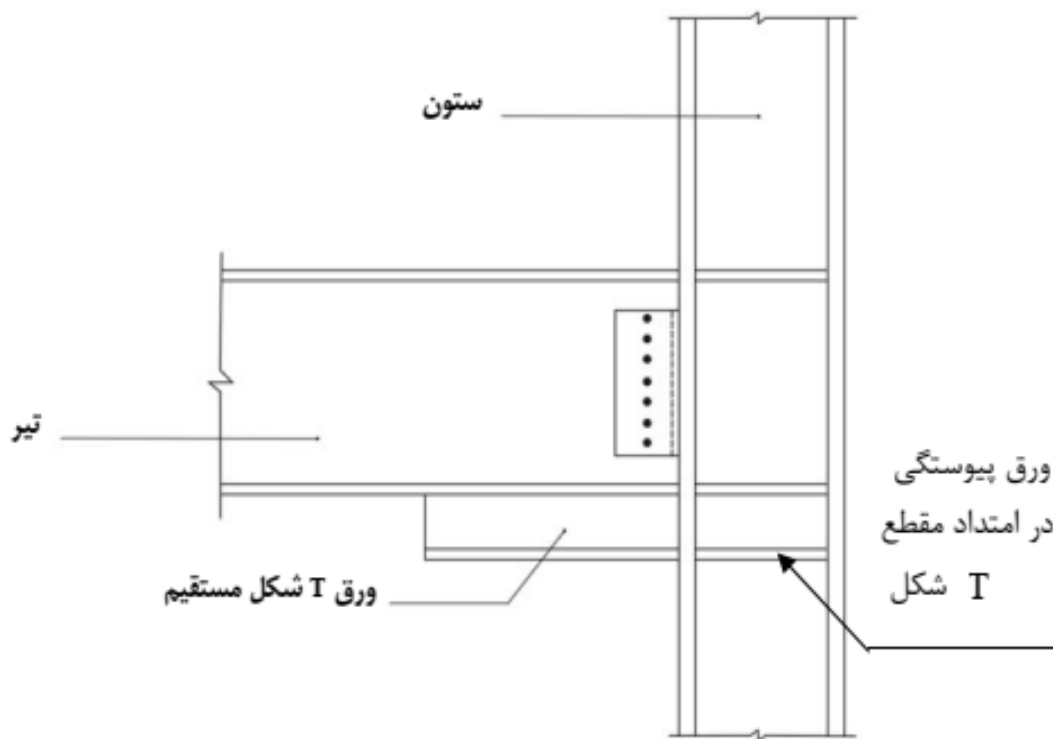
بهسازی اتصال:



شکل ۲-۶-۴ جزئیات ماهیچه تحتانی برای تقویت اتصال



شکل ۲-۶-۴۳ تقویت اتصال با استفاده از لچکی های قائم در بال فوقانی و تحتانی

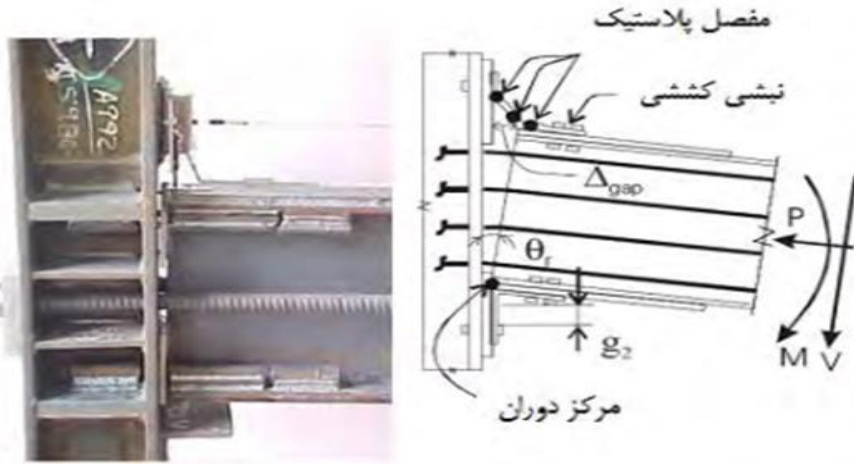
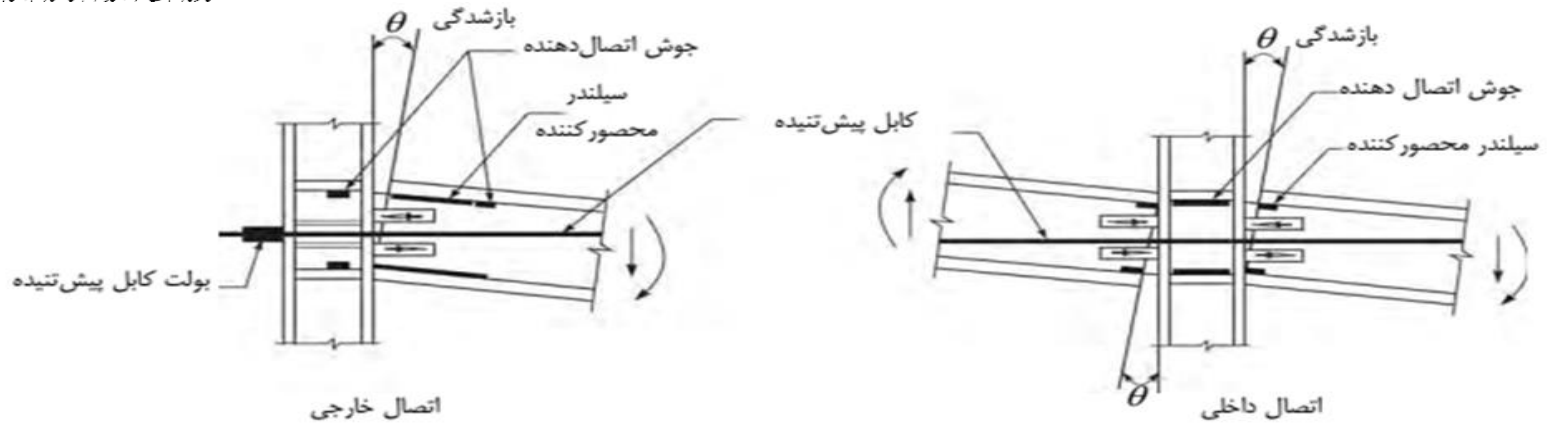


شکل ۲-۶-۴۵ مقاوم سازی اتصال فولادی با استفاده از مقاطع I شکل

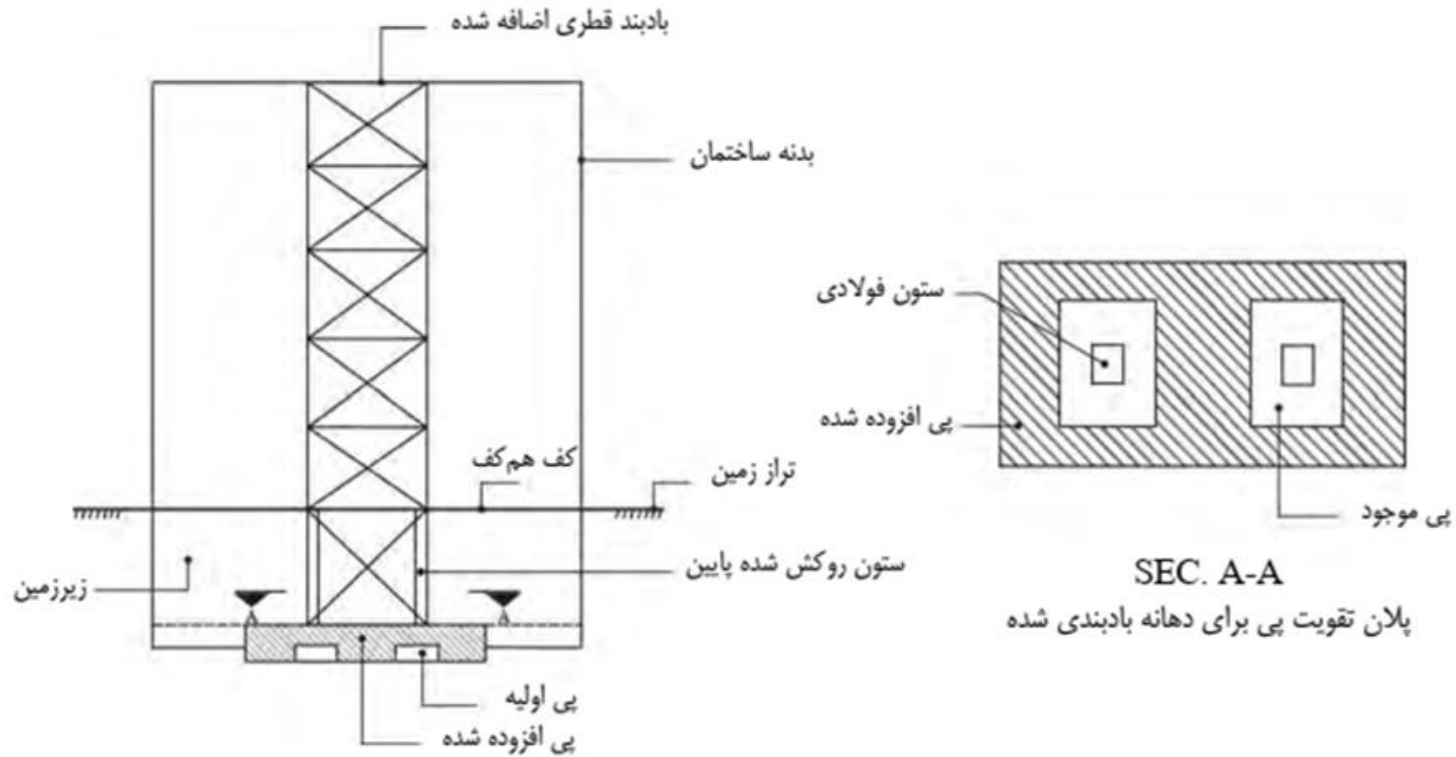
سازه های فولادی



سازمان نظام مهندسی ساختمان، استان تهران



شکل ۲-۶-۴۶ مقاومت سازی اتصال با پیش تنیدگی خارجی بوسیله کابل کششی

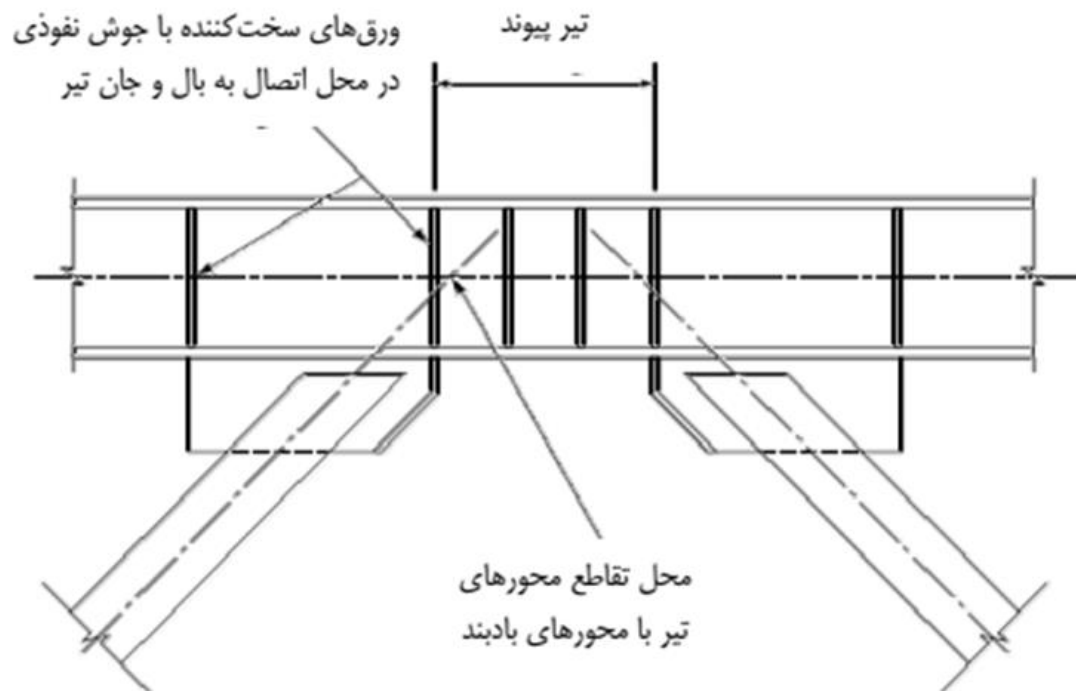


شکل ۴-۸- تقویت موضعی فونداسیون در قاب مهاربندی شده



مهاربندهای همگرا CBF و اگر EBF

گرچه سختی کمتری نسبت به مهاربندهای همگرا CBF دارند، لیکن رفتار شکلپذیرتری از خود نشان میدهند. در این نوع مهاربندها رفتار خمیری در موضعی از پیش تعیین شده و تقویت شده برای این منظور بنام تیر پیوند، سبب اتلاف انرژی وارده میشود و شکلپذیری موثر سازه را افزایش میدهد. مهاربندهای واگرا بسته به محل قرارگیری تیر پیوند، در اشکال متنوعی قابل استفاده هستند.



شکل ۴-۱۳- جزئیات تیر پیوند و مکانیسم تسلیم در قاب های مهاربندی شده بوسیله مهاربندهای واگرا



استفاده از ورق روسری و زیر سری مضاعف:

در صورتی که از جوش ورق های زیر سری و رو سری به ستون اطمینان نباشد، استفاده از ورق های زیر سری و روسری مضاعف می تواند در برنامه کار قرار گیرد. در صورتی که هیچ اطمینانی از جوش ورق روسری موجود به ستون نباشد و یا این جوش از بین رفته باشد، ضخامت ورق روسری و زیر سری باید برای لنگر خمشی تیر طراحی شود. اما اگر اضافه کردن وقت زیر سری و رو سری به منظور تقویت وضعیت موجود باشد، ضخامت آن با توجه به های موجود تعیین می گردد.

استفاده از ماهیچه:

اضافه کردن یک ماهیچه باعث فاصله گرفتن محل مفصل پلاستیک از چشمه اتصال به سمت تیر می شود. اضافه نمودن ماهیچه در صورت امکان تنها در بال تحتانی تیر نصب شود.



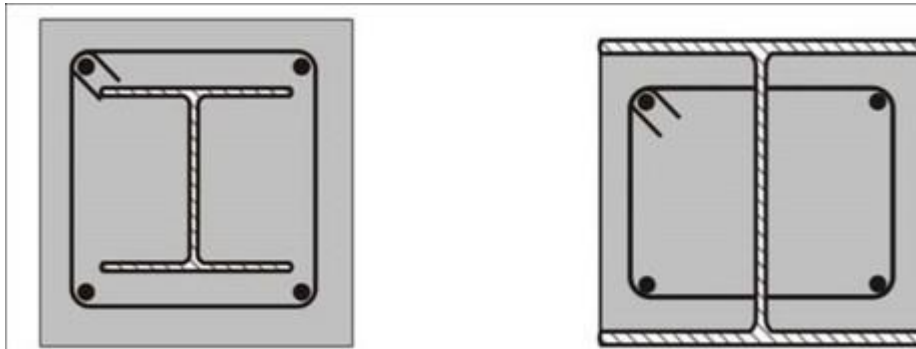
استفاده از مقاطع T شکل:

با استفاده از مقطع T شکل نیز می توان اتصالات فولادی را بهسازی لرزه ای نمود. در بعضی از موارد، مقطع را تنها در بال پایینی اتصال اجرا می نمایند که یا استفاده از این روش می توان بدون تخریب دال، اتصال را بهسازی لرزه ای نمود.

مقاوم سازی با اضافه نمودن دیوار برشی و یا بادبند:

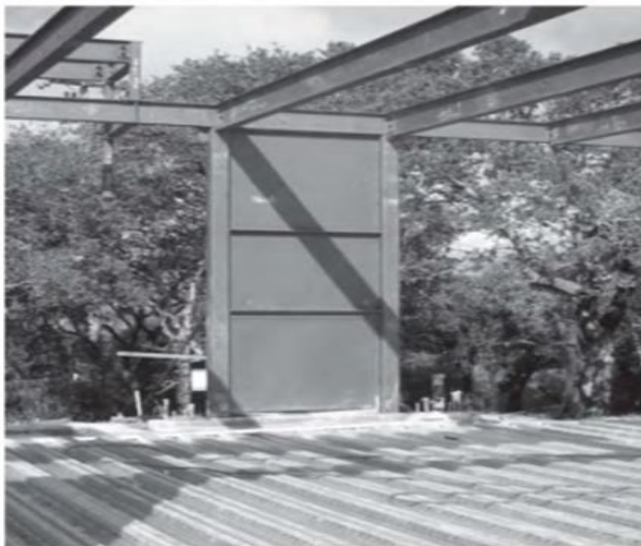
مقاوم سازی با استفاده از جداگرهای لرزه ای:

مقاوم سازی با استفاده از سیستم های جاذب انرژی (میراگر):

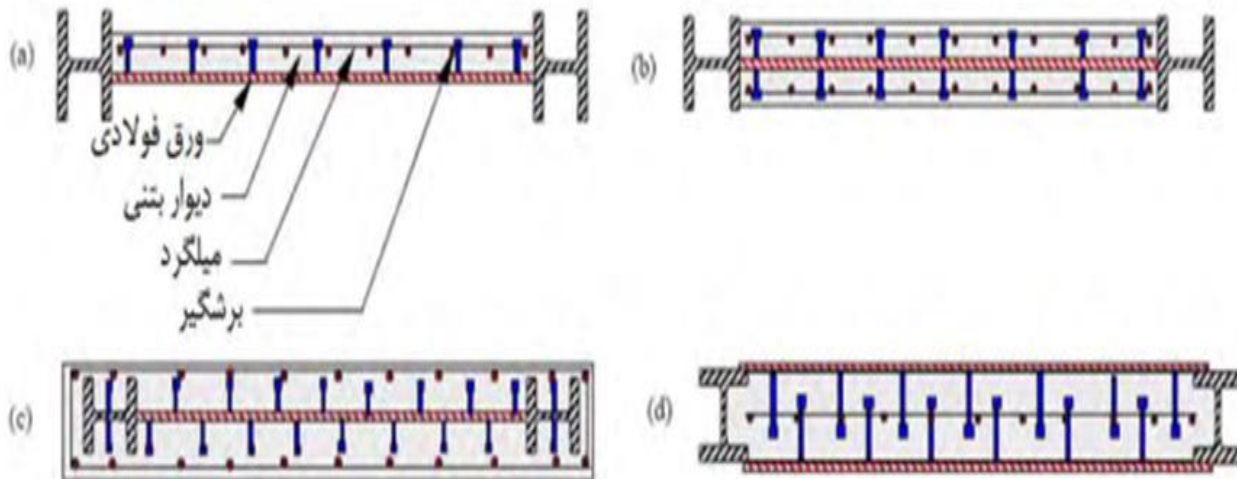




انتهای استان تهران



شکل ۴-۵۰- دیوار برشی فلزی



شکل ۴-۵۴ - اشکال متداول در اجرای دیوارهای برشی کامپوزیت



سازه های بتنی





سازه های بتن آرمه که امروزه استفاده و کاربردهای فراوان و فراگیر در سراسر جهان مانند کشور ما دارند در موارد زیادی اعم از سازه های ساختمانی و غیر ساختمانی مانند ساختمان های مسکونی، پل ها، مخازن، سیلوها، دیوارهای حایل، جداره تونل ها، سدهای بتنی، تاورها و برج ها و مورد استفاده قرار می گیرند.





مقاوم سازی با FRP :

در روش بهسازی در جهت افزایش مقاومت، صفحات FRP جهت افزایش مقاومت خمشی ستون به صورت طولی به آن چسبانده می شود (چسباندن طولی FRP) در حالی که در روش بهسازی در جهت افزایش شکل پذیری FRP ها با الیاف اصلی در جهت حلقوی دور ستون و به منظور افزایش شکل پذیری آن پیچانده می شوند (چسباندن جانبی FRP) که در هر دو روش ظرفیت جذب انرژی ستون بهبود می یابد.

ستون های تقویت شده با FRP وقتی در برش قرار گیرند تنش های کششی در FRP در مقاومت برشی کل ستون سهم می شوند. همچنین وقتی این ستون ها تحت خمش می گیرند، با ایجاد خاصیت محصور کنندگی خود باعث افزایش مقاومت و کرنش نهایی بتن می گردند. افزایش کرنش نهایی بتن در بهسازی لرزه ای از اهمیت خاصی برخوردار است. چرا که این امر باعث افزایش هر چه بیشتر سطح شکل پذیری ستون برای رسیدن به تغییر شکل های غیر ارتجاعی می گردد.



چنانچه تقویت برشی ستون مد نظر باشد، معمولاً کل ارتفاع ستون توسط FRP روکش می شود، ولی در مورد مفاصل پلاستیک و تقویت محل وصله ها معمولاً لازم است تقویت با روکش فقط در نقاط مستعد مفصل پلاستیک و یا در نزدیکی این نقاط انجام گردد. برای آنکه روکش FRP مستقیماً تحت بار محوری قرار نگیرد، توصیه می شود که بین روکش FRP و هر عضو سازه ای عرضی مجاور (مثلاً شالوده) یک فاصله کوچک (تقریباً ۲۰ میلی متر) ایجاد گردد. به عبارت دیگر روکش، ۲۰ میلی متر مانده به عضو جانبی قطع شود.

نتایج تجربی حاکی از آن است که استفاده از FRP های طولی به همراه FRP های جانبی در نواحی قطع آرماتورهای طولی اثر بیشتری روی جابجایی خرابی خمشی به نواحی مستعد مفاصل پلاستیک تحت لنگرهای حداکثر (ابتدا و انتهای ستون) دارد.

سازه های بتنی



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران



سازه های بتنی



مهندسی ساختمان استان تهران





FRP ویدیو



تقویت اتصالات با FRP :

اتصالات آسیب پذیرترین قسمت سازه بوده و در عین حال سخت ترین جزء سازه جهت تقویت می باشند. تقویت توسط FRP یکی از مؤثرترین و ساده ترین روش های تقویت اتصالات سازه در مقابله با نیروهای لرزه ای (زلزله) می باشد.

روش مقاوم سازی با FRP پیش تنیده:

بطور کلی پیش تنیدگی در FRP دارای مزیت هایی از قبیل:

- افزایش سختی
 - کاهش عرض و توزیع ترک
 - بهبود خدمت پذیری و دوام
 - بهبود مقاومت برشی و خمشی عضو (بدلیل ترک نخوردن مقطع)
 - اجتناب از مودهای شکست ناشی از پوسته پوسته شدن در ناحیه ترکها و انتهای لایه FRP
 - افزایش ظرفیت مقطع (تار خنثی نسبت به حالت غیر پیش تنیده پایینتر قرار میگیرد)
 - افزایش بار تسلیم مقطع میباشد.
- بنابراین دو روش بیان شده به گونهای عمل میکند که انتهای لایه FRP را محکم نگهداشته و بعد از ایجاد جدا شدگی، از لغزش و جدا شدگی کامل لایه FRP جلوگیری نماید



شکل ۲-۴-۱۷- روش پیش تنیدگی در صفحه FRP



• پیش تنیده کردن یک عضو باعث بهبود در عملکرد خمشی عضو در محدوده خدمت رسانی می شود. ایجاد پیش تنیدگی باعث کاهش خیز عضو، کاهش ترک ها می گردد.





ویدیو FRP پیش تنیده



مقاوم سازی به روش NSM (Near Surface Mount)

در مواقعی که امکان ایجاد یک شکاف سطحی بر روی سطح بتن وجود داشته باشد، روش مقاوم سازی به روش NSM انتخاب بسیار عاقلانه ای می باشد.

تقریباً میتوان از کل ظرفیت مقاومت FRP استفاده کرد پیش از آن که گسیختگی ناشی از چسبندگی حاصل شود. اجرای این سیستم نیاز به نیروی آموزش دیده خاصی ندارد و طراحی آن با در نظر گرفتن راهنمایی های ACI 440-2 انجام می شود.



مقاوم سازی ساختمان با ژاکت بتنی :

یکی از روش های مقاوم سازی ساختمان های بتنی استفاده از پوشش بتنی در پیرامون المان های مختلف از قبیل دیوار برشی، ستون و تیر می باشد. در این روش ابتدا سوراخ های به فواصل معین در وجوه پیرامونی المان های ضعیف ایجاد می گردد. سپس یک مش فولادی با آرماتورهای اجدار در پیرامون عضو مورد نظر قرار می گیرد. اندازه و فاصله این آرماتورهای فولادی با استفاده از نتایج تحلیلی طراحی می گردد. سپس سوراخ هایی ایجاد شده توسط چسب اپوکسی پر شده و آرماتورهای دوخت L شکل در داخل آن قرار می گیرد. قالب هایی در پیرامون عضو قرارداد شده و داخل آن توسط بتن پر می گردد. پوشش بتنی جدید به همراه آرماتورهای آن باعث افزایش مقاومت و شکل پذیری المان سازه ای موجود می گردد. این روش می تواند برای افزایش مقاومت کمانشی ستون ها، مقاومت و شکل پذیری تیرها، ستون ها و دیوارهای برشی مورد استفاده قرار بگیرد.

سازه های بتنی



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





میخچه

شکل ۲-۶-۲۳ اجرای روکش بتنی در اطراف اتصال خارجی (ادامه)

سازه های بتنی

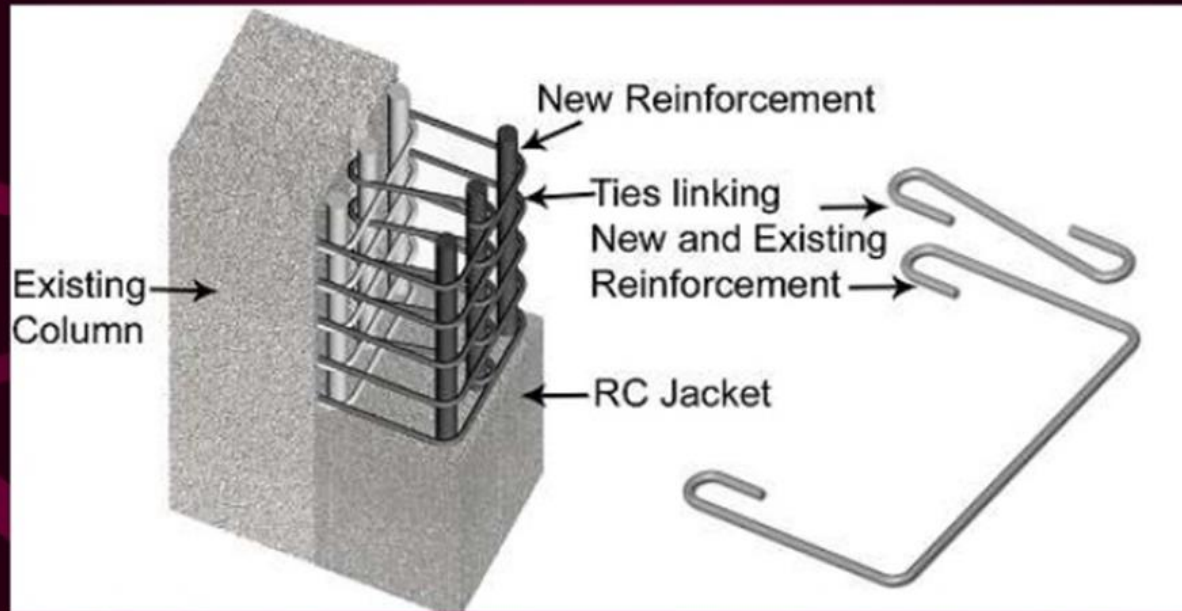


سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





Reinforced Concrete Jacketing





- ۱ ویدیو ژاکت بتنی
- ۲ ویدیو ژاکت بتنی
- ۳ ویدیو ژاکت بتنی



مقاوم سازی با ژاکت فولادی:

استفاده از ژاکت فلزی روشی مناسب برای مقاوم سازی ساختمان های بتنی بوده ضمن افزایش مقاومت و شکل پذیری اعضای این نوع سازه ها وزن قابل ملاحظه ای را نیز به ساختمان اضافه نمی نماید. در این روش ورق های فلزی در محل آسیب پذیر ساختمان بر روی سطح بتنی عضو قرار گرفته و توسط بولت به عضو مربوطه متصل می گردد.

همچنین برای مقاوم سازی ستون های ضعیف سازه که فاقد آرماتورهای عرضی و یا طولی کافی می باشند استفاده از ژاکت فلزی مرسوم است. برای این کار نیز مشابه قبل ورق های فلزی در اطراف ستون قرار گرفته و توسط بولت به ستون متصل می گردند. این ورق ها همچنین در بالا و پایین ستون باید به نحو مناسبی به تیرها و فونداسیون متصل گردند. استفاده از ژاکت فلزی برای مقاوم سازی ستون ها ضمن افزایش مقاومت برشی و خمشی ستون با ایجاد تنش محصورشدگی مقاومت فشاری بتن را نیز افزایش داده و همچنین از کماتنش آرماتورهای طولی جلوگیری می نماید.

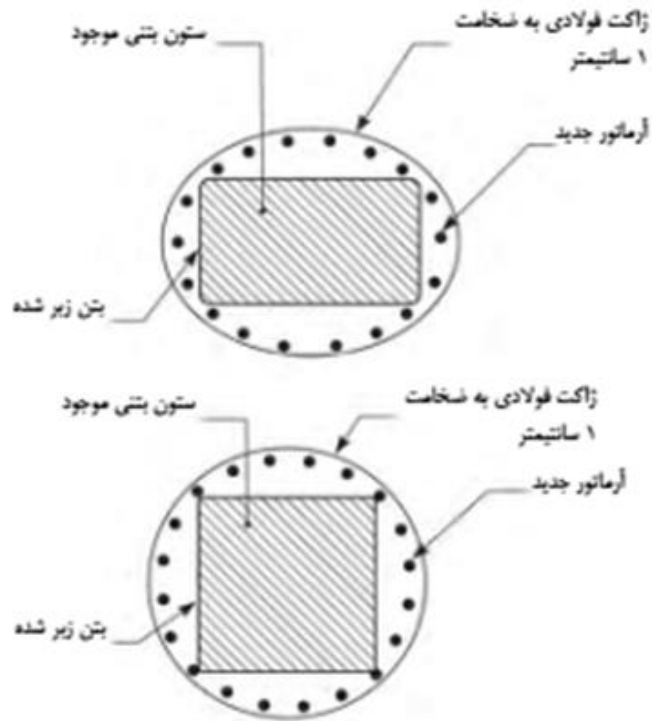
سازه های بتنی



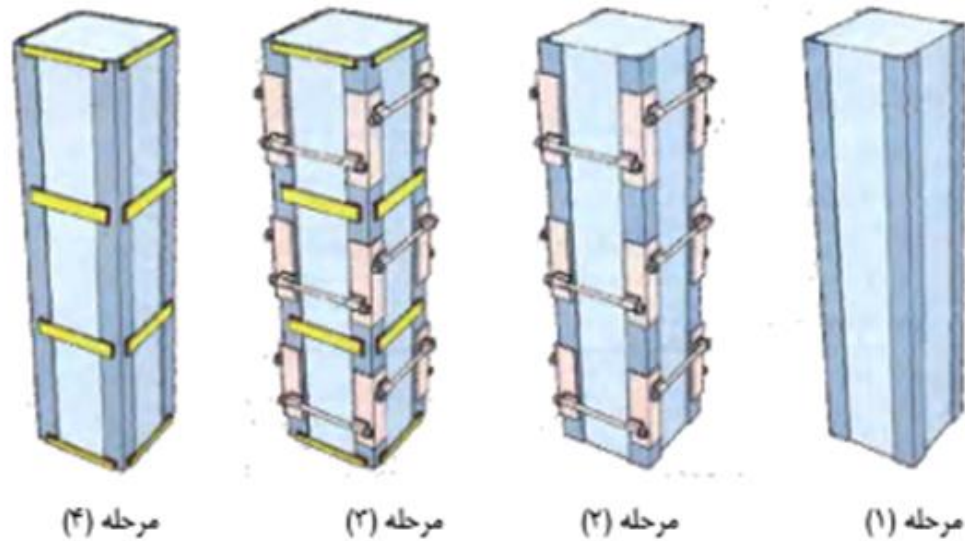
سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران



شکل ۲-۵-۱۲- نمونه ای از روکش فولادی جهت افزایش مقاومت خمشی ستون



شکل ۲-۵-۱۴- استفاده از روکش فولادی مدور در بهسازی ستون های مستطیلی



شکل ۲-۵-۱۶- مراحل اجرای روکش قفسه‌ای به روش پیش فشردن



ویدیو ژاکت فولادی

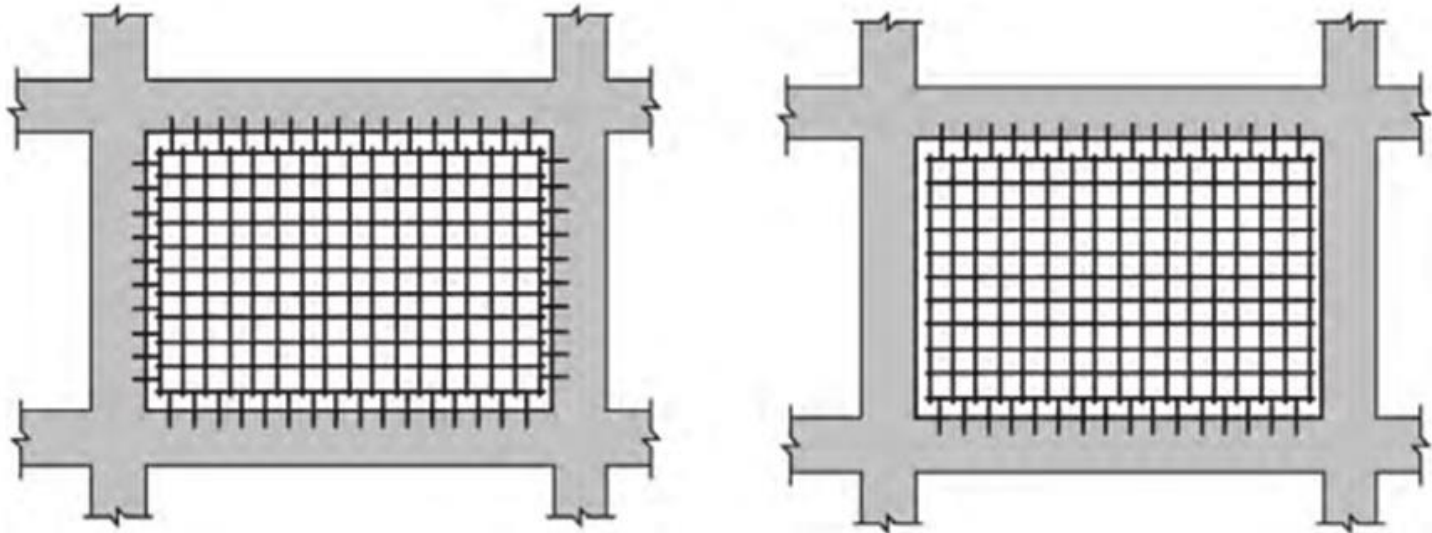
ویدیو ژاکت فولادی ۱



مقاوم‌سازی با اضافه نمودن دیوار برشی

افزایش مقاومت و سختی سیستم و همچنین کاهش نیاز شکل پذیری اعضا و اجزا سازه را می‌توان با اضافه نمودن میان قاب های بتن مسلح بهبود بخشید.

همچنین به علت سختی بیشتر دیوار برشی نسبت به بادبند، تعداد دهانه‌های لازم برای تعبیه دیوار برشی کمتر از دهانه‌های لازم برای بادبند است که در نتیجه طرح مقاوم‌سازی مشکلات کمتری در زمینه معماری بوجود می‌آورد. برای اتصال دیوار به ستون باید از خاموت یا بولت به عنوان برشگیر در ارتفاع ستون استفاده کرد.



شکل ۴-۴۶- روش های افزودن میانقاب بتنی به ستون



مقاوم سازی با استفاده از مهاربندهای فولادی و بتنی :

اضافه نمودن مهاربندها به سازه بتنی، افزایش سختی، کاهش نیاز شکل پذیری و افزایش مقاومت برشی سیستم را به همراه خواهد داشت ضمن آنکه افزایش ناچیز را در وزن سازه موجب می شود. عموماً با استفاده از سیستم های مهاربندی واگرا (EBF) در ساختمان های بتنی به دلیل پرهزینه بودن و مشکلات موجود در اجرا و تامین جزییات تیر پیوند مرسوم نمی باشد. اما انواع سیستم های مهاربندی همگرا می تواند در این نوع بهسازی مورد توجه قرار گیرد.



شکل ۴-۵- بهسازی قاب های موجود بوسیله مهاربندهای همگرا

سازه های بتنی



مهندسی ساختمان آستان تهران



شکل ۴-۶- استفاده از مهاربند همگرای جناغی در بهسازی قابهای بتنی



شکل ۴-۱۵- اضافه کردن مهاربند واگرا به قابهای موجود ساختمان

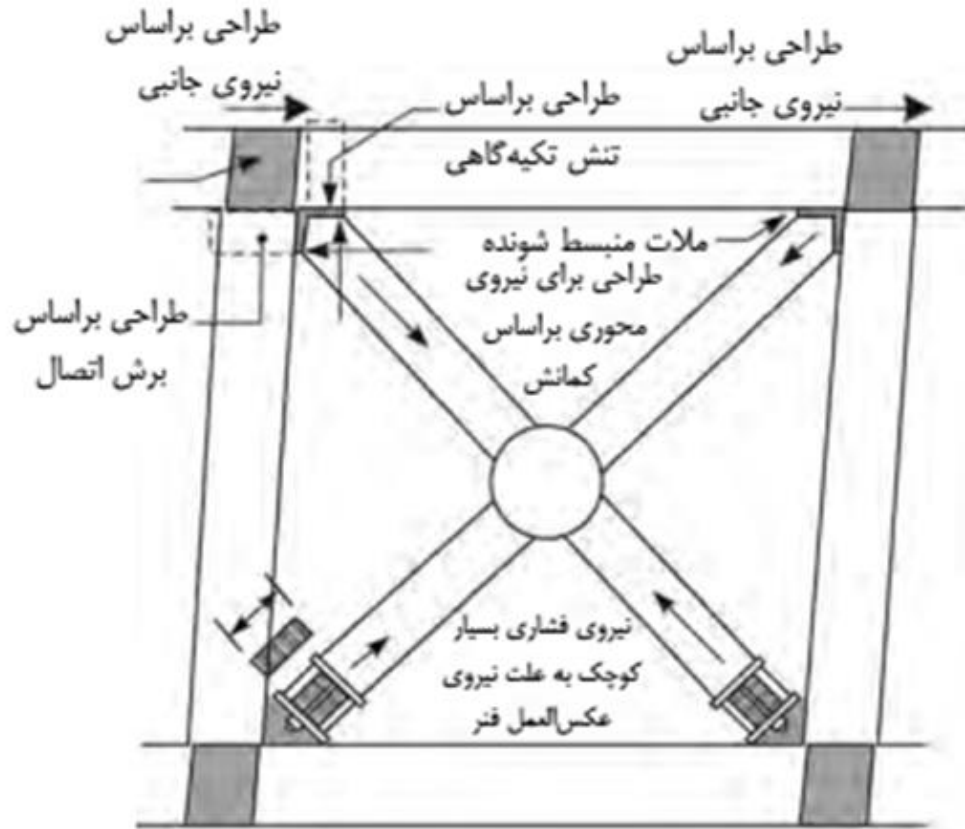


شکل ۴-۲۳- نمونه ای از مهاربند بتنی پیش تنیده و پیش ساخته

سازه های بتنی



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

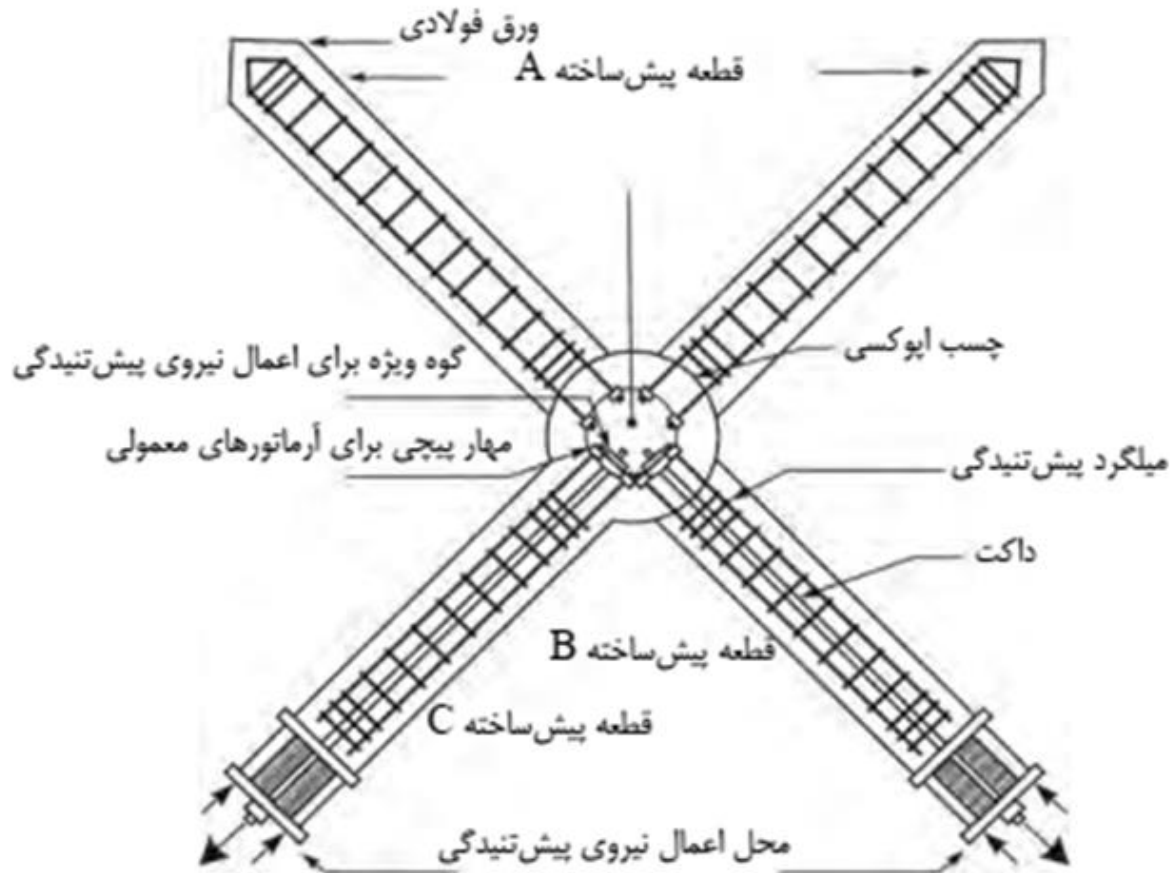


• • • • •

سازه های بتنی

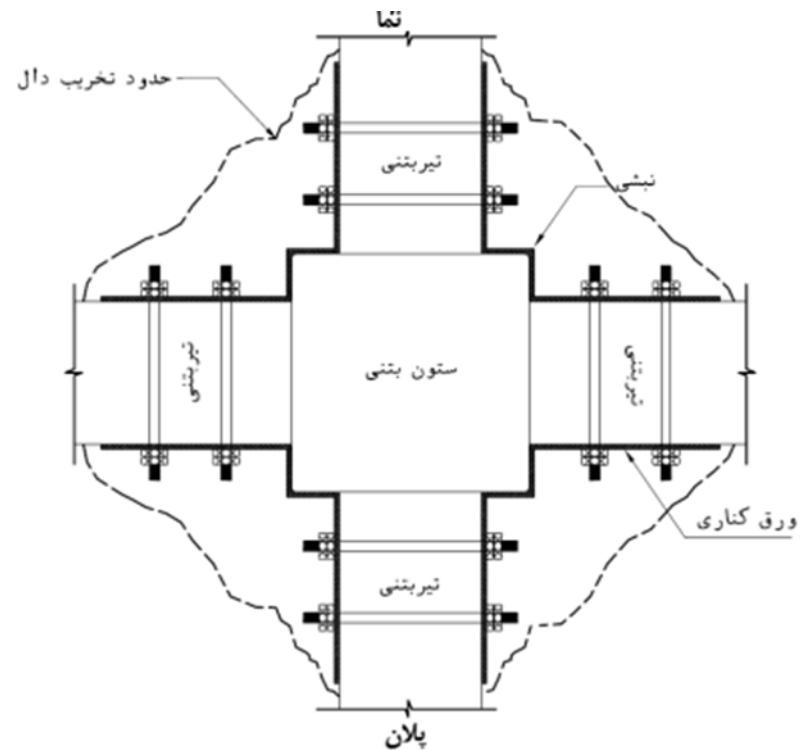


سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

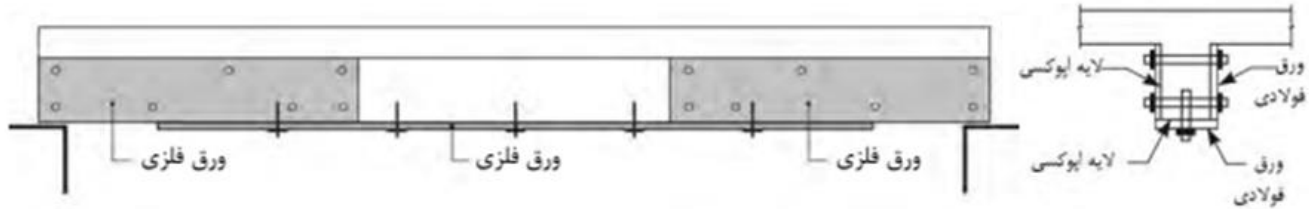




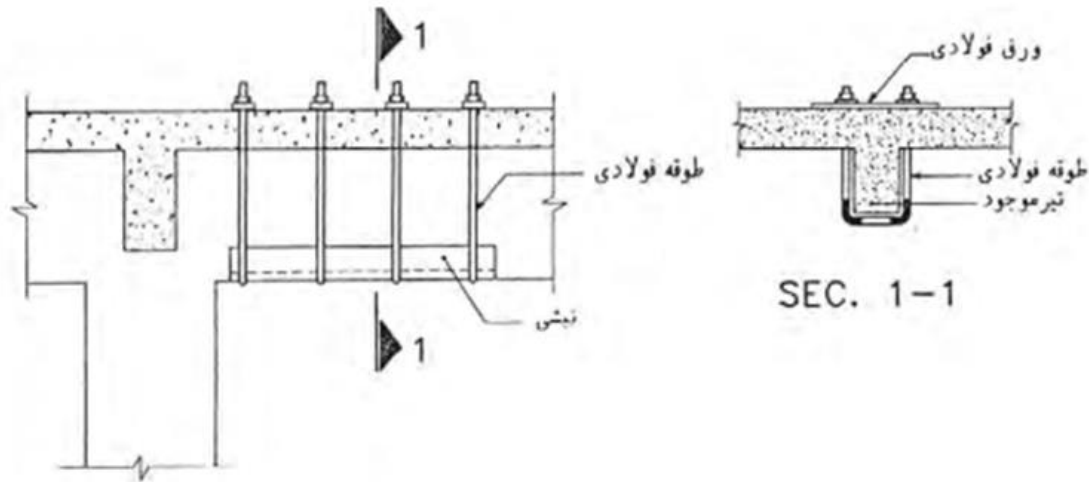
مقاوم سازی اتصالات :



شکل ۲-۶-۲ مقاوم سازی اتصال با ورق کناری



شکل ۲-۴-۶- تقویت خمشی و برشی تیرها با ورق فولادی

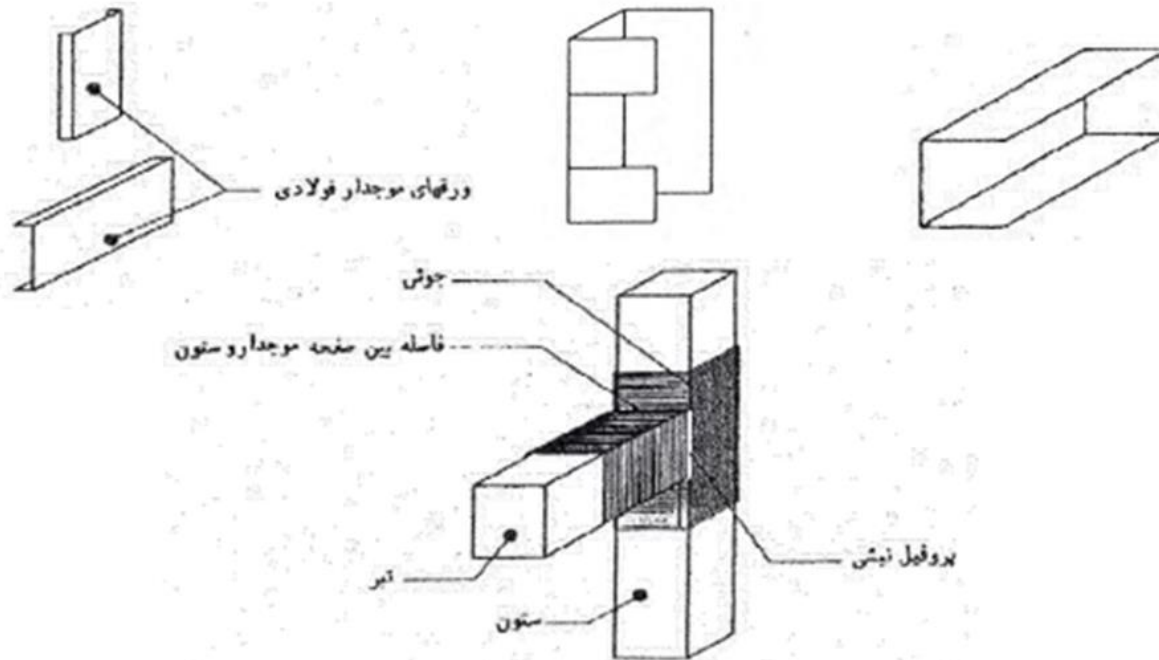


شکل ۲-۴-۷- تقویت خمشی و برشی تیرها با قفس فولادی شامل نبشی و رکابی

سازه های بتنی



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

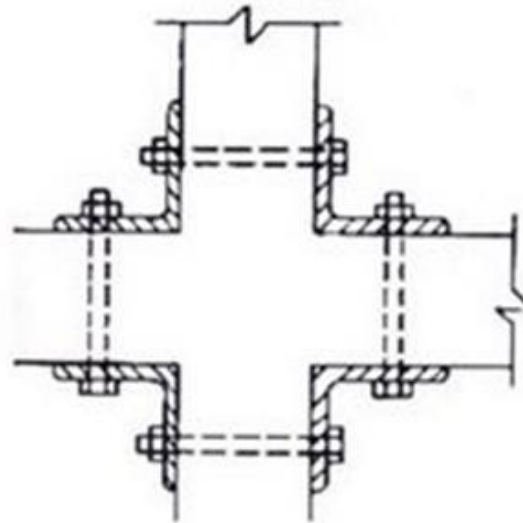
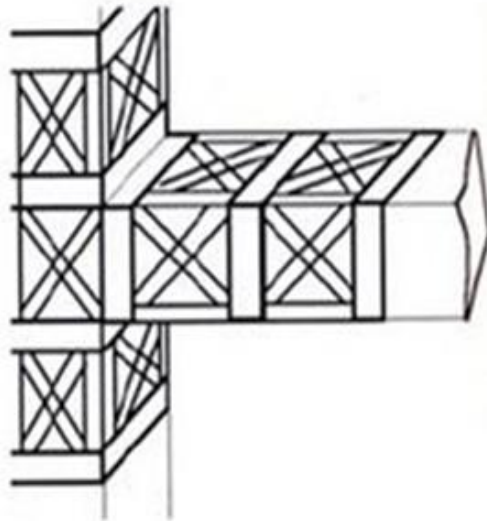
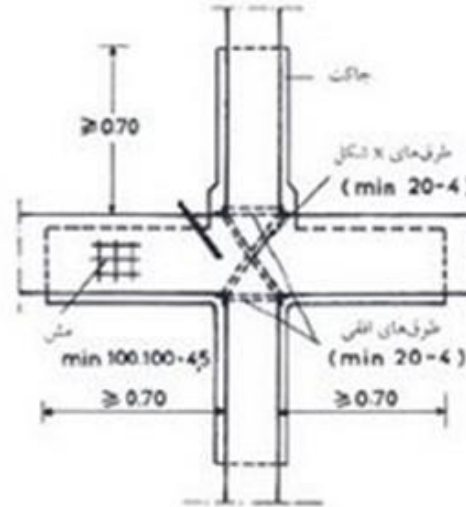
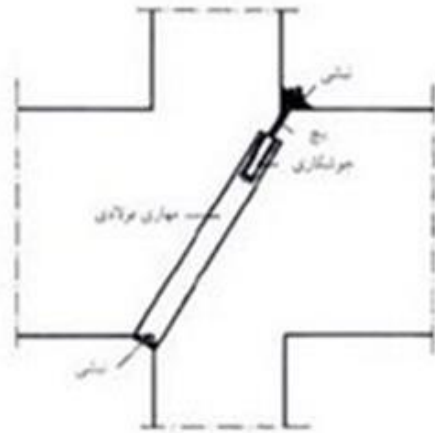


شکل ۲-۴-۵- تقویت خمشی و برشی تیرها با چسباندن ورقهای فولادی با ضخامت کم با چسب اپوکسی

سازه های بتنی



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





مقاومسازی با استفاده از جداگرهای لرزه‌ای:
مقاومسازی با استفاده از سیستم‌های جاذب انرژی (میراگر):



مقاوم سازی سازه های بنایی





مودهای شکست دیوار آجری

مودهای شکست یک دیوار آجری مجزا به دو گروه عمده شکست درون صفحه ای و شکست برون صفحه ای تقسیم می شوند.





انواع روشها:

شاتکریت

افزودن دیوارهای داخلی یا پشت بند جهت بهبود عملکرد لرزه ای ساختمان بنایی
پر کردن باز شوها

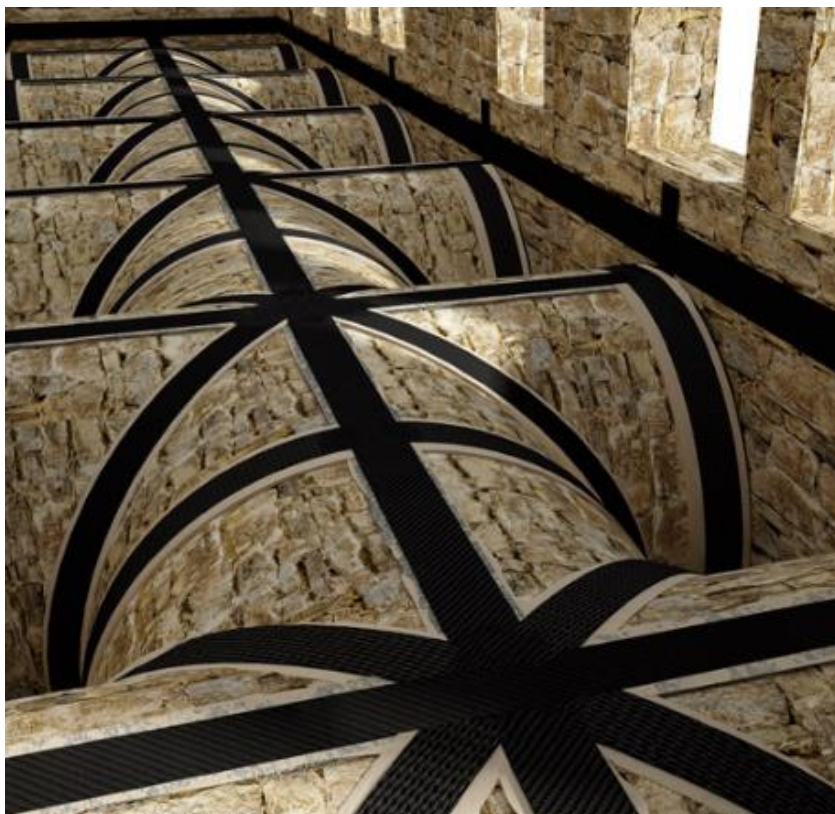
تقویت اتصالات دیوار دیافراگم

تعبیه شبکه میله گردها و اتصال آن به دیوار موجود

دوخت به فونداسیون

استفاده از روش مقاوم سازی با مصالح FRP



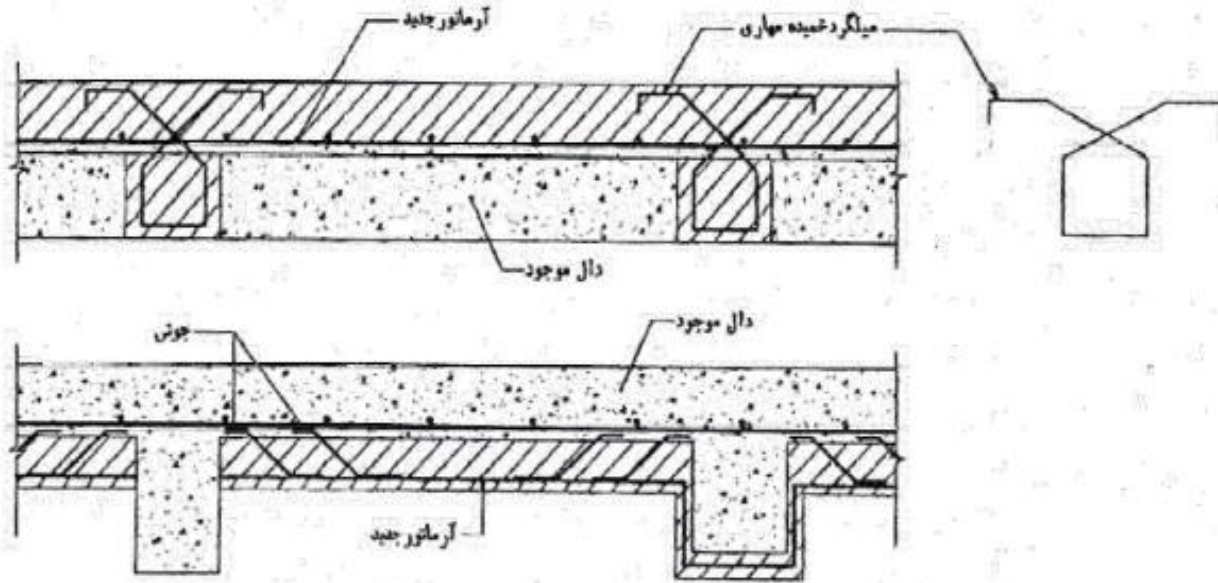




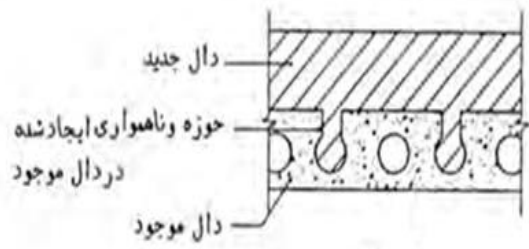
انواع راهکارهای تقویت دال :

با توجه به نوع ضعف موجود در دال، راهکارهای مختلفی برای تقویت آن وجود دارد که عبارتند از:

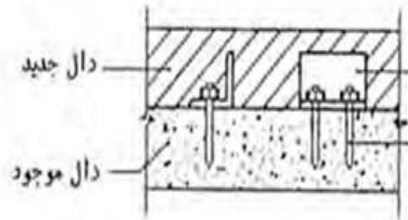
- 1- تعمیر موضعی،
- 2- افزایش ضخامت دال (از بالا یا پایین)،
- 3- اضافه کردن تیرك فولادی،
- 4- اضافه نمودن نوارهای فولادی در جوه دال،
- 5- استفاده از مصالح FRP در جوه دال،
- 6- مقاومسازی اتصال دال به دیوار برشی،
- 7- بهبود عملکرد دیافراگمی دال



شکل ۲-۳-۲- افزایش ضخامت دال

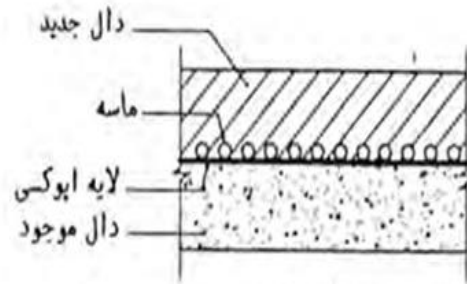


(پ)

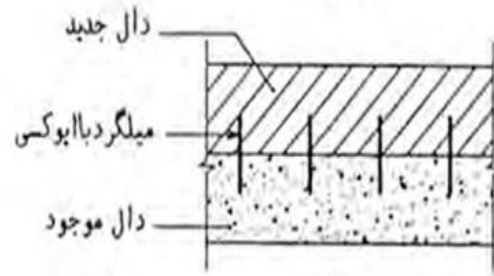


(ت)

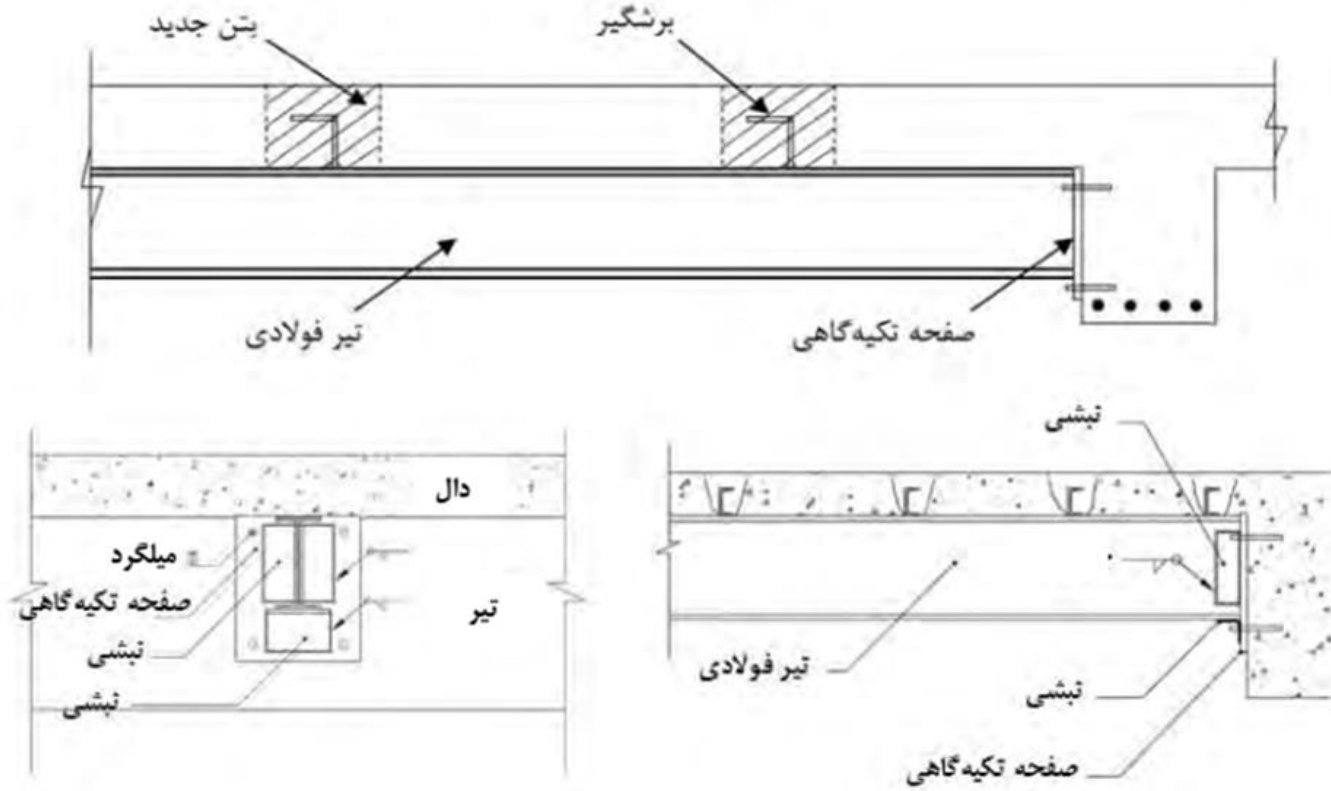
اتصال نیشی به بتن
موجود از طریق پیچ
و ابوکسی یا مینچ بتن



(الف)



(ب)



شکل ۲-۳-۶- جزئیات اجرایی تیرک فولادی

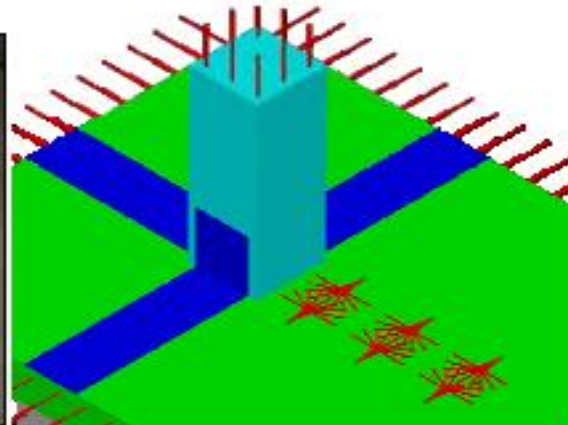




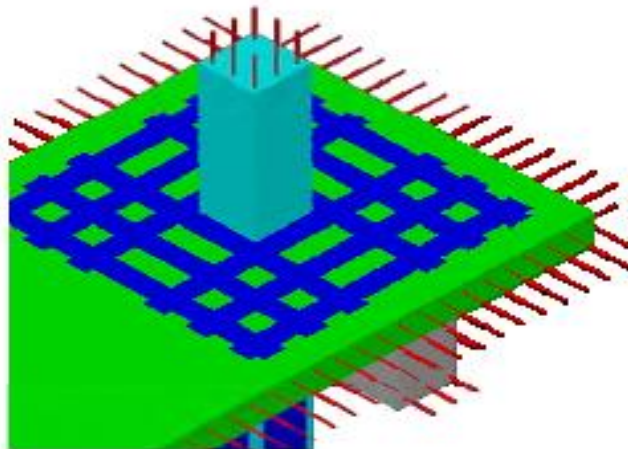
سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

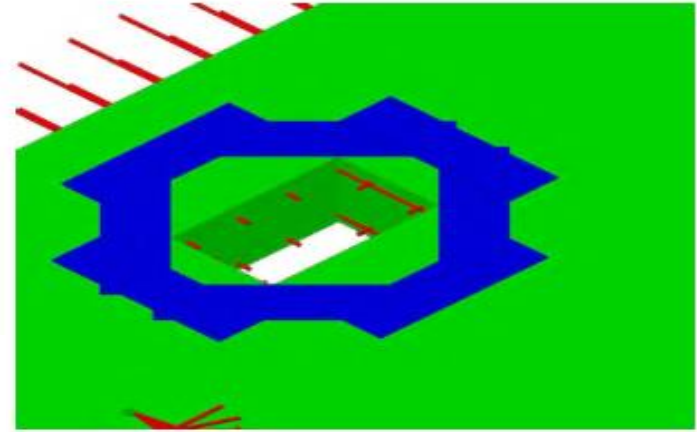


شکل ۲-۳-۷- تقویت دالها با استفاده از ورقهای فولادی

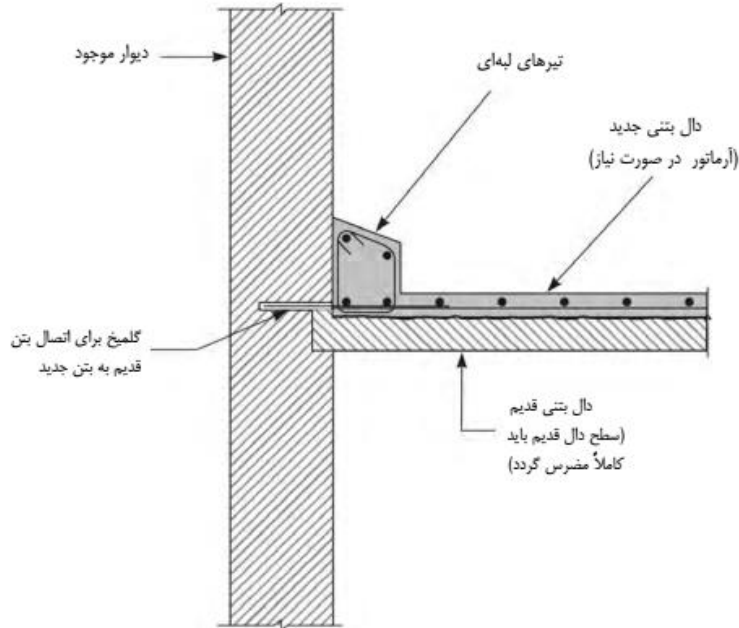


شکل ۲-۳-۱۰- تقویت دال با استفاده از نوارهای FRP در نواحی لنگر منفی

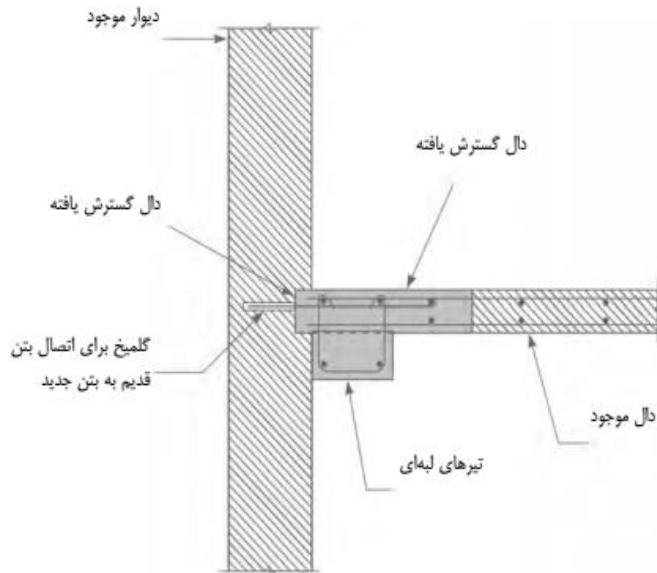




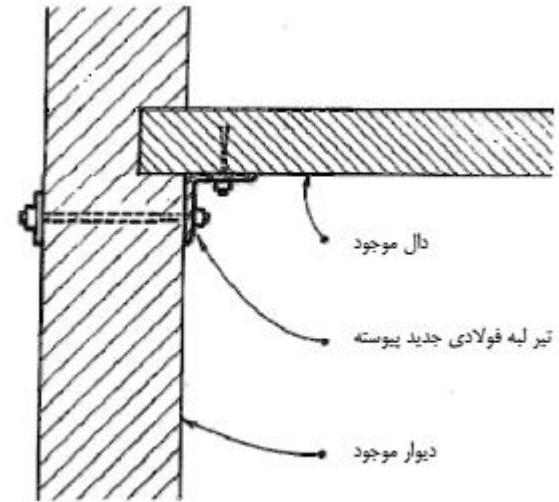
شکل ۲-۳-۱۵- تقویت اطراف بازشوهای دال با FRP



شکل ۲-۳-۱۷- بهسازی دال با اضافه کردن تیر لبه‌ای از بالا



شکل ۲-۳-۱۸- بهسازی دال با اضافه کردن تیر لبه‌ای از پایین

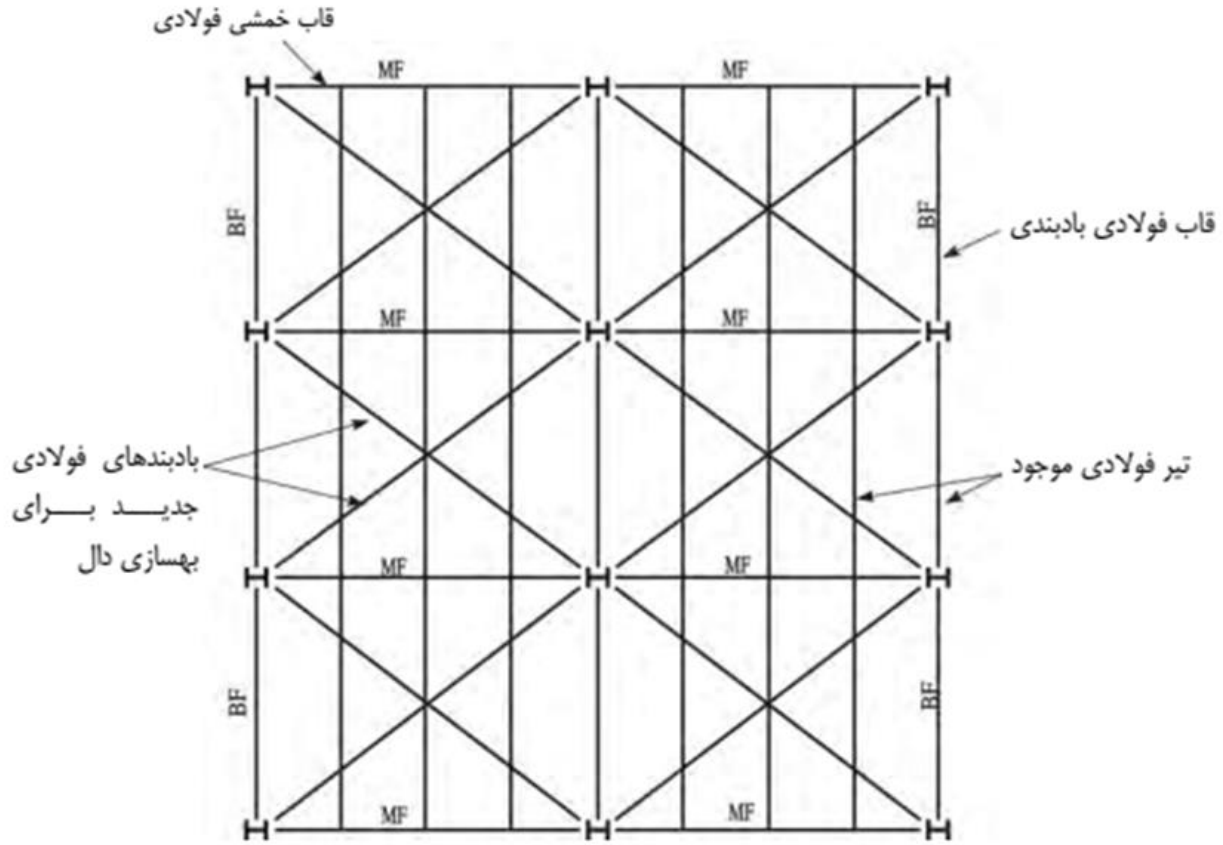


شکل ۲-۳-۱۹- بهسازی اتصال دال و دیوار پیش ساخته



بهبود عملکرد دیافراگمی دال

از مواردی دیگری که میتوان در بهسازی دالها به آن اشاره کرد، تقویت دال برای بهبود عملکرد دیافراگمی آن میباشد. دالها علاوه بر تحمل بار قائم، وظیفه انتقال بارهای جانبی را نیز بر عهده دارند. بدین منظور میتوان راهکارهایی مانند اضافه نمودن مهاربند افقی برای اصلاح سختی دیافراگم و یا بهسازی بازشوهای موجود در دال را بکار گرفت.



شکل ۲-۳-۲۰- بهسازی دیافراگمها بوسیله مهاربندهای افقی



بهسازی خاک



روش تزریق :

از دیگر روش‌هایی که موجب افزایش ظرفیت باربری مجاز خاک و همچنین جلوگیری از نشست آب در سازه‌های مانند سدها می‌شود، **بهسازی خاک** به روش تزریق می‌باشد. مبنای این روش پر کردن درزها، فضاها، خالی و منفذهای زمین با مواد دوغابی است که از نشست‌های زیاد جلوگیری شده و خاک زیر پی نیز تقویت می‌شود. از دیگر موارد کاربرد این روش، افزایش مقاومت بارگذاری جانبی شمع‌ها، تثبیت شیروانی‌ها، افزایش مقاومت و توان باربری خاک، تغییر نفوذپذیری و کاهش درصد جذب آب، جلوگیری از تورم و نشست می‌باشد.



ویدیو **تندقیف** در خاک



روش شمع گذاری :

هنگامی که با ضعف در ظرفیت باربری خاک و یا قابلیت فشردگی زیاد خاک در لایه‌های فوقانی، مواجه هستیم. به طوری که نتوان از لایه سطحی جهت توزیع بار استفاده نمود، نیاز به افزایش ظرفیت باربری و یا انتقال نیرو به سطوح زیرین خاک وجود دارد. در این راستا به کمک شمع گذاری یا اصطلاحاً شمع کوبی نیروی مازاد به سطوح زیرین خاک منتقل می‌شود. در سطح پایین تر تراکم و اصطکاک بیشتر بوده، به همین دلیل سازه نسبت به نشست و نیروهای موجود مقاومت لازم را خواهد داشت.



روش میکرو پاییل :

میکرو پاییل شمع‌هایی با قطر کمتر از ۳۰۰ mm هستند که غالباً با تسلیح فولادی سبک و تزریق دوغاب سیمان همراه می‌باشند.

روش اجرای میکرو پاییل:

۱. حفاری : در شرایطی مانند وجود کف‌سازی، بتن مگر، لایه متراکم خاک که امکان کوبش لوله‌های میکرو پاییل وجود ندارد، در ابتدا نیاز به عملیات حفاری داریم که به روش‌هایی مانند حفاری دورانی یا دورانی - ضربه‌ای انجام می‌شود. حفاری انجام شده باید متناسب با عمق مورد نیاز پروژه جهت میکرو پاییل صورت پذیرد.



۲. لوله کوبی : پس از ایجاد عمق مورد نظر، جهت استقرار لوله‌های میکروپایل لوله کوبی انجام داده می‌شود که در مرحله اول از نوک تیز آن استفاده شده و پس از فرو رفتن لوله اول، لوله دوم نیز متصل گردیده و کوبیده می‌شود. جهت اتصال کامل لوله‌ها به یکدیگر علاوه بر استفاده از بوشن‌های رزوه شده، لوله‌ها به لبه بوشن نیز، جوش داده می‌شوند. لازم به ذکر است اگر پس از ۳۰ ضربه متوالی، لوله بیشتر از ۱۰ سانتی‌متر فرو نرود، عملیات کوبش لوله میکروپایل متوقف گشته و تا عمق مورد نظر حفاری انجام شده و سپس لوله‌های مربوط به میکروپایل در درون گمانه نصب می‌گردد.

۳. تزریق : ساخت دوغاب مورد نظر و تزریق مناسب آن در این بخش بسیار مهم می‌باشد.

بهسازی خاک



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

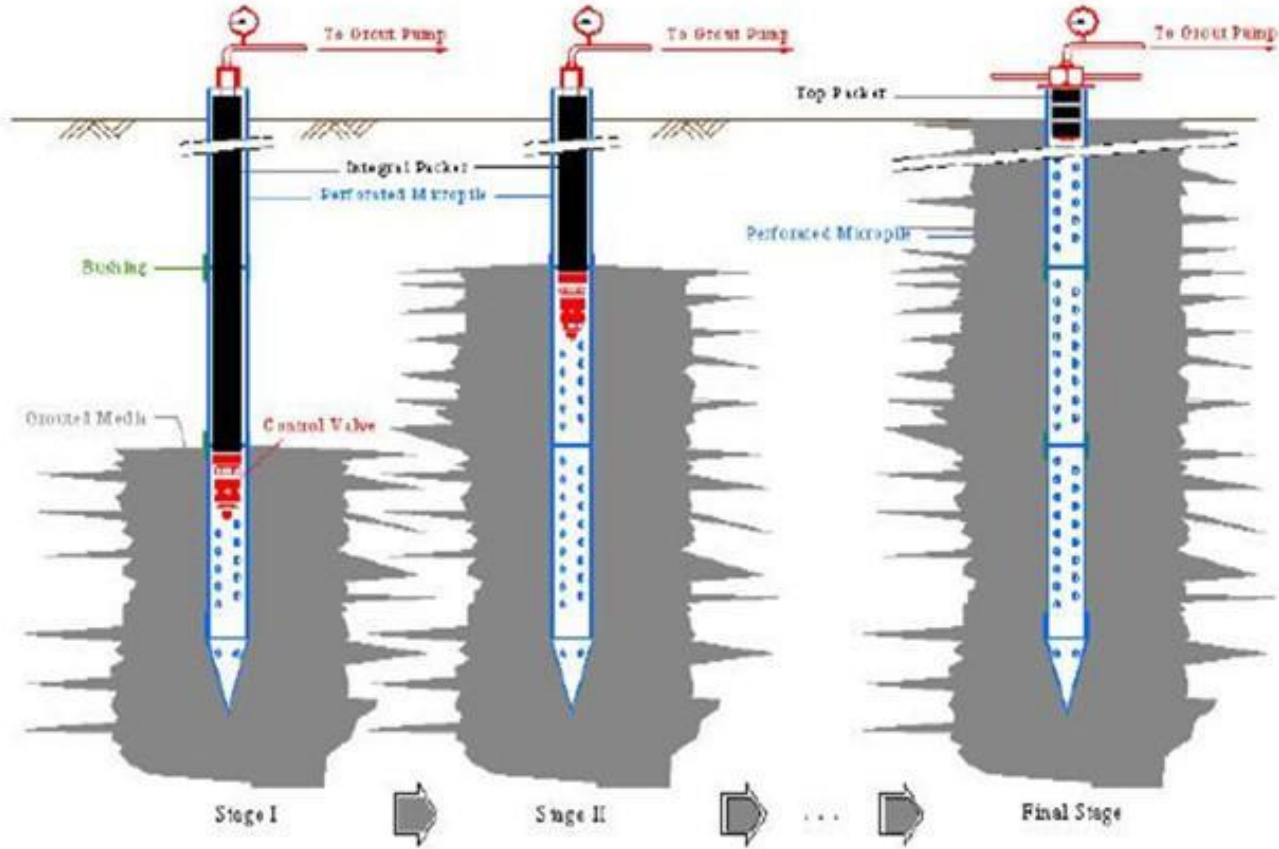


بهسازی خاک



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





شکل ۲- فرم شماتیک ریزشمع



روش نیلینگ :

ویدیو آموزشی



روش انکراژ:

ویدیو آموزشی



ترمیم بتن



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران



ترمیم بتن



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





روش های ترمیم و تعمیر بتن:

بتن ریزی مجدد یا بازسازی بتن

مرمت رویه های بتن قالب بندی نشده (دال و عرشه و..)

شاتکریت

بتن پیش آکنده با ملات تزریقی

روش تزریق



بتن پیش آکنده با ملات تزریقی:

در این شیوه، بتن معیوب طبق روش های مذکور برداشته می شود و سنگدانه درشت در ناحیه مورد مرمت و بین قالب ها ریخته می شود. سپس تزریق دوغابی از سیمان و ماسه از کف ناحیه قالب بندی شده به منظور پر کردن حفرات بین سنگدانه ها و به سمت بالا، انجام می گیرد. همزمان با بالا آمدن دوغاب، لوله تزریق نیز به سمت بالا کشیده می شود. لیکن کماکان در زیر سطح دوغاب باقی می ماند. این شیوه برای کارهای زیر آبی مناسب است، چرا که با پر شدن حفرات توسط دوغاب سیمان، آب نفوذی از داخل آن ها خارج می شود. این نوع مرمت برای مخازن ذخیره آب، تیرها و ستون در کارخانجات صنعتی نتایج مثبتی داشته است. به لحاظ فشار زیادی که این فناوری بر جداره قالب ها وارد می کند، درزهای قالب باید جهت جلوگیری از هر گونه نفوذ ملات به بیرون، مهر و آب بند شوند.



روش تزریق:

- پاکسازی درون ترک با استفاده از فشار هوا و یا آب
- خشک کردن درون ترک در صورت شستشو با آب
- سوراخ کاری محل نصب پکرها با فواصل معین و عمق لازم به وسط ترک به صورت مورب با زاویه ۴۵ درجه
- بتونه کاری سطح ترک برای جلوگیری از فرار رزین تحت تزریق
- آماده سازی رزین و تزریق آن به درون ترک از پایین به بالا
- خارج کردن پکر، تمیزکاری سطح بتن



کرمو شدگی بتن در سازه‌های بتنی زیادی مشاهده می‌شود. دلیل به وجود آمدن کرمو شدگی و حفره‌ها را می‌توان علل زیر دانست:

- بتن سفت یا بی استفاده
- ارتعاش بیش از اندازه
- استفاده از آب زیاد
- شیوه بتن‌ریزی نامناسب
- کامل پر نشدن ملات بتن در قالب



پکرگذاری و تزریق اپوکسی :





تفاوت نیپل ها و پکرها در نوع کاربری آن ها است که از نیپل برای مکان هایی مورد استفاده قرار میگیرد که به علت تراکم میلگردها امکان استفاده از پکر وجود ندارد.



ویدیو آموزشی



رزین اپوکسی تزریقی:

رزین های اپوکسی تزریقی از دو جزء سخت شونده و عمل آورنده تشکیل می شوند. این رزین ها بسیار رقیق و با غلظت کم تهیه می شوند و خواص مطلوبی چون چسبندگی بسیار عالی، مقاومت شیمیایی در برابر اسیدها، افت کم، زمان عمل آوری پایین و مقاومت در برابر رطوبت دارند.



آستر اپوکسی غنی شده با روی :

آستر اپوکسی غنی شده با روی یک پرایمر اپوکسی غنی شده با روی دو جزئی است که محافظ خوردگی بستر فولادی هم در زمان نگه داری و هم در مرحله ساخت و ساز جدید است. به عنوان یک پرایمر ضد خوردگی با عملکرد بالا، بالاترین محافظت را به عنوان قسمتی از سیستم پوشاننده برای محیط های خورنده شامل سازه های دریایی، تجهیزات پتروشیمی، پل ها و نیروگاه ها دارد.





پوشش مهارکننده خوردگی :

پوشش مهارکننده خوردگی یک مایع شفاف یک جزئی با ویسکوزیته کم و آماده مصرف است که ترکیبی از مواد سیلانی نفوذ پذیر با کارایی اثبات شده برای کنترل رطوبت و نفوذ یون کلرید با عملکردی پیشرفته جهت مهار خوردگی است.





آب بندی بتن :





آند فنا شونده: حفاظت کاتدی





این روش برای مبارزه با خوردگی در نواحی مدفون به تعمیر و جایگزینی ساده آسیبهای فیزیکی بکار گرفته می شود. با برقراری یک جریان کوچک الکتریکی در فولادهای مسلح کننده میتوان سرعت خوردگی فولاد را کاهش داد. مزیت این روش ایجاد جریان الکتریکی محافظ بین آند فناشونده و فولاد مسلح کننده بصورت طبیعی است که سبب حفاظت گالوانیک از آرماتورهای بتن مسلح می گردد.

آندهای روی عموماً برای حفاظت کاتدیک سازه ها استفاده میشوند



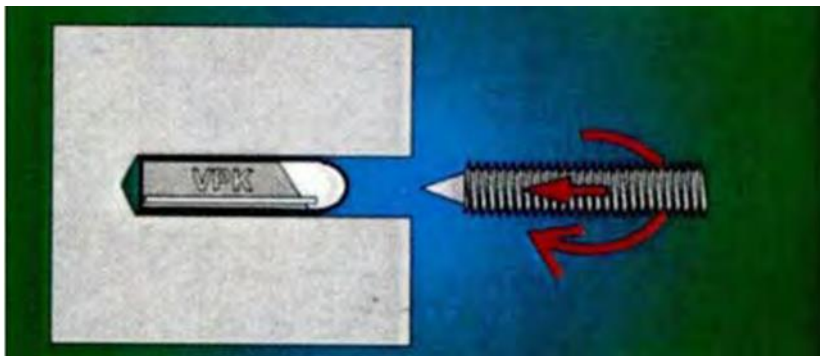
کاشت با استفاده از پایه سیمانی و اپوکسی ها :

برای کاشت میلگرد ابتدا سوراخی به قطر حدود 5 میلیمتر بزرگتر از قطر میلگرد و به طول مهاری آن و یا بیشتر به کمک دستگاه حفار، در بتن ایجاد میشود و داخل آن با حجم مناسب ملات روان پر میگردد. ملات روان ترکیبی از آب، سیمان، ماسه، مواد ضد انقباض و روانساز میباشد. پس از پر نمودن نسبی سوراخ با ملات، میلگرد با فشار به داخل سوراخ رانده شود. بدیهی است مقداری ملات از داخل سوراخ خارج شده و باقیمانده در پیرامون میلگرد در داخل سوراخ متراکم میگردد. ملات داخل سوراخ طی مدت زمان لازم عملآوری میگردد تا سیمان به مقاومت لازم برسد. بدیهی است اگر میلگرد آجدار بوده و محیط سوراخ مضرس باشد نتیجه رضایت بخشتر خواهد بود.



کاشت به کمک مهار مکانیکی :

در این روش همانند روشهای قبلی ابتدا سوراخی به قطر حدود 2 میلیمتر بزرگتر از قطر پیچ در بتن ایجاد میگردد، سپس پیچ بامهار مکانیکی را داخل سوراخ قرار میدهند. این پیچ در انتهای خود دارای پرههای مخصوصی است که با پیچاندن پیچ باز میشوند و به جدار سوراخ میچسبند. پیچ آنقدر سفت میگردد تا پرها تا جایی که ممکن است به دیوار بچسبند. در این روش نیز طول مهار بسیار کوتاه است. شاید برای بارهای دینامیکی مناسب نباشند، چون پرها میتوانند بتن محیطی خود را خرد نمایند ولی به هر حال در کارهای استاتیکی بسیار عالی هستند.



ویدیو آموزشی ۱ و ۲

تست کاشت **میگردد**

کاشت و بولت



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

ویدیو آموزشی





راهکارهای بهسازی شالوده و پی :

راهکارهای مختلفی برای تقویت آنها وجود دارد که عبارتند از:

الف- بهسازی سازه‌های شامل:

-افزایش ابعاد شالوده

-افزودن شناژ به شالوده موجود

-تقویت خمشی و برشی شالوده با کابل‌ها پی شی تنیده

-افزایش مقاومت شمع‌های موجود

ب- بهسازی ژئوتکنیکی شامل:

-تزریق (اختلاط مکانیکی)

-ریزشمع

شالوده (فونداسیون)



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران



شالوده (فونداسیون)



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران



شالوده (فونداسیون)



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران



ویدیو آموزشی



پوشش ضد حریق :





انواع پوشش ضد حریق :

۱- پایه معدنی و سیمانی

۲- پایه آبی

۳- پایه گچی

۴- رنگ منبسط شونده



۱- پایه معدنی و سیمانی :

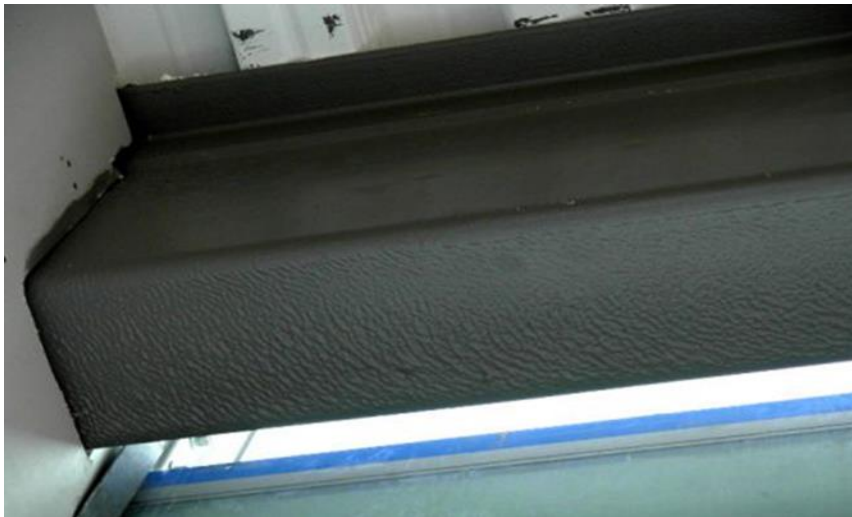
پوشش ضد حریق پایه معدنی سیمانی مناسب برای حفاظت از مصالح مختلف از جمله فولاد و بتن در مقابل آتش سوزی و حریق است. از ۴ تا ۱۰ ساعت مقاومت حریق





۲- پایه آبی:

پوشش ضد حریق پایه آبی می تواند برای محیط‌های داخلی و خارجی سطوح فولادی و بتنی به کار رود و به این ترتیب مانع رسیدن حرارت ناشی از آتش سوزی به سطح ماده اصلی می شود. پایه آبی بودن پوشش ضد حریق دانسته بالا در محیط‌هایی که محدودیت‌های خاصی دارد (مانند بیمارستان‌ها)، می تواند کمک فراوانی نماید. در هنگام حریق گاز خطرناکی از خود متصاعد نمی کند. از ۴ تا ده ۱۰ ساعت





۳- پایه گچی :

مزیت اصلی ملات‌های پایه گچی نسبت به ملات‌های پایه سیمانی، سبک بودن آنها است. این مسئله می‌تواند تاثیر بالایی بر وزن سازه‌های فولادی بلند مرتبه که با این نوع ملات‌های در برابر حریق، مقاوم می‌شوند، داشته باشد. زیرا در صورت استفاده از ملات‌های پایه سیمانی در سازه‌های فولادی بلند مرتبه، وزن اسکلت سازه به طور قابل ملاحظه‌ای افزایش داشته و مهندس محاسب باید تمهیدات لازم را قبل از اجرای پوشش ضد حریق، تدارک ببیند. ملات پایه گچی را باید در قسمت‌هایی از سازه فولادی به کار برد که روی آن پوشیده می‌شود. حدود ۴ ساعت مقاومت





۴- رنگ منبسط شونده:

- مزیت اصلی این نوع پوشش نسبت به دیگر پوشش‌ها مانند مواد پوشش معدنی، زیبایی و سبک بودن آنها است. زیرا این محصول خود می‌تواند به عنوان پوشش نهایی سطح به کار برده شود. وزن پایین این مواد، عموماً در سازه‌ها تاثیر گذار نیستند. قابلیت محافظت از سازه در برابر حریق تا ۳ ساعت





ویدیو آموزشی



Fiber Reinforced Polymer

پلیمرهای تقویت شده با فیبر

به صورت کلی اف ار پی ترکیبی از دو ماده است. بخش اول آن ماتریس (رزین) بوده و جز دیگر آن الیاف است نقش الیاف و فیبر، تامین مقاومت مکانیکی کافی در FRP است. در حالی که ماتریس نقش باربری مکانیکی ندارد و تنها باید از الیاف در مقابل خوردگی، عوامل محیطی و آسیب دیدن محافظت نماید.

از جمله این عوامل می توان به موارد زیر اشاره نمود:

- نوع الیاف FRP
- درصد مقدار الیاف موجود در FRP
- نحوه قرارگیری الیاف FRP
- ضریب انتقال حرارت



انواع FRP :

الیاف FRP

اسپایک و لمینیت FRP

میلگردهای FRP

شبکه کامپوزیتی FRP (مش)

پروفیل‌های ساختمانی FRP

NSM(near surface mounted)



برخی از موارد کاربرد FRP به اختصار:

۱. افزایش ظرفیت باربری و شکل پذیری ستونها، تیرها، دال ها و اتصالات بتن آرمه
۲. تقویت مخازن فولادی و بتنی
۳. تقویت سازه های ساحلی و دریایی
۴. تقویت سازه های مقاوم در برابر انفجار
۵. تقویت تیر و ستون های چوبی
۶. تقویت دودکش های بتن آرمه با مصالح بنایی
۷. تقویت دیوارهای بتن آرمه
۸. تقویت دیوار تونلها
۹. تقویت لوله های بتنی یا فولادی
۱۰. تقویت دیوارهای آجری و مصالح سنتی
۱۱. ساخت دیوارهای ساحلی
۲۱. سقف های پشت بام های صنعتی
۳۱. نشیمنگاه تجهیزات راکتورها
۴۱. سیستم دال کف در محیط های خورنده شیمیایی
۵۱. مرمت و تقویت سازه های مهمی چون بیمارستانها آثار باستانی و غیره



مزایا: FRP

- وزن کم و عدم اعمال بار ثقلی اضافه
- مقاومت مشخصه و مدول الاستیسیته بالا
- افزایش ظرفیت باربری و افزایش شکل پذیری ستون‌ها، تیرها، دال‌ها و اتصالات بتن مسلح
- مقاومت در برابر شرایط محیطی مخرب
- عدم هدایت الکتریکی و حرارتی
- مقاومت کششی بالا
- مقاومت در برابر ضربه



- ضخامت کم
- ظرفیت جذب ارتعاشات
- حمل و نقل آسان و سرعت اجرای بالا به دلیل وزن کم
- اقتصادی بودن طرح

معایب: FRP

- حساس به خزش و سایش در هنگام نصب
- ایجاد پدیده ترد شکنی
- مقاومت کم در برابر خستگی
- پایین بودن ضریب ارتجاعی



انواع الیاف : تک جهته و دو جهته

کربن

شیشه

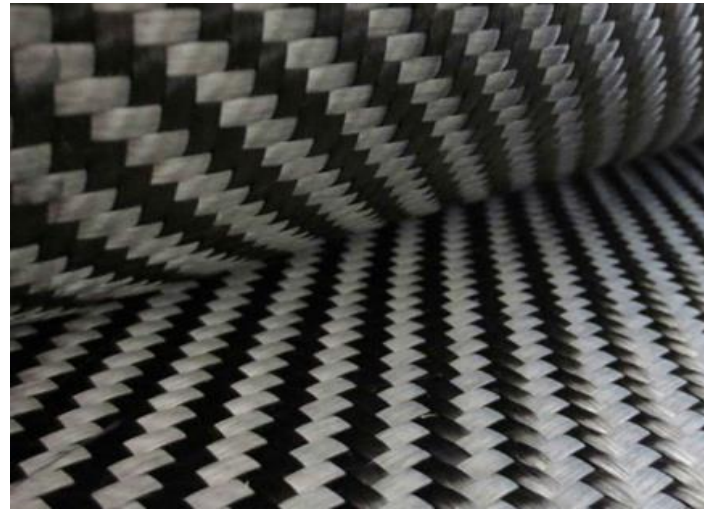
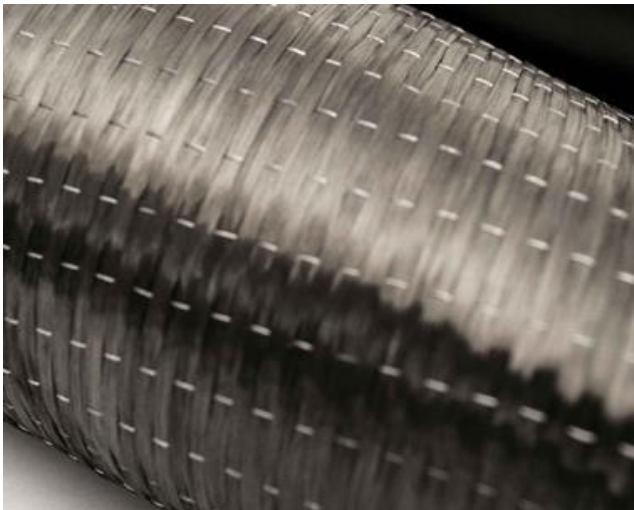
آرامید

هایبرید



الیاف کربن تک جهته و دو جهته CFRP:

یکی از انواع الیاف کربنی است که دارای وزن کم و در عین حال مقاومت بالا بوده. از الیاف کربن در صنایع و زمینه های مختلفی استفاده می شود که از جمله آن ها می توان به صنایع هوایی، دفاعی، خودروسازی و ساختمان ... اشاره کرد.





الیاف شیشه تک جهته و دو جهته : GFRP

در مقایسه با الیاف کربن، الیاف شیشه مقاومت کششی کمتری داشته ولی در عین حال دارای قیمت پایین تری بوده و این عامل سبب شده است تا الیاف شیشه فروش بیشتری نسبت به الیاف کربن داشته باشند.





الیاف آرامید : AFRP

آروماتیک پلی آمید (که به اختصار آرامید نامیده می شود)

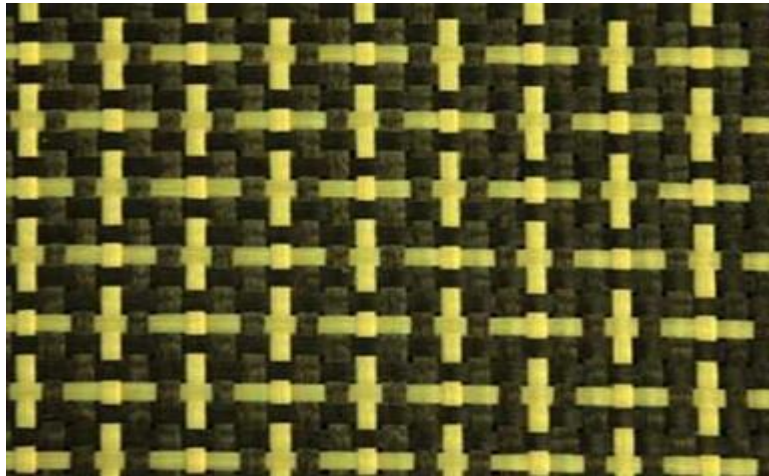
الیاف آرامید سبکتر از الیاف کربن و الیاف شیشه بوده و بیشترین مقدار مقاومت کششی نسبت به وزن را در میان آنها داراست. فیبر این الیاف تقریباً ۴۳ درصد سبکتر از الیاف شیشه و ۲۰ درصد سبکتر از الیاف کربن می باشد. وزن مخصوص کم و مقاومت کششی بالای این الیاف، سبب تشکیل یک ساختار چقرمه و مقاوم به ضربه با سفتی حدود نصف الیاف کربن می شود. جلیقه ضد گلوله از موفقیت آمیزترین کاربردهای الیاف آرامید می باشد.





الیاف هایبرید : HFRP

الیاف هایبرید یا هایبرید **HFRP** از بافته شدن الیاف شیشه و کربن و آرامید به یکدیگر ساخته می شوند. بنابراین این الیاف فقط به صورت دوجته موجود هستند. مشخصات و ویژگی الیاف هایبرید کاملاً بستگی به نوع بافت و جنس اولیه مصالحی که الیاف از آنها بافته شده است،





انواع اسپایک و لمینیت :

Carbon Spike Anchors

Glass Spike Anchors

این محصول افزایش قابل توجه مقاومت فشاری و چسبندگی بالاتر سطح و فیبر کامپوزیت (**FRP**) را به دنبال دارد. در **spike** شیشه، از رشته‌های شیشه تک جهت استفاده می‌گردد و امروزه به دلیل افزایش کارایی سیستم کامپوزیت (**FRP**) و جلوگیری از جداشدگی بین الیاف و سطح سازه کارایی دارد.



ویدیو آموزشی

FRP



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران



American Concrete Institute

Always advancing

Seismic Evaluation of Beam-Column Assemblages Strengthened with FRP and Anchored with Spike Anchors

ACI Fall 2018 Convention
October 14 – 18, Las Vegas, NV



CFRP Properties*

Fiber Type	Nominal Thickness or Diameter t_f (mm)	Ultimate Tensile Strength f_{fu} (MPa)	Elongation at Break ϵ_{fu} (%)	Modulus of Elasticity E_f (GPa)
Carbon Dry Fiber Fabric	0.33	4830	2.1	227.5
Carbon Cured Laminate	1.0	1240	1.7	73.77

* As provided by the manufacturer

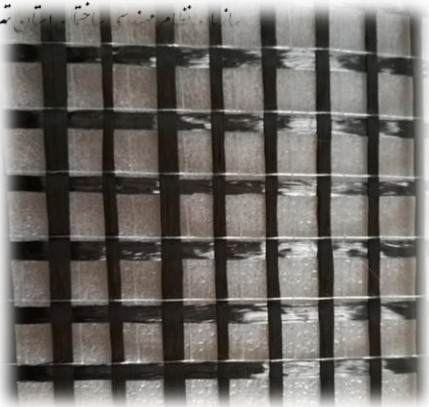


انواع لمینیت :





انسان، زمین، هوا، آتش، آب، تهران



انواع مش ها :

مش فایبر شیشه :

مش فایبر کربن :

موارد کاربرد :

- استفاده در سیستم کامپوزیت جهت مقاوم سازی ساختمان
- تقویت و تثبیت نمودن آب بندی و عایق کاری در استخره، مخازن و....
- پایدارسازی دیوارها
- جایگزین مناسب توری فلزی در زیر سقف
- پایدارسازی نمای ساختمان و ایجاد بستر مناسب جهت نصب کاشی، موزاییک و....



انواع میلگرد ها :

میلگرد کربن CFRP یکی از مصالح جایگزین میلگردهای فولادی است که می تواند به خوبی در محیط های خورنده دوام خود را حفظ نماید. **آرماتور کربن** با داشتن مقاومت کافی به خوبی می توانند در محیط های خورنده خاکی و به عنوان مصالح پایدار سازی گودبرداری های خاکی مورد استفاده قرار گیرند. داشتن مقاومت کششی بسیار بالا، باعث می شود بیشترین کاربرد میلگردهای کربن **CFRP** در استفاده از سیستم های پس کشیده و اکتیو خاکی برای پایدار سازی گود مانند سیستم انکراژ باشد.



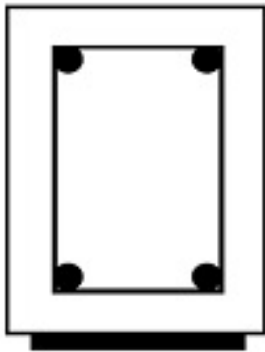


جدول ۲-۵-۱- ضرایب کاهش محیطی برای مصالح FRP

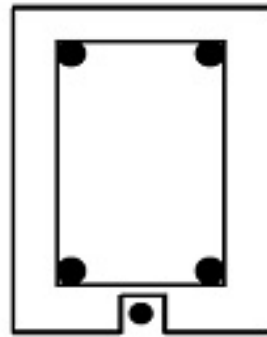
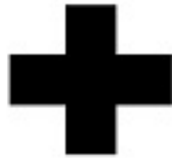
ضریب کاهش محیطی	نوع الیاف و رزین	شرایط محیطی
۰/۹۵	کربن-اپوکسی	شرایط محیطی ملایم
۰/۲۷۵	شیشه-اپوکسی	
۰/۱۸۵	آرامید-اپوکسی	
۰/۱۸۵	کربن-اپوکسی	شرایط محیطی متوسط و شدید
۰/۲۷۵	شیشه-اپوکسی	
۰/۲۷۵	آرامید-اپوکسی	
۰/۱۸۵	کربن-اپوکسی	شرایط محیطی بسیار شدید و فوق العاده شدید
۰/۱۵	شیشه-اپوکسی	
۰/۲۲	آرامید-اپوکسی	



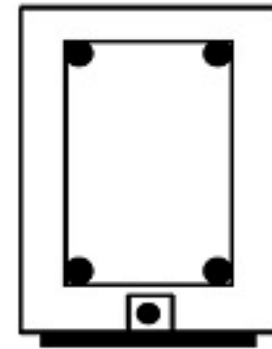
NSM(near surface mounted



Externally Bonded
Reinforcement (EBR)



Near Surface
Mounted (NSM)



CEBNSM
Technique



NSM(near surface mounted

Seismic Evaluation of RC Frame Members Strengthened with CFRP Fabric and NMS Bars

ACI Fall 2018 Convention
October 14-18, Las Vegas, NV



NSM(near surface mounted



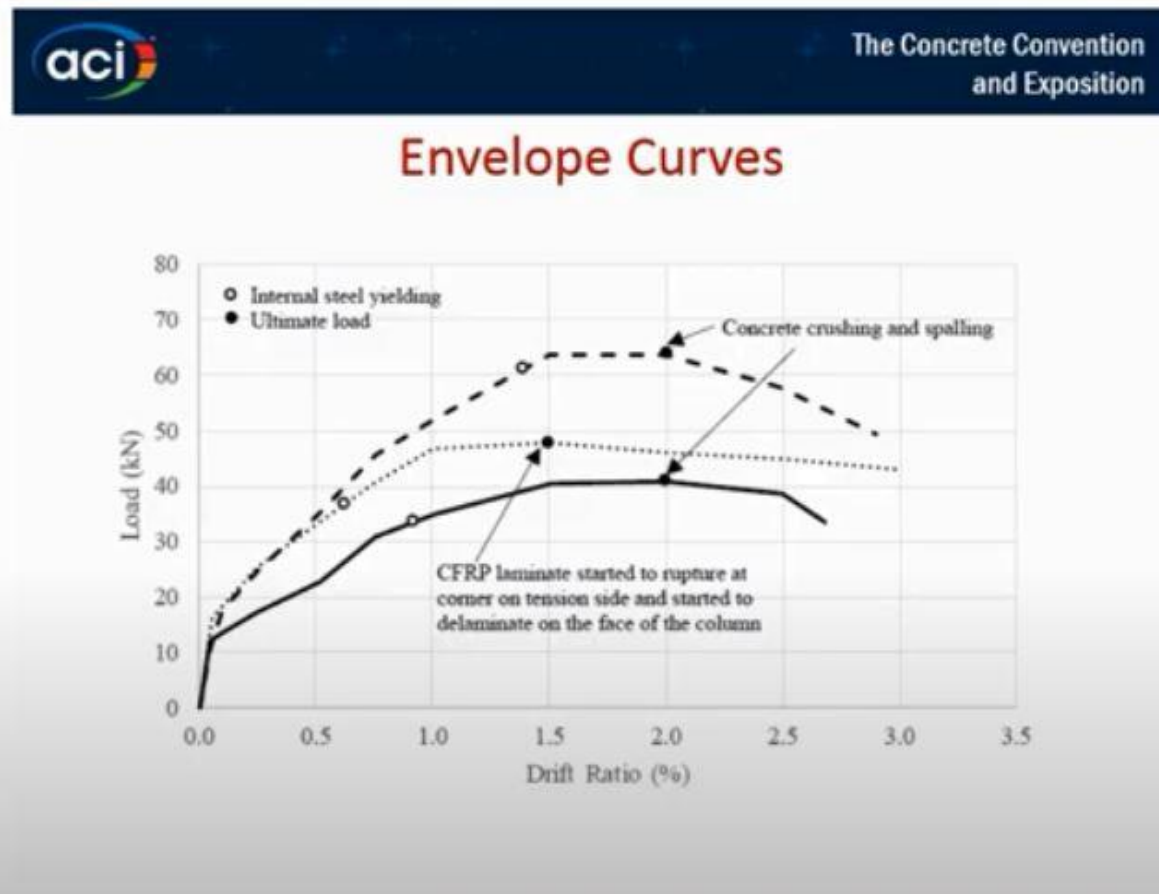
CFRP Properties*

Fiber Type	Nominal Thickness or Diameter t_f (mm)	Ultimate Tensile Strength f_{tu} (MPa)	Elongation at Break ϵ_{fu} (%)	Modulus of Elasticity E_f (GPa)
Carbon Dry Fiber Fabric	0.33	4830	2.1	227.5
Carbon Cured Laminate	1.0	1240	1.7	73.77
CFRP NSM Bars	12	2068	1.58	131

* As provided by the manufacturer



NSM(near surface mounted



FRP



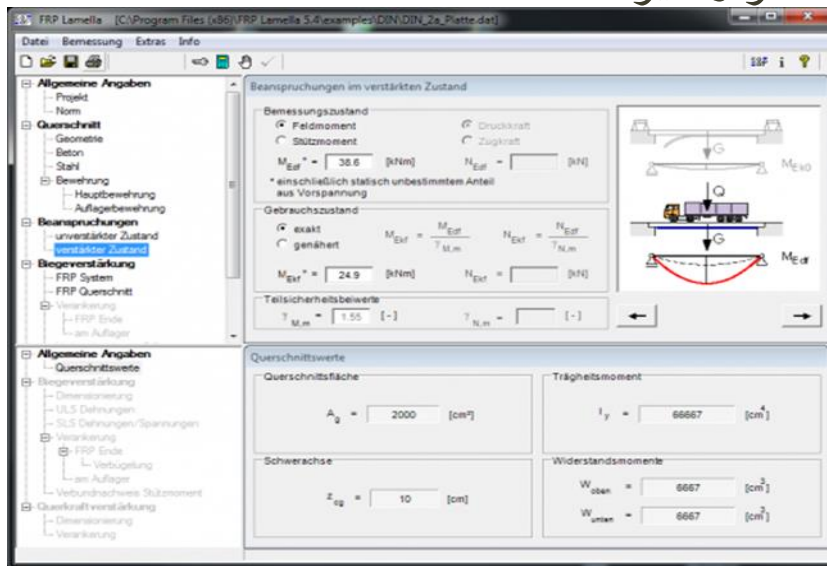
سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





نرم افزار FRP Lamella :

نرم افزار FRP Lamella یک نرم افزار طراحی FRP می باشد که برای تقویت برشی و خمشی تیرها در زمینه مقاوم سازی قابل استفاده است. این نرم افزار متعلق به شرکت S&P سویس می باشد. این نرم افزار می تواند برای طراحی اولیه و یا کنترل طراحی انجام شده مورد استفاده قرار گیرد.





ECC: engineered cementitious composites

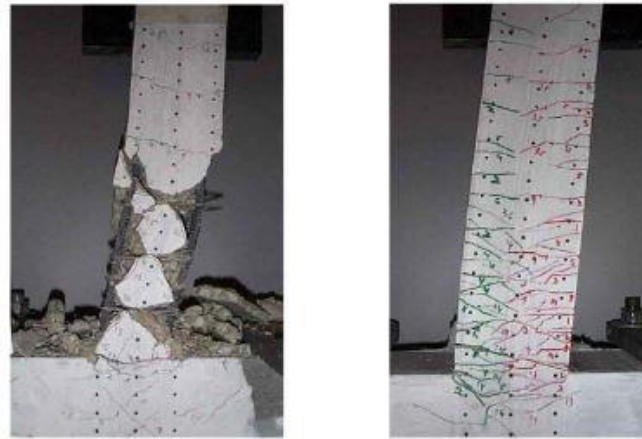


Figure 2-11: Damage behaviour of reinforced concrete column with stirrups (left) and reinforced ECC column (right) (Li, 2003)

مقاومت کشش بتن را افزایش میدهد در نتیجه شکلپذیری بالا می‌رود.



Material properties of tests

Compressive Strength, Mpa (ksi)	
NC	ECC
22.75 (3.3)	35.85 (5.2)
23.44 (3.4)	44.20 (6.4)

Tensile Strength, Mpa (ksi)	
NC	ECC
2.10 (0.3)	8.3 (1.2)





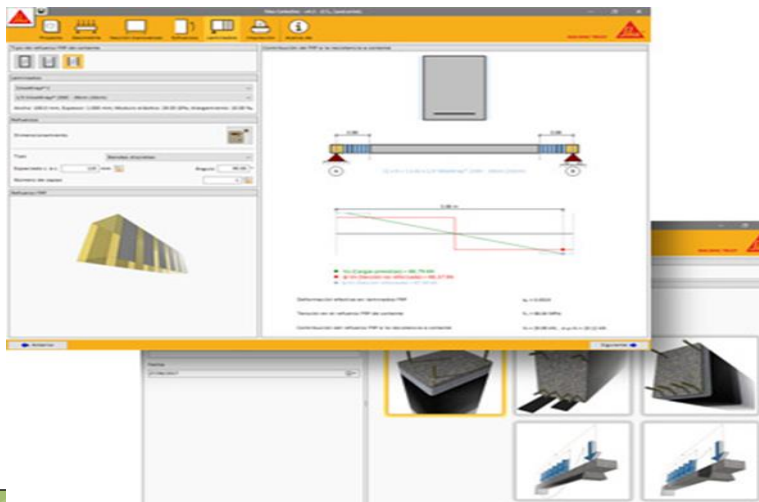
Investigation of Interface Shear Transfer in Engineered Cementitious Composites

ACI Fall 2021 Convention
October 17 - 21, Virtual Sessions



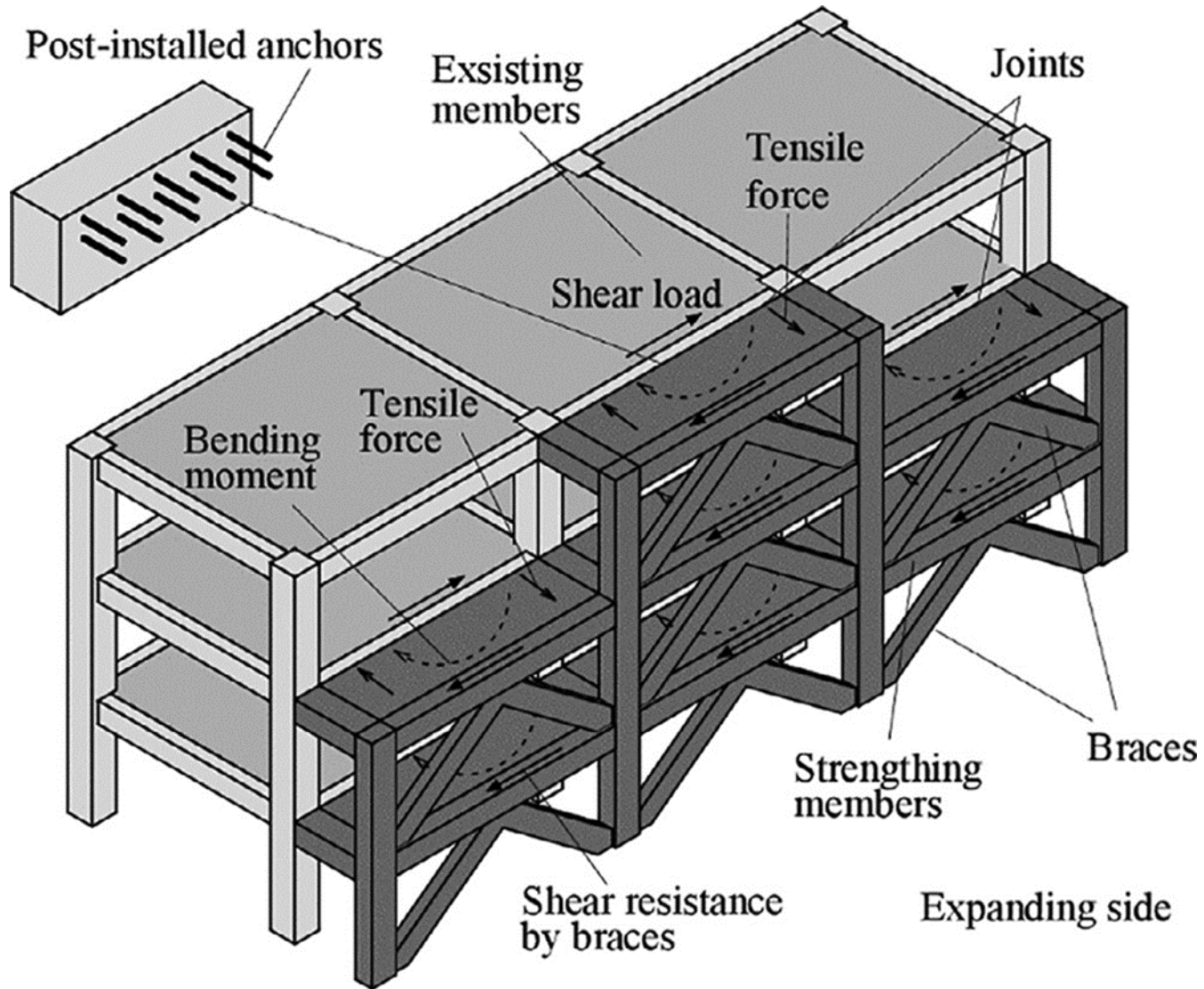
نرم افزار Sika CarboDur :

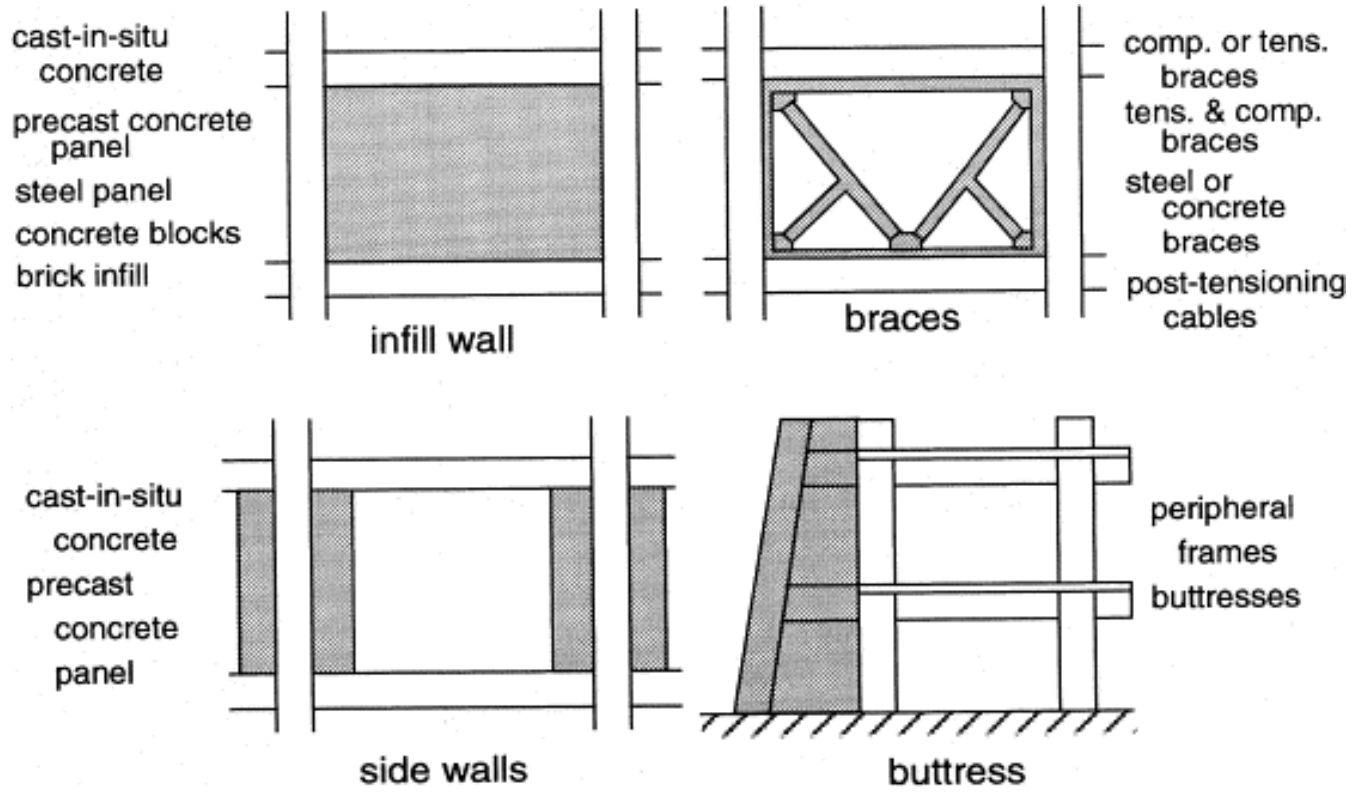
این نرم افزار که متعلق به شرکت سویسی Sika می باشد یک نرم افزار طراحی حرفه ای می باشد که کاربر با طی کردن چند مرحله سیستم مقاوم سازی FRP برای تقویت برشی و خمشی تیرها و ستون ها و هم چنین طراحی سیستم مقاوم سازی در برابر انفجار را انجام می دهد. این نرم افزار قادر به طراحی و کنترل به روش NSM و سیستم های پس کششی FRP نیز می باشد.

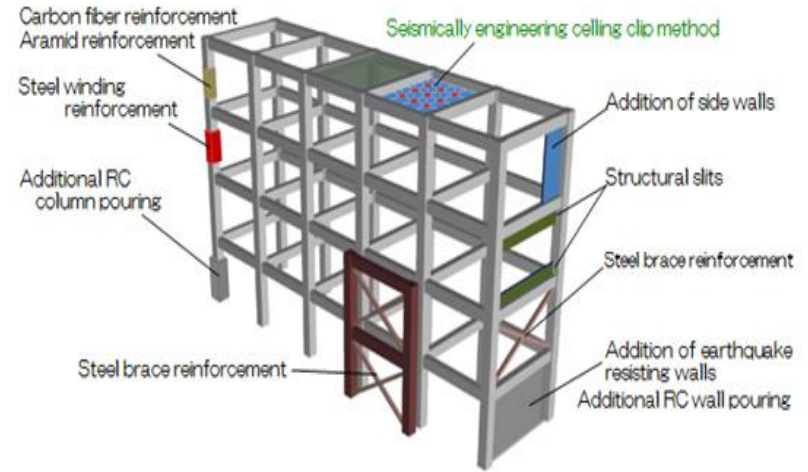
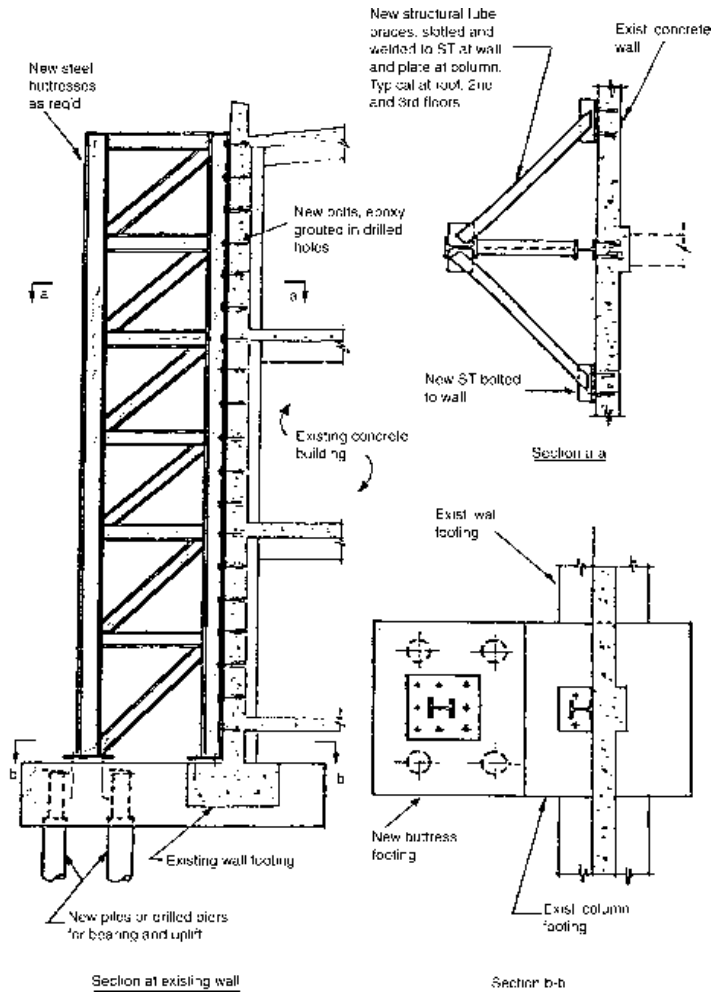


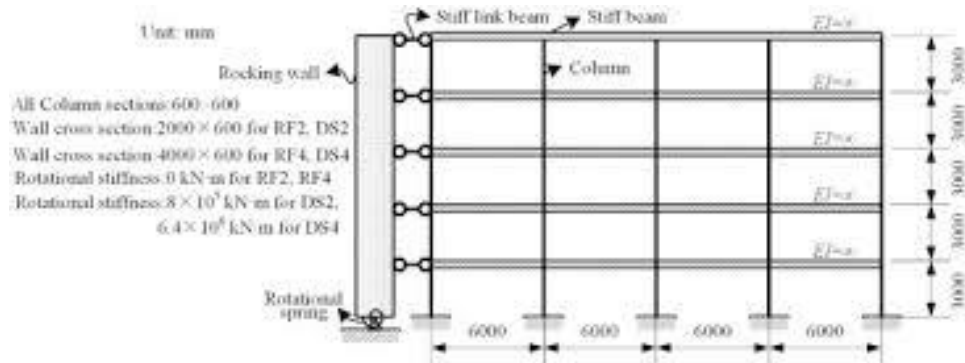
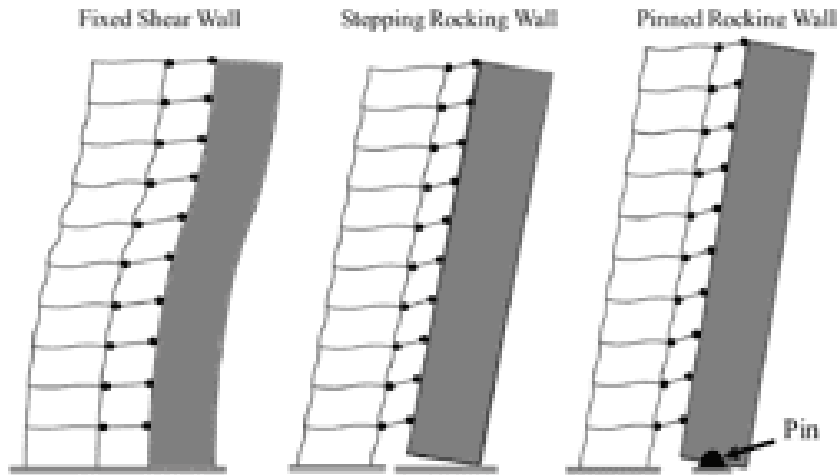


- ۱- دیوار برشی خارجی
- ۲- مهاربند خارجی
- ۳- قاب خارجی
- ۴- خرپایی trust
- ۵- روش buttress
- ۶- روش گهواره ای rocking wall









روش های خارجی



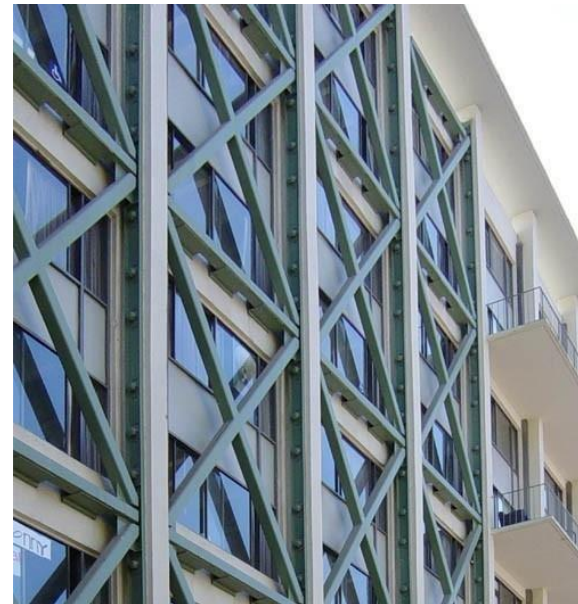
سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران



روش های خارجی



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران





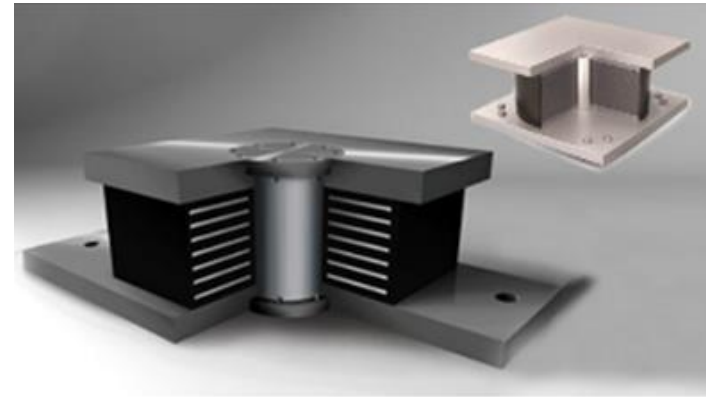
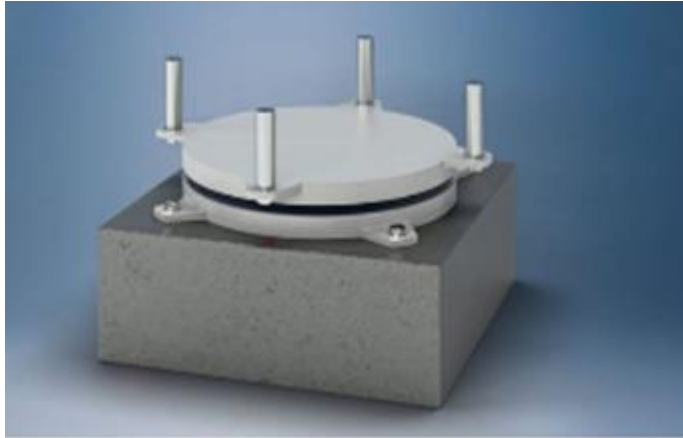
جداگرهای لرزه ای روشی برای محافظت ساختمان ها در برابر خسارت

های ناشی از زلزله می باشد و این عمل با محدود ساختن اثر تخریبی زلزله و نه مقاومت سازه در برابر زلزله انجام می پذیرد.

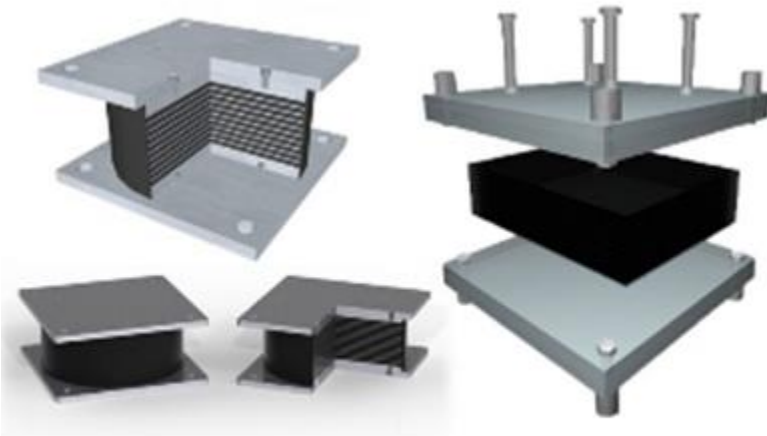
با قراردادن ساختمان بر روی یک سیستم جداساز، از انتقال یافتن میزان زیادی از حرکات افقی زمین به سازه جلوگیری میشود. این عمل باعث کاهش قابل ملاحظه ای در شتاب های کف و جابجایی های بین طبقات میشود و بدین وسیله از محتویات ساختمان و اجزای آن محافظت خواهد شد.



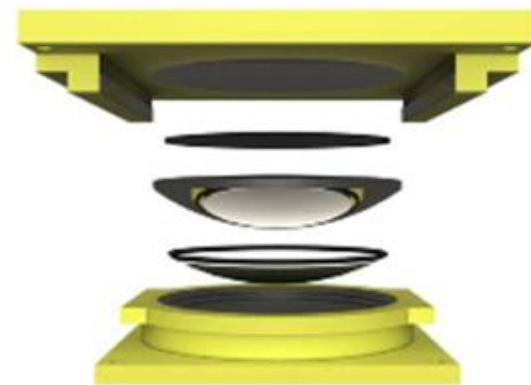
انواع:



جداگرهای لاستیکی با هسته سربی



جداگرهای الاستومریک

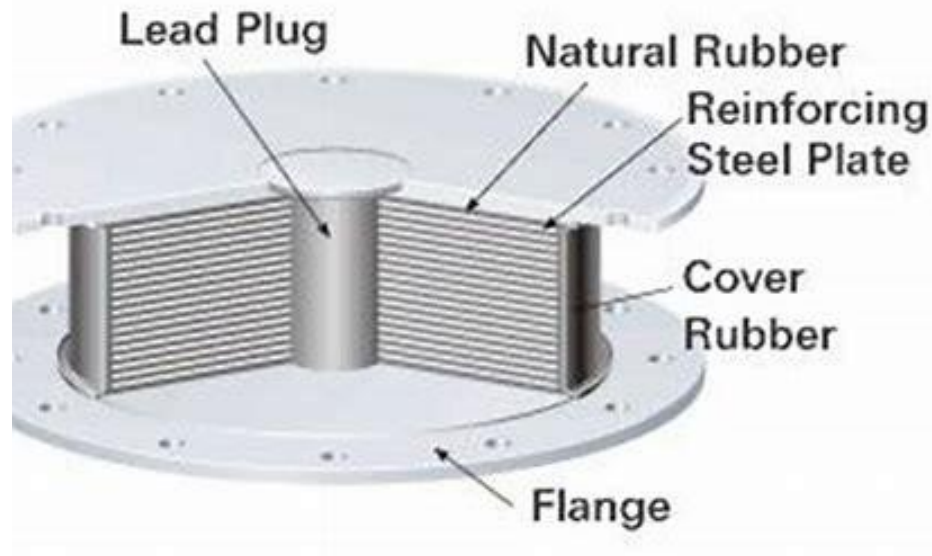


جداگرهای آونگی اصطکاکی



Lead Rubber Bearing

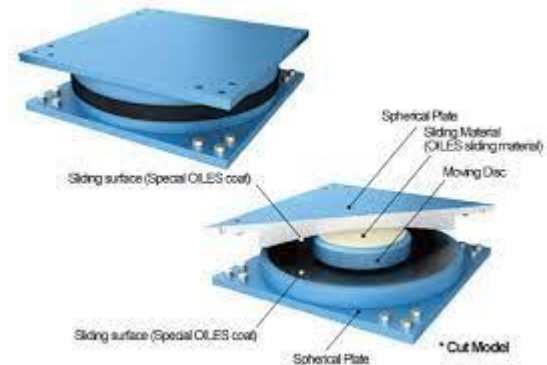
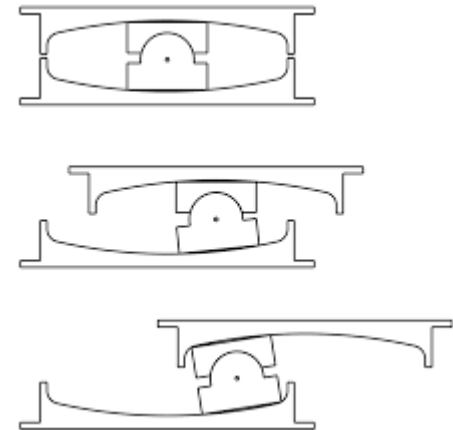
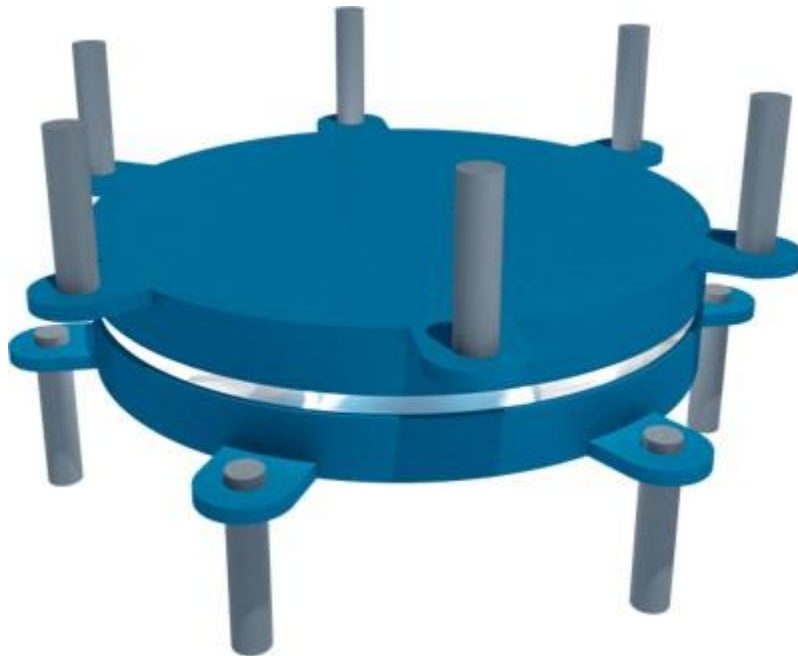
جدا ساز سربی لاستیکی LRB





Friction Pendulum System

جدا ساز اصطکاکی پاندولی FPS



جداگر لرزه ای



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران



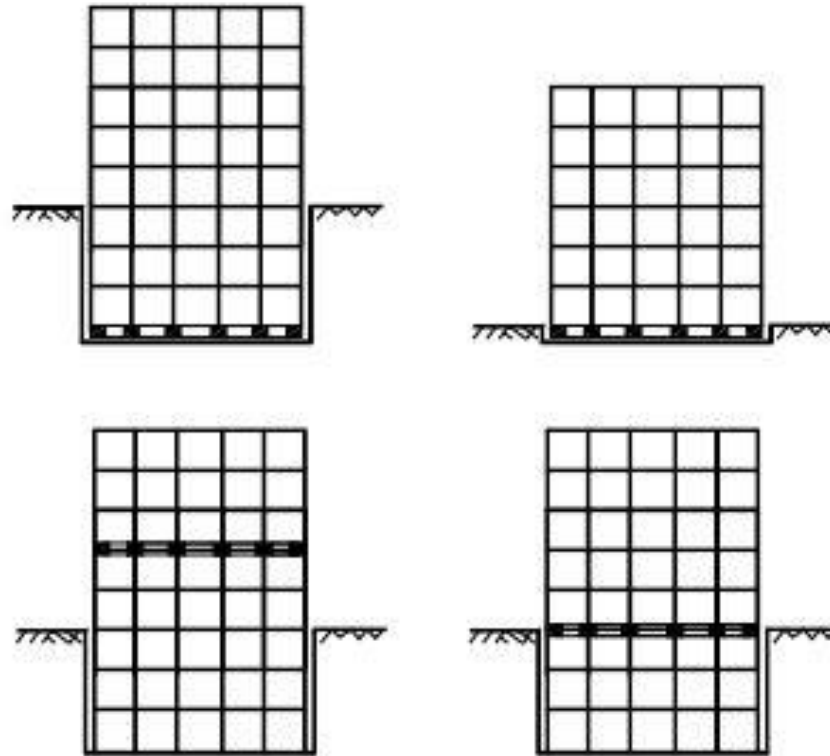
ویدیو آموزشی ۱

ویدیو آموزشی

جداگر لرزه ای



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران



شکل ۵-۲- جدا سازی در ارتفاع



تصویر ۵-۱-الف- فراهم نمودن امکان جابجایی جانبی و قائم در کناره‌های ساختمان جداسازی شده



تصویر ۵-۱-ب- ایجاد قابلیت جابجایی جانبی و قائم در محل پل دسترسی با ایجاد شیار

جداگر لرزه ای



۵



تصویر ۵-۳-ب- استفاده از تکیه‌گاه متحرک در محل عبور لوله‌های تاسیسات انعطاف‌پذیر از طبقه‌ی جداسازی



تصویر ۵-۳-الف- استفاده از اتصالات انعطاف‌پذیر در محل عبور لوله‌های تاسیسات از طبقه‌ی جداسازی





انواع میراگرها : (فعال / نیمه فعال / غیر فعال)



Friction Damper

۱- اصطکاکی

Viscous Damper

۲- ویسکوز

Viscoelastic Damper

۳- ویسکو الاستیک

yielding damper

۴- تسلیمی



Tuned Mass Damper(TMD)

۵- جرمی

۶ میراگر آلیاژی

Shape Memory Alloys(SMA)



میراگر اصطکاکی

تمام میراگرهای اصطکاکی موجود به این صورت عمل می‌کنند که یک قسمت به صورت ثابت قرار گرفته و قسمت دیگر به صورت دینامیکی بر روی آن می‌لغزد. لغزش روی داده در سطح مشخصی از نیرو و اتفاق افتاده و براساس قانون اصطکاک کلمب حرکت می‌کند. به گونه‌ای که تا سطح مشخصی از نیرو هیچ حرکتی روی نمی‌دهد، اما بعد از این سطح لغزش و حرکت آغاز می‌شود. ترکیب بندی و نحوه قرار گرفتن این سطوح لغزش موجب ایجاد میراگرهای اصطکاکی مختلف می‌شود.



میراگر ویسکوز

این میراگر، که بسیار شبیه به جذب کننده ضربه در اتومبیل است، شامل یک استوانه است که با یک مایع با لزجت بالا پر می‌شود. پیستون از یک سمت به مایع فشار وارد می‌کند و مایع از سمت دیگر به تدریج خارج می‌شود. اتلاف انرژی به وسیله اصطکاک داخلی (لزجت) مایع صورت می‌گیرد. نیروی مقاومی که این وسیله فراهم می‌کند متناسب با جابجایی و سرعت نسبی دو طرف آن است. این نوع میراگر جهت انواع ارتعاشات با دامنه زیاد مانند زلزله یا کم مانند باد یا ارتعاشات پل مناسب و کارآمد است.

میراگر ویسکوز مایع شامل سیلندر روغن، مایع ویسکوز، پیستون، میله پیستون، پوشش محافظ داخلی و سایر بخش‌های اصلی است. پیستون باید حرکتی متقابل را در سیلندر روغن ایجاد نماید. پیستون محاط در ساختار میراگر بوده و سیلندر روغن پر از مایع میراکننده است.



میراگر ویسکو الاستیک

میراگر الاستومری که از ترکیبات خاص با خواص میرایی متفاوت تولید می شوند، کاربردهای فراوانی برای بالا بردن میرایی سازه ها در مهندسی سازه دارند. کارکرد این دمپرها بر اساس تغییر شکل سازه بوده و به دلیل ویژگی های برگشت پذیریشان به حالت اولیه پس از وقوع زلزله یا ارتعاش از محبوبیت زیادی برخوردار هستند. میراگرهای الاستومریک **Elastomeric Damper** همچنین می توانند در جاهایی که تکیه گاه جداسازی شده ضعیف وجود دارد مکمل خوبی برای سیستم جداساز باشند.



TADAS/ADAS میراگر تسلیمی

به واسطه شکل پذیری فوق العاده و با بوجود آمدن تغییر شکل غیر ارتجاعی در ورقه های (پره) فولادی آن، میرایی سازه را به میزان قابل توجهی افزایش می دهد و باعث کنترل پاسخ و کاهش نیاز لرزه ای می گردد. سیلان گسترده در تمام حجم فولاد و تامین میرایی هیسترتیک و در پی آن اتلاف فوق العاده انرژی ورودی به صورت انرژی حرارتی، از خصوصیات منحصر به فرد این ابزارها محسوب می شود. این ابزارها ضمن تامین میرایی از سختی جانبی بالایی برخوردارند، به این دلیل به المان های افزاینده سختی و میرایی نامگذاری شده اند.

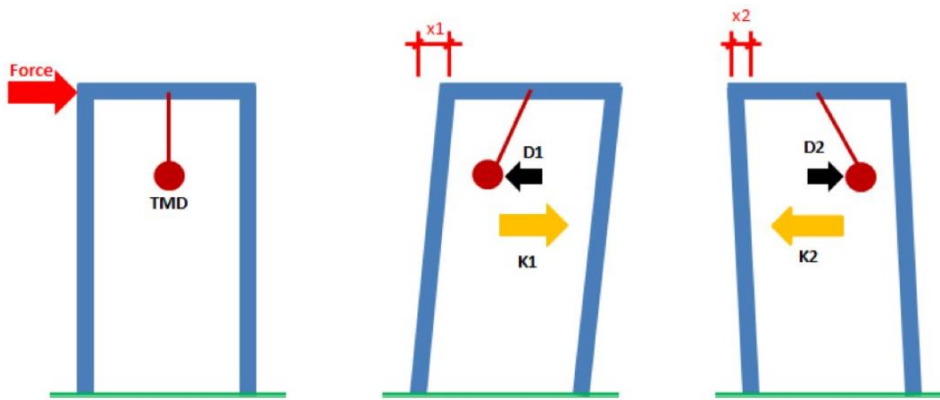
میراگرهایی که با استفاده از یک صفحه مثلثی شکل، سختی و میرایی آنها افزایش یافته است (Triangular Added Damping and Stiffness) انواع خاصی از ابزارهای کنترل غیرفعال هستند که می توانند در طراحی لرزه ای و مقاوم سازی سیستم های سازه ای مورد استفاده قرار گیرند. با این حال، وقتی که در معرض تغییر شکل های بزرگ قرار می گیرد، اعضای اولیه یک سازه می تواند در خطر جدی آسیب ناشی از مشخصات هندسی نامناسب این میراگرها قرار گیرد. اما در زلزله های شدید، بهترین عملکرد خود را دارند و مقدار زیادی از انرژی را از بین می برند.

برای عملکرد بهتر در زمین لرزه های متوسط و جابجایی های کوچک، ایده دستگاه اصلاح شده TADAS با دیدگاه جدیدی از دستگاه های استهلاک انرژی غیرفعال معرفی شد. این دستگاه در تعداد زیادی از صفحه های فولادی TADAS در جابه جایی های مختلف و سطوح متفاوت زمین لرزه استفاده می شود و نشان می دهد که در زلزله های متوسط، آسیب های عمده ای در اعضای اولیه وجود ندارد اما برخی از صفحات فولادی TADAS برای استهلاک انرژی، تغییرپذیر می شوند.



میراگر جرمی

هدف اصلی استفاده از TMD این می باشد که به عنوان یک عامل مقابله کننده وارد عمل شود و انرژی جنبشی که در حین تحریک ساختمان ایجاد شده ($K1, K2, \dots$) را جذب و مستهلک نماید. هنگامی که ساختمان شروع به نوسان می نماید، در نتیجه ی تولید انرژی جنبشی ($K1$)، میراگر جرمی تنظیم شونده به وسیله ساختار فنر یا حرکت آونگی خود با ایجاد نیروی ($D1$) در خلاف جهت حرکت سازه، ساختمان را وادار به حرکت در جهت مخالف با حرکت اولیه خود می کند. دقیقا همین سناریو زمانی که سازه در جهت مخالف یعنی ($X2$) شروع به حرکت می کند اتفاق می افتد. برای مقایسه مقدار ($X1$) و ($X2$) در دو حالت بدون میراگر جرمی تنظیم شونده و به همراه آن می توانید نمودار مقابل را بررسی کنید. این نتیجه حاصل از نیروی مقابله کننده TMD می باشد که هر وقت سازه به هر سمتی شروع به حرکت نماید در جهت مخالف آن وارد عمل می شود. وقوع این سناریو منجر به کاهش زمان ارتعاش سازه و در واقع کاهش زمان تناوب ارتعاش سازه می گردد و این دقیقا همان چیزی است که مهندسان سازه و زلزله به دنبال آن هستند.



حالت ب. ساختمان مجهز به میراگر جرمی تنظیم شونده



میراگر آلیاژی

آلیاژهای حافظه دار شکلی مصالح جدیدی هستند که در چند دهه اخیر کاربردهای مختلفی در زمینه‌های علوم و مهندسی پیدا کرده‌اند. این مواد از آلیاژهای فلزی هستند که توانایی بازیابی شکل اولیه خود را دارند. به عبارت دیگر می‌توان این فلز را به نوار لاستیکی تشبیه کرد که توانایی کشیده شدن زیاد را دارد، بدون اینکه از فرم اصلی خود خارج شود. این مصالح با توجه به دو خاصیت منحصر به فرد یعنی رفتار فوق ارتجاعی و اثر حافظه دار شکلی مورد توجه طراحان و مهندسين سازه و زلزله قرار گرفته است. در سال‌های اخیر کاربرد آلیاژهای حافظه دار شکلی برای کنترل سازه‌ها در قاب‌های مهاربندی شده در سه حوزه غیرفعال، نیمه‌فعال و فعال مورد توجه قرار گرفته است.

حافظه یک جهتی: عبارت است از ظرفیت یک آلیاژ حافظه دار جهت پیدا کردن شکل اولیه خود با گرم کردن، بعد از اعمال چند درصد تغییر شکل که در سرما صورت می‌گیرد.

حافظه دو جهتی: عبارت است از ظرفیت آلیاژ حافظه دار جهت آموزش به طریق بازگشتی از یک شکل در درجه حرارت پایین به شکل درجه حرارت بالا با گرم کردن و یا سرد کردن، تغییر شکل توصیف کننده تعویض شکل بین حالت دما بالا و دمای پایین است.

اثر کائوچویی: در رابطه با حرکت بازگشتی واریانت های مارتنزیت است که تردی کمتر آلیاژ حافظه دار نسبت به مواد با مدول الاستیک معمولی را می‌رساند. استحاله مارتنزیتی دارای مکانیزم های مختلف اتلاف انرژی است که توانایی مهم آلیاژ در میرایی مکانیکی را توصیف می‌کند.



- سیستم کنترل فعال
- سیستم کنترل نیمه فعال
- سیستم کنترل غیر فعال

سیستم کنترل فعال

در این سیستم پاسخ های سازه توسط انرژی و نیروی خارجی که بر سازه وارد می شود کاهش پیدا میکند. این سیستم ها دارای ابزار قابل کنترلی هستند که همواره در خلاف جهت نیروهای برشی زلزله به سازه نیرو وارد می کنند. سیستم های فعال از بقیه سیستم ها موثرتر بوده ولی در عین حال مشکل بزرگ هزینه های اجرایی و نگهداری را پیش روی خود می بینند.



- سیستم کنترل فعال
- سیستم کنترل نیمه فعال
- سیستم کنترل غیر فعال

سیستم کنترل نیمه فعال

سیستم های نیمه فعال سیستم هایی هستند که نسبت به سیستم های فعال نیازمند انرژی به مراتب بسیار کمتری هستند و در این سیستم ها انرژی به طور مرتب به داخل سیستم تزریق نمیشود. در این سیستم ها یک رایانه به اندازه گیری بازخوردها میپردازد و بر اساس ساز و کار از قبل پیش بینی شده سیگنال مناسب جهت عملکرد سیستم نیمه فعال ارسال میکند. اگرچه تاثیر سیستم های کنترل نیمه فعال از سیستم های فعال کمتر است اما هزینه بسیار پایین تامین و نگه داری این سیستم ها، تعبیه آن ها را بسیار قابل توجه کرده است.



- سیستم کنترل فعال
- سیستم کنترل نیمه فعال
- سیستم کنترل غیر فعال

سیستم کنترل غیر فعال

سیستم های کنترل غیر فعال لرزه ای به منظور کاهش و از بین بردن بخش عظیمی از انرژی ورودی زلزله طراحی شده اند و شامل ابزارها و اجزایی هستند که در طول زمان زلزله تغییر شکل یافته و یا تسلیم می شوند. در نتیجه از آن جایی که تغییر شکل در یک بخش یا اتصال متمرکز شده است، از خسارات و تغییر شکل های سایر نقاط کاسته می شود. این سیستم ها همانطور که از نام آن ها نیز مشخص است به صورت غیر فعال بوده و هیچ نیرو و انرژی اضافه ای برای به کار انداختن آن ها استفاده نمیشود.



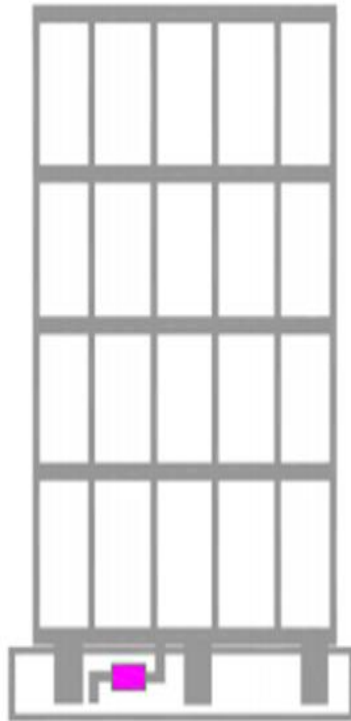
جدول ۷-۲- کاربرد و رفتار انواع میراگرها

ردیف	نوع میراگر	مدل رفتاری	کاربرد
۱	تسلیمی	وابسته به تغییر مکان	سازه های کوتاه و متوسط در مقابل زلزله
۲	اصطکاکی	وابسته به تغییر مکان	سازه های کوتاه و متوسط در مقابل زلزله
۳	آلیاژی	سایر وسایل (نه وابسته به سرعت و نه وابسته به تغییر مکان)	کنترل لرزه ای موضعی
۴	ویسکوز	وابسته به سرعت	اکثر سازه ها در مقابل باد و زلزله
۵	ویسکوالاستیک	وابسته به سرعت و تغییر مکان	سازه های کوتاه و متوسط در مقابل باد و زلزله
۶	جرمی	سایر وسایل (نه وابسته به سرعت و نه وابسته به تغییر مکان)	سازه های بلند در مقابل باد و زلزله



جدول ۷-۳- قابلیت جداگر لرزه‌ای و میراگرها در تامین سطوح عملکرد سازه

عملکرد		جداسازی لرزه‌ای	میراگر
سطح	محدوده		
قابلیت استفاده بی وقفه	کنترل خسارت	بسیار مناسب	توصیه نمی‌شود
خرابی محدود	کنترل خسارت	مناسب	مناسب
ایمنی جانی	ایمنی محدود	توصیه نمی‌شود	مناسب
آستانه فروریزش	ایمنی محدود	غیر عملی	توصیه نمی‌شود



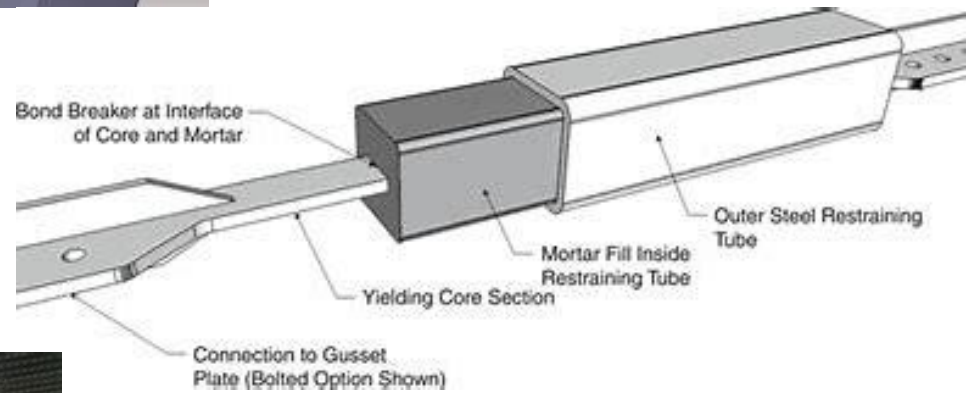
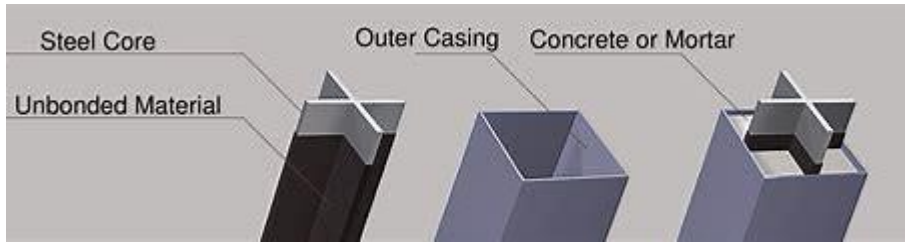
شکل ۶-۱ - تأثیرات استفاده از جداسازهای لرزه ای بر طیف پاسخ سازه‌ها



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

Buckling Restrained Brace

بادبند کمانش تاب BRB

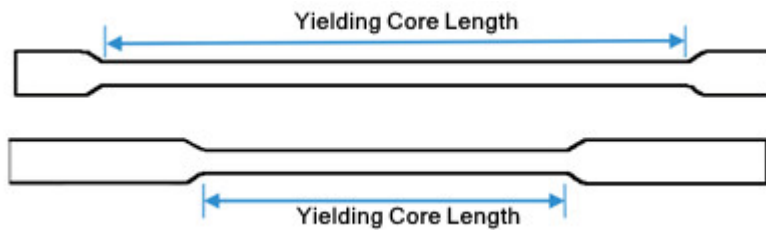
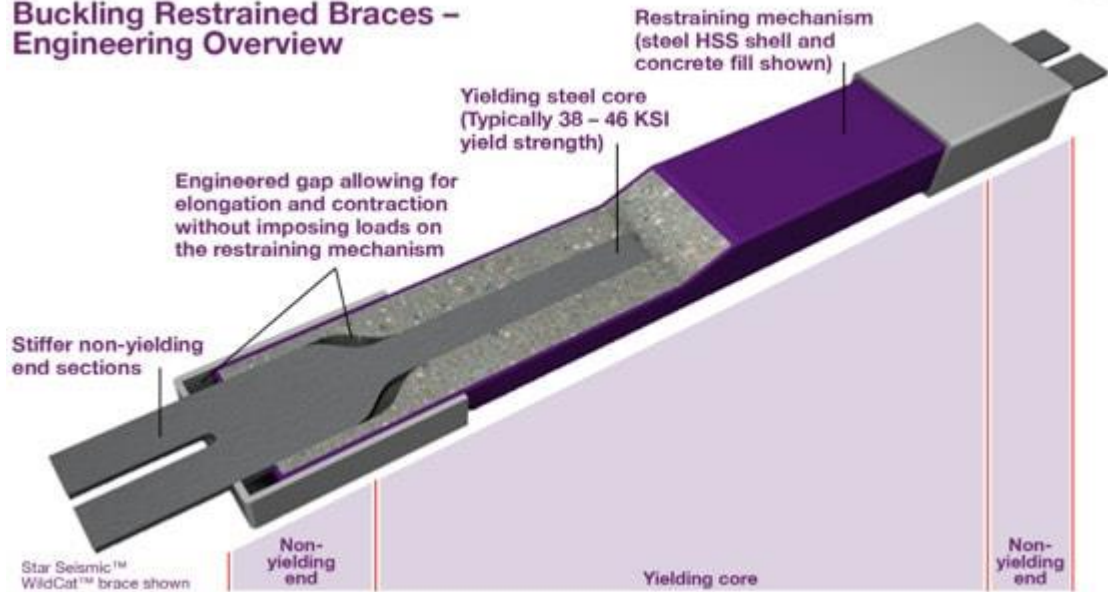




Buckling Restrained Brace

بادبند کمانش تاب BRB

Buckling Restrained Braces – Engineering Overview





Buckling Restrained Brace

بادبند کمانش تاب BRB

مهاربند کمانش تاب را می توان نوع خاصی از مهاربند همگرا دانست با این تفاوت که این بادبند ها رفتار الاستوپلاستیک ایده آلی از خود نشان می دهد. مکانیزم این بادبند به این صورت است که هسته ی مرکزی به صورت مستقل، می تواند تغییر طول دهد و به اقتضای مقاومت مواد و سطح و طولی از هسته که انتظار می رود در حالت الاستیک باشد و به تسلیم برسد این قابلیت، موجب افزایش مقاومت بسیاری در سازه می گردد و از آنجایی که از کمانش کلی و جزئی جلوگیری میشود، ظرفیت غیر الاستیک زیادی حاصل می شود. این مکانیزم ضعف اساسی بادبندهای معمولی که ظرفیت فشاری کم آن ها در مقایسه با ظرفیت کششی آن هاست، را برطرف می سازد و در عین حال موجب افزایش سختی سازه نمی گردد و در نتیجه جذب نیروی زلزله کاهش می یابد.



بادبند کمانش تاب BRB

بادبند های BRB یا کمانش تاب از قرار دادن یک هسته ی فولادی درون یک لوله ی فولادی پر شده با ملات ، بتن و یا گروت ساخته می شوند که هسته ی فولادی آن به طور کنترل شده ای ضعیف ساخته شده تا جاری شود و انرژی های رفت و برگشتی در هنگام زلزله را به خود جذب کند. این قابلیت بادبند های کمانش تاب موجب شکل پذیری و ایجاد رفتار هیستریکی پایدار در آن می شود. این سیستم به علت داشتن ظرفیت فشاری و کششی یکسان و عملکرد مقاوم در برابر بارگذاری های چرخه ای ، بسیار مورد توجه قرار گرفته.

در آیین نامه ی ASCE7 و AISC341 الزامات طراحی این بادبند ها آورده شده است

ویدیو آموزشی



تعریف زمان تناوب:

به مدت زمان یک رفت و برگشت کامل سازه موقع زلزله زمان تناوب میگوییم.

اگر به یک سیستم یک تغییر مکان اولیه به اندازه واحد بدهیم و رها کنیم تا به اندازه واحد تغییر مکان دهد و مجدداً به جای اولیه برگردد این زمان را که شامل یک رفت و برگشت کامل است را زمان تناوب گویند.

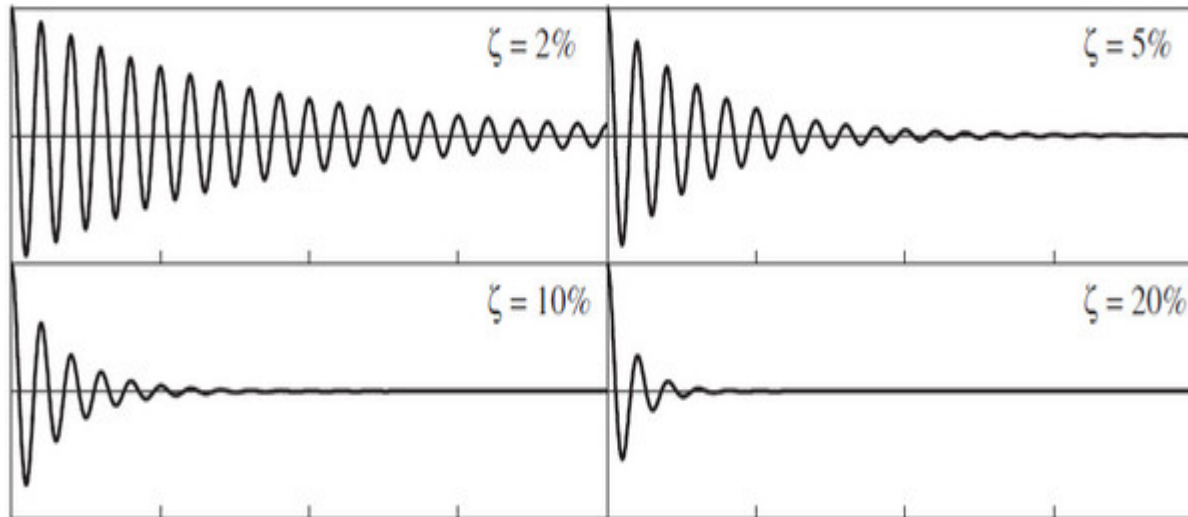
به عبارت دیگر به مدت زمان لازم برای رفت و برگشت جسم به جرم m ، زمان تناوب می گوئیم و با توجه به روابط فیزیک، دوره تناوب از رابطه زیر به دست می آید:

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{m}{k}}$$

با توجه به اینکه زمان تناوب سازه با سختی رابطه عکس دارد پس در قاب های مهاربندی یا دیوار برشی که سختی بیشتری نسبت به قاب های خمشی دارند زمان تناوب کمتر است.



هرچه میرایی بیشتر باشد، میزان کاهش دامنه بیشتر است و سیستم زودتر متوقف می‌شود. برای درک بیشتر، به شکل‌های زیر توجه کنید:



مقایسه تأثیر ضریب میرایی در سرعت اتلاف انرژی



سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

منحنی هیستریزیس مقاوم سازی